

1958

894

فضولی

894.362-1

96 96

1958

894

لیلی
و مجنون

رسم م. عبداللہیت

М. Д. А. ...
Азәрбајҹан Республикасы
КИБАЛАНДАСЫ

آذربایجان
اوشاق و مجنون اویسیان نشریاتی
باکو - 1958

20728

21281

جويوك آذربايجان شاعرى

محمد فضولى ناك

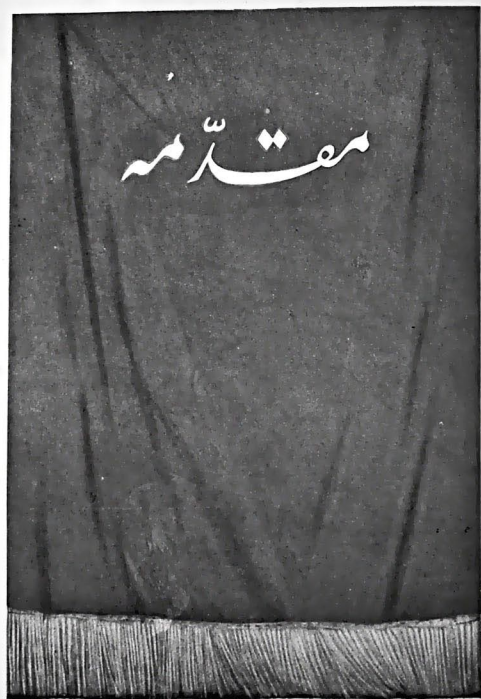
وفاتىنك ۴۰۰ ايللىگى

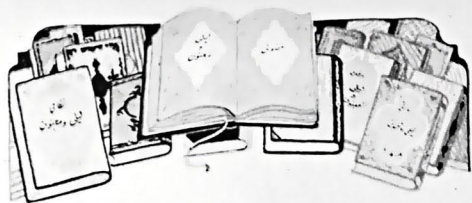
مناسبتيله چاپ ايديلمىشدر.

ترتيب ايدىنى و رداكتورو
پروفىسور ح. آراسلى

فضولی (۱۴۹۸-۱۵۵۶) آذربایجان ادبیاتنڭ اینکشافیندا مهم بیر
توتان داھی بیر صنعتکاردر. اونڭ آدی دورت بوز ایلمن آرتیقسر
که بوتون شرق اولکه لرینده حرمت و محبتله چکیلیر. شاعرڭ
اوج دیلمه یازمش اولدوغی دیوانلار، بوته مالار، آله غوریک اثرلر شرق
خلقلرنڭ ایجریسینده کنیش شکلده یایلمشدر.

فضولی نڭ زنگین بارادجیلیغیندا ایریقا مهم بیر توتور. شاعرڭ
خصوصاً آنا دیلمینده یازمش اولدوغی غزللرده صاف، تمیز بیر قلم
ایضطرابلاری، بوکسک بیر محبتڭ هیجانلاری صمیمی بیر دبل ایله
ترنم ایلمشدر. فضولی بوتون دنیا به عاشق نظریله باخیر، کائناتڭ محبت

اساسىدا ياراندىغى ظن ايدىر. سحرڭ آچىلىنىدا، گونىڭ دوغامىنىدا
 پارڭ گولومسەمەسىندە، بېلىڭ ئالەمىندە يىر مەجىت دوپور، بوتون بونلارى
 مەجىت دىلپەلە ايضاح ايدىر. اوه خصوصاً انسانا اولان مەجىتى ترنم ايدىر.
 مەجىت فضولى شەرىئەدە انسانلارنى بىر-يىرىنە ياخشىلاش-بىردان مقدس
 يىر قودەدر. دوستلوق، مەهربانلق صميمىت محض مەجىت اساسىدا ياراتىر.
 مەجىت ئالە يىر قودەدر، اوه، انسانى اوز شەخسى مئغىلەردىن ال
 چىكمەگە، عمومى مئغىت اىچون وارلىغىدىن كىچىمگە سوق ايدىر.
 فضولىڭ لىرىك شەرىئەتدە ترنم ايدىلن بو مەجىت داھى سىنكارڭ
 يوكسك صىنەت نەمۇنەسى اولان «لىلى و مەجىن» انرىندە عمومى-
 لىشدىرلمىشدر.

مىفكر شاعرڭ چوخ زىنگىن يارادىجىلىغىنىدا «لىلى و مەجىن»
 پوئەمەسى خصوصى يىر بر تۇتور.

«لىلى و مەجىن» موضوعونڭ باخىن شىرق ادبىياتىدا چوخ قەدىم
 يىر تارىخى وارد. تارىخى مەنبەلەر آيدىنلاشدىرير كە بو موضوع
 قەدىم زىمانلاردا عرب شىفاهى خىلق ادبىياتىدا موجود اىمش. عصرلارچە
 شىفاهى شىكلدە شىرق خىلقلرى اىجىرىسىندە بايلان «لىلى و مەجىن»
 موضوعى اىلك دفعە ۱۱۸۸ نىچى ايلدە داھى آذربايجان شاعرى نظامى
 گنجىنى طرفىدىن قەلمە آلتىمىشدر. صوگرالار باخىن شىرق شاعرلىرى
 طرفىدىن يىر صىرا «لىلى و مەجىن» لار يارادىلمىشدر كە داھى آذر-
 بايجان شاعرى فضولىڭ انرىدە بونلارڭ آراسىدا خصوصى يىر بر
 تۇتور.

«لىلى و مەجىن» انرىڭ قەبرىئى مەجىن دىر. فضولى مەجىن
 سىماسىدا اون آلتىنچى عصرڭ فىۇدال-باتارى آرخال مئاسىپلەرنە بوپون
 اگمەك اىستەمەن، عادت و غىزەتلەرە تابع اولمايان، اسىرلىگىن حس
 ايدوب، بو اسارتەن قورتارغاغا جان آتان، آزادلىق اوغرونىدا دوشونى
 شەخسىنى قەلمە االمىشدر.

لاكىن مەجىنڭ مەبارەسى مەجىت چىرىپەسىندەن كىنارە چىخايلەمدى.
 فضولىڭ ياشاندىغى مەجىتدە دىن و شىرىئەت قانۇنلارنىڭ حاكم اولدوغى
 فىۇدال عادت و غىزەتلەرنىڭ حىكمرانلىق ايتدىگى يىر مەجىتدە دوغۇلان
 انسان آزادلىغىنى يالڭز مەنوى عالەمدە آزادلىق شىكلىندە تەسۋىر ايدىردى.
 بونى شاعرڭ اوزىدە ئىلە باشا دوشوردى. او زىمان شىر شىيالارى
 اىجىرىسىندە وحشى عادت و غىزەتلەردن قورتارماق مىلى نە قەدر قوتلى
 اولسادا اىجماعى قورولوشى دىگىمەك دوشونچەسى هەلە دوغامىشىدى.
 اونلار شەخسىنىڭ آزادلىغىنى دوشونور و مەجىتدە كوگىل عالەمدە انسان
 آزادلىغىنى تىلغە ايدىردىلەر. ئىلە قەرىمانلار اىسە مەجىتدە مۇخلىف بلالار
 راست گىلدىكلەردىن آزادلىغىنى جەمئىدىن كىنارە، طىبەنىڭ آزاد قونىوندا
 آخارىر، جەمئىدىن قاچىردىلار.

چوخدر نى آدم اىچرە بىداد
 ايت كوگىلى وحشىت اىلە مەتاد

مەجىنڭ دىلىدىن دىلپن بو مىصراعاتلاردا جەمئىندە اولان ظالمدىن شىكەت
 ايدىلەر، اودر كە، قەرىمان ئىلە يىر بر آرزو ايدىر كە اورا انسان آياغى
 دىگمەنى:

يىر مىلكدە وىر مكا قرارى
 كىم ئىتمەيە آدمى غبارى.

بو ایسه تکجه مجنوندا دگل، او زمان جمعینه اولان عدل
تسزلیگی، ظلمی و اسارتی گورن بعضی ضایلاردا دوغان بیر احوال
روحیه ایسی.

فضولیک قهرمانی بیر صیرا کيفتلره مالکدرکه اونک معاصرلرینه
بو جهتلر یوخر: آزادلیق آرزوسی، صاف محبت، وفا، صداقت و
فداکاریق. لاکن مجنونک محبتیه صوکرالار ره آل محبتدن چوخ
ایله محبت چوریلیر. او اوزی نه ایچون سئودیکگی صوکرالار درک
ایتمیر:

گرچه جانان دل شیدا ایچون کام ایسترم
صورسه جانان بلزم کام دل شیدا نه در؟

اولر لیلینی درین بیر محبتله سئون قهرمان، بهانه لرله اوز سو-
کلیسنی گورمکه جان آتان، قیصقان مجنون اثرک صوگوندا بله
بیر وضعته گلیرکه لیلینی رد ایدره، اونک خیالی ایله باشادینگی
سویله بیر. مسئله بوراسیندادرکه شاعر اوزی یونا حق ویریر، بونی
محبتک کماله چاتمسی کیمی ایضاح ایدریر.

شاعر اولاری برلشدیره یلمزدی، چونکه اثرک مضمونی ائله
فاجعه لی بیر شکلده قورولموشدرکه حادثه لر ایکی گنجی آرزو-
لارینا چانمادان اولمکه دوغرو آباریر. شاعر اولارک ایولند کلرینی
تصویر اینسه ایسی تاریخی حقیقلره، اثرک مضمونونا و مندرجه سینه
اویون کلمه یں بیر نتیجه حاصل اولاردی.

بوئه ماد نظر دقت جلب ایسن ائک یتکین صورت لیلی در. لیلی اون
آنتجی عصرده آذربایجان قیزلارک فاجعه لی حیات کچردیکگی بیر

دورده باشایان حقوقسز کبار قیزلاریندان بیرینر. لاکن بو قیزک
سجیمسی باشقالاریندان آیریلیر. او درین بیر محبتله سئون، اوز محبتیه
صادق، وفالی بیر قیزدر. لاکن بو قیزی اوز دوری، محبتی آنلامیر.

لیلی قیسی نه ایچون سئور؟ چونکه قیس هامودان ذکالیدر،
گوزلدر و محبتی دریندن دویان بیر گجیر. لیلی مکینه تصادف
ایندیگی قیسه هله اوشاق باشلاریندا وورولموشدر. اونکلا اوللری
آچیق، صوگرا احتیاطلی صورته سوشمش، بوتون قلبی، روحی
ایله اوکا باغلانمشدر. ایندی بو محبتک قارشیندا بووک مانعه لر دورور.
لیلی بو مانه لرلی آرادان قالدیرماغا عاجزدر. اونک عشقی دیله - دیشه
دوشموشدر. آناسی آرتیق اوننی مکینه بوراخمیر، آناسی اینشیه بووک
مصیبت اولاجاقدیر. بونلار هاموسی آزدر. عاره، ناموس مسئله سی اساس
مانعه در.

لیلی هر شی دن کبیجه یلسده ناموسدان کبیجه یلمزدی. آناسی
اوسکا خاطر لاداردی که:

اوغلان عجب اولماز اولسا عاشق
عاشقلق ایسی قیزا نه لایق
ای ایکی گوزوم بمان اولور عار
ناموسیمیزی ایتمیره زهارا...

لیلی نی اینکاره، اوز دردینی دوغما آناسیندان بله گیزلی ساخلامغا
مجبور ایسن اساس مسئله ناموس - بامان آد مسئله سی ایسی. چونکه بو
محبتیه قیز ایچون سئومک، عاشق اولماق ناموسسزلیق حساب اولونوردی.
آنا اوز نصیحتلرینه حقلی ایسی. لیلی نك آناسی ییلردی که، لیلی نك

عاشق اولماسی حقدنه کیدن صجنار یایلسا جماعت اولارا ناموسیز
عائله کیمی باخاجاندر. اونا گوله جککر، «قیسه عاشق اولان قیزک
آناسی در» دییه جککر. بلکه ده کوچمه اوشاقلار اولاری بی آبر ایدن
ماهنیلار اوخو اچاقلار. لیلی نك آناسی ایشیسه، مسئله باشقا رنگ
آلاجاق. قیز برك جزالانجاق، آناسی دا گوزدن دوشجککر.

آتجاق لیلی مستتا بیر خلقتدر. او سهومه ییلمز. چونکه او بوتون
قلبی ایله باغلادی بی بو مجتک إضطرابلارنی اوزون مدت نك چکمشدر.
او هیچ کسه دردیني آچماشدر. إنسانك قلبنده خصوصاً خیال پرور
قیزلارک بورکینده اولان گیزی سرار آچمادی بی مننده داهادا محکماتیر.
لیلی عین زماندا قارشیندا داهای حرارتله سون بیر عاشق گوروره
اوزونك إضطرابلار قارشیندا اونك فداکارلیغی حس ایتد کجه مجنی
داهادا شدتاتیر، گنج قیزی بوتون عمری بوی کدرلندیریر:

نه بیر فرحی، نه بیر نشاطی
نه کیمسه ایله بیر إختلاطی
قیزلار قاشا ویرسه وسه من رنگ
جان گوز گوسینه سالوردی اول زنگ...
نه ایگه ده، نه ایگه میلی،
مزگانه تو کردی اشک سیلی.

لیلی پانکر معنوی عالمی ایله یاشاییر، درین بیر محبت اونو
کوندن. گونه اریدر. بو ایسه لیلی نی دوشونجه اعتبارله بولناشلا-
ریندان فرقلندیریر. اوز قستلرینه راضی اولوب آتا-آنالارنك ویره-
چکری آدامالاجات سورمگه حاضرلاشان، برك-دوزک اوگرتوب،

اوز قلب عالمارینی تمام یاددان چیخاران قیزلاردان فرقلی اولاراق
لیلی دوشونور. لیلی همیشه اوزونو مجنون ایله مقایسه ایدنده، حقوقسیر-
لیغنه، حجاب، ناموس، عارأمیری اولدوغونی، إختیارسیرلیغنی خاطرلاییر.
اوه مجنونی فعال گورمک ایستیر. چونکه مجنونك قارشیندا
لیلی اوگونده دوران مانعهلر بوخدر. اوه خوشبختدر، چونکه
کیشی در.

من توت که مقصد حصارم
محبوس حجاب ننگ و عارم
گر شمع آچله شرح رازم
سایه من اولور میك احترام
گر ساهمه سولیم غم دل
شمعك حسدی گلور مقابل
نه یازماغا نامه إختیارم
نه ایتمگه عرض رازدارم
غنچه کیمی یم من پریشان
آغزم توتولی ایچم دولوقان

دورت دیوار آراسیندا حجاب، ناموس، عار محبوس اولان قادیلار
حقیقتاً بوزک سوزلرینی شمع سوله کلری زمان اوز کولگه لریندن
قورخمالی ایدیلر. اولارک نه دردلرینی یازماغا إختیارلاری، نه ده سرلرینی
سوله مک ایچون سرداشلاری وار ایدی. اودرکه ظاهرده خوشبخت
گورون بو بدبختلر سربست حیاتدان محروم اولان بو یازیق-زواللی
مخولقک اک بدبختی لیلی کیمی اوز حقوقسیرلوغینی باشا دوشنلری
ایدی. اوز کوله لیکلرینی حس ایدنلری، بونا اعتراض ایده ییلمه یوب

دردلرنی یور کلرنده ساخالایارای ایدی. لیلی اره وریلدکن صوگرا
مجنونایازدیغنی مکتوبدا اوز حقوقسیرلیغنی، کوله وضعیتی تله
تصویر ایدیر:

من گوهرم اوز گه لر خریدار
منده دگل اختیار بازار
دوران که منی مزاده سالدی
بلعن کیم ایدی ساتان کیم آلدی
اولسیدی منم بیر اختیارم
اولماز ایدی سندن اوز گه یارم.

بوتون بونلار اون آلتجی عصر شرائطینده حتی انقلابه قسر آذر.
بايجان قیزلارنڭ اڭ آغیر دردی ایدی. فضولی هر بیر آذربایجانلی
قیزڭ چکدیگی بو آغیر مصیترلی لیلی اطرافیندا توپلامیش. لاکن
لیلی نی بوتون معاصرلر نهن فرقلندیره رک بو دردلری حس ایدوب، کوله
وضعیتی دوپان یگی بیر انسان کیمی قلمه آلمشدر.
شاعر اوز قهرماننڭ آغیر دردلرنی کوسترمک ایچون اونو باخین
شرق شعرینده عاشق رمزی کیمی ایشلهمن برونه، آی، بولوت، شمع
وساره ایله قارشیلادیرمشدر. لیلی نڭ شمع، برونه، آی و ساره ایله
صحنی پونه مانڭ اڭ باخشی برلری در. گنج قیز عاشقلیگی حفته
بیر چوخ افسانلر ایشیدیبکی شمعڭ یانماسینی گورور. اوزونڭ آیرلیق
اودونا ائلهجه یاندیغنی درک ایدیر. لاکن شعی اوزوندن خوشبخت
سایر.

من هم سنه بئترم وفاده
بلکه نیجه مرتبه زیاده.
سن گیجه همین ینارسن ای زار
من گیجه و گوندوزم گرفتار.
خوشدورسنه سرگی، توکوب باش
مجلسلر ایچینده ایلمک فاش
کوکلڭ چودگل وفاده قائم
کوکلڭده کیدر دیکلڭده دائم
من ثابت عرصه بلاسم
نی کیمی خزانة هواسم
اولم اولور اولمز ایله دمساز
باشم کسیرسه سوبلم راز.

دیسک لیلی نڭ دردی داها آغیر و ایشطرابلاری داها چوخدر.
لیلی برونه دهده بویوک فداکاریق گورور. لاکن برونه هیچ اولماسا
ایسته دیکی بره گیده یایر. او، سهوگیلسینی هر گیجه گورور. لیلی
ایسه دوستاقدیر و همیشه هجران چکیر. برونه بیر دفعه لیک جانی
قران ویروب قورتاریر، لاکن لیلی گونده اون دفعه تولور- دیر یایر،
همیشه درد چکیر و بو درد چکمکدن ده ایچیبیر.
فضولی نڭ لیلی نظامنڭ لیلیسندن داها مظلوم و قابالیدر. نظامی نڭ
آرنیده لیلی ابن سلامدان مسئلهنی گیزتمیر. نه اینکه گیزتمیر، حتی
مجنوننی سهو دیکنی، آخرا قدر اوگا صادق قالاغنی آچیق سوبله بیر.
ابن سلام اونا یاخین گلنده ائله بیر ساله وورور که اوغلان تیر چکوب
اوزانیر.

لاكن فضولى نك لىلىسى ابن سلا ما سلله ووراجاق وضعينده دكلندر.
 اوه مجنونى سەودىكى ھىچ كىمە دانشمير، حتى ياخين يولداشلارى دا،
 آناسى دا بو سرى يىلمير. ھامى مجنونك اونو سەودىكى و قىزك بونا
 كوره كىرتىدىكى گمان ايدير. اونك رايىنى سوروشمادان ابن
 سلا ما ارە وىرتەدە لىلى اوز دردنى ايدىن دىمگە جرئت ايتير.
 مشاھلر اوگا، گلين بزگى وىردىكچە قىز اغلاير، لاکن ھامو
 بوئى آنا - آنادان آيرىلماق دردى كىيى دوشونور، اونا تسلى
 وىريرلر:

دىرلردى حىقكدر اى سەن بو
 توشمىدك آناك، آناك ايله خو
 حالاكە بولاردان آيرىلورسەن
 غرىت ستم اولدىغىك بىلورسەن
 افغانكە ھىچ مەنچ يوخىدر
 سەن كىيى يانان فراقە چوخىدر.
 قىز دائم آنا ايوندى قالماز
 پويوستە آنايە مەر سالىماز.

لىلى بونلارى تصدىق ايتىمك مجبوريتىندەدر. چونكە ائىل طەنەسى،
 چيا، عصمت مسئلەسى اونك قابىغىنى كسىردى:

لىلى بو سوزە قىلوردى اقرار
 دىمىزدى بىر اوزگە محتم وار
 گورمىزدى آنى اوزىنە لايىق
 كىم طەنە ايدە آسما خلاق

قىز ھر نىچە يارە اولسا طالب
 آلبتە گىرك حياسى غالب.

لىلى ابن سلا مە گلين كلىدىكەن سوگرا اونى آلدادىر، اوز اسيرە
 لىكىنى اعتراف ايتسەدە، اوندان اوزاقى باشاماغا موفىق اولور:

مەن كىم دىمەيم غنى فقيرە
 مېھمان دىمەيم سەنە اسيرە
 ظلم ايلمك ايتسە مەن اسيرە
 اظھار ترحم ايت فقيرە.

دىيە اوز عاجزلىكىنى كوستروب اونى اولدوردوغى بىر يالان ايله
 اوزوندىن اوزاقلاشدىرا يىلير.

لىلى نك عاقىتى چوخ قاجەلى اولور. ابن سلا مگ اولوموندىن سوگرا
 او مجنونى گورور، دوە كارواندان آزىب لىلىنى مجنون اولان ديارە
 كىبىر، مجنون آرتق بوتون جياتى قودلرى ايتيرمىشدر. ايندى او
 لىلى نك وصالى عشقى ايله دىگك، خيالى ايله تىلى تاپير، او حتى
 لىلىنى تاپمير:

چون مئندە يوخ احتمال ادراك
 سەن سويە اوزلك كىمىسەن اى پاك؟

دىيە كىم اولدوغونى سوروشور.
 لاکن لىلى وصال امىدى ايله ياشاير، او سەوگىلىسى نك اونى گورن
 كىيى بوئونا ساريلاجاننى دوشونور. سەوگىلىسىنە اوزونى نشان وىر.

دېكدن سوڭرا بله اونك لاقيدليگه تعجب ايدير. بونى يير تحقير
و عيب ساير:

اي گل بو مئا دگلميدر تنگ
كيم اولمايساڭ منمله هم رنگ
من عرض ايدم آفتاب رخسار
سن قيلماساڭ حرارت اظهار.

مجنونك اوڭا ميل گوسترمه مسمى هله ده وصال اميدى ايله باشان
و بوتون حياتنى بو اميدله كيجرمش قيز اولومدن آرتق نائير ايدير.
او اوزى بو حياتدا آرتيق ساير، مجنون ايجون قورويوب ساخلايدى
گوزليگين آرتق هيچ يير معناسى قالمادىنى حس ايدير:

من بسله دېگم بو زلف و خالى
چشم سيه و عذار آلى
اوز جانم ايجون دگل شب و روز
نذر نظر گمدر اي دل افروز
بوخدر چو نظاره ميلى سنده
نيلر بو جمال خوب منده.

فضولىڭ ائزىنده دورڭ عادت-غنىملرى خصوصاً مكعب، نوى،
ياس، محاربه قانونلارى ره آل يير شكلمه و بيلمشدر. او، آنانڭ اولاد
آرزوسى ايله باشاماسىنى، اوشاغين دوغولماسى ايله عاللمه عمله گلن
شادلىقى، يگانه اولادڭ دايملر طرفندن تريه ايديلمه سىنى انله آيدىن و
گوزل تصوير ايدير كه بورادا ره آل حياتدان اوزاق هيچ يير شتى
بوخدر. لاکن ييردن او اوز قهرمانىنى هله اوشاق ايکن گوزل يير

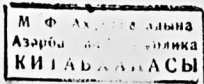
گلېڭك قوجاغيندا آرام توماسىنى گوسترمه كمله ووردىكى ره آل ضحاره
يير روماتيك ماجرا علاوه ايدير كه بودا اوشاغيك گله جگمه عاشق اولد.
جاغىنى گوسترن يير علامت اولور.

مجنونك اوز سهو گيليسى ايله دانىشا بيلمك ايجون كوردوكى
تديرلرده چوخ مراقلى و ره آتير. او، درسىنى بيلمه دىگنى پناهه ايدير. گاه
قصدا يازىنى يا كيش يازير، بعضاً كتابلارنى گيزلر يوب كوچه ده داياير
بو پناهه لرله لىلىنى دانئشديرير.

فضولىڭ «لىلى و مجنون» بوئه ماسيندا قصانلى چهلرده واردر.
بو قصانك باشليجاسى شاعرڭ اساس قهرمانى، مجنونى غير طبعى
وضعتلره سالماسى در. فضولى لىلىنى نه قدر ره آل پلندا ايشله مشدرسه
مجنونى صحرالارا كيرد ديكدن سوڭرا يير او قدر غير طبعى وضعته
گوسترمشدر. بو جهت شاعرڭ اوز قهرمانىنى مقدمسلىديرمك چيدين
ايرلى كير. فضولى اوز دورنك اوغلو اولارنى قالدېنى زمان بله ده
اشملى ايدى. شاعر اوز دورنن چوخ ايرلى به گيدوب محيطنده اولان
حقسىزليكره تنقيدى نظره باخماسا باشلاندا عوضيز يير صنعكار
اولور. لاکن بو فكرلار نه برائت نازانديرماق ايسه دىگى زمان عصرنك
سويه سينه ائير، خارق العاده ليكره ايتانان ماضرلارنك دليله دايئشير،
بله ليكه قهرمانىنى مقدس دونا گيديرير.

گورونور عصرڭ يير صيرا غنىملر نه آچيق گوزله باخوب
اونلارى تنقيد ايدن فضولى اوزى ده يير سيرا دىنى-مودومى شئيلره
ايتانيرمش. اونك مجنونك يانيندا اولان حيوانلارڭ حيوان جلدنه
كيرمش ملكلر اولماسىنى ادا ائتمه سى، مجنونك اطرافيندا باشان

201088

يىرتچىلارلا جيرانلارنىڭ يىر- يىرلەپ مەھەللىنى تەسۋىر اېلىن سطرلرى پۈتمەننىڭ روماتىك يىرلىرىدۇر. ياخۇد قەھرىمانلارنىڭ آرزۇ اېتىدىكىلىرى زەمان اولمىلىرىدە اولنلارنى مەقسەلەشەرمەك نىشەتەن اېرلى كىلىرىگە بوتۇن بولنار ائرنىڭ ضەيف جەھلىرىدۇر.

ائىزدە اېلكى قېودال قېلە رېئىسىنىڭ ئائىلە و اولادا مەناسىتەن دانىشلىرى. لاکىن بو مەناسەت مەخسەتلىرى. مەجنۇننىڭ ئانىسى اوز يىگانە اولغۇلىنى دىرىن يىر مەجنۇنە سەۋەن. اونىڭ بوتۇن فاجەئەلى جەيئانە بورىكىن آخىيان يىر ئاتدۇر. آتچاقى او مەجنۇننىڭ اصل دىرىنى دۇيا يىلمىر. او اوز اولغۇلىنى حرارەتتە سەۋەگى لېلىنىڭ آيرىماق اېچون مەخسەت چارەلەرە ال آتدۇر. زىارتىنغاھلاردا آبارىر، قىزى مەجنۇنە يىسلەيىر. او اولغۇلىنى آرزۇسۇنا يىرىمەك اېچون لېلىنىڭ ئائىلەسىنە ئالغى كىدىر، لاکىن رىد جۇلې ائىدىقەن سۇكرى اولغۇلىنى بو مەجنۇن اوزاقلاشەدىرماغا چالېشىر.

فضولى مەجنۇننىڭ ئانىسىنىڭ فاجەئەسىنى دىرىن يىر كەدرلە وېرىر. او گۇستىرىرگە آنا اوغۇل آرزۇلادىنى زەمان اوزونىڭ مال دولئىنە صاحب اولاي يىلەجىك يىر قېلە رېئىسى بوپۇتمەك فەكرىدە اېلىنى. لاکىن مەجنۇن اوز ئانىسىنىڭ آرزۇلارىنى دۇغۇرولتەيىر، آنا بۇندەن دىردە دۇشۇب ئۇلۇر.

مەجنۇننىڭ ئانىسى اېسە اوز اولغۇلنىڭ فاجەئەسىنى دىرىنەن حەس اېتسەدە بو دىردى باشا دۇشە يىلمىر. اولغۇلىنى مېدانلاردا قەھرىمانلىق گۇستىرىمگە آد- سان قازانماغا چاغىران آنا مەجنۇنەسىنە اوز مەھەللىرى كىمى بىلخارق لېلى اولماسىن باشقا قىز اولسون - دىيە قارشىلىقلى مەجنۇنە ساسىندا

ئائىلە قۇرماق آرزۇسىنا قارشى چىقىر. اوڭا ئائىلە كىلىرىگە اېولتەمكەدە ئائىلە و مەيشەتە مەجنۇننىڭ ھېچ يىر اھمىتى بوخىر.

لېلىنىڭ ئانىسى مەجنۇننىڭ ئانىسىدا مەخسەتلىرىدۇر. دورنىڭ عادت غەنەلەرنە باغلى، آزاد مەجنۇنە دىشەن اولان يىر ئاتدۇر. او اوز قىزىنىڭ آرزۇ و اېستىكى اېلە مەراقەتلەيىر، عادت غەنەلەرە صادق اولماغى مەقسەن حساب اېدىر، بو عادەتلەرنى كەتتە چىقماغىنى اېىرچىلىق سايىر. مەخسەت بۇنا كۆرەدە مەجنۇننىڭ ئانىسىنى رىد اېدىر. مەجنۇننىڭ ئانىسى اوزونىڭدە اونىڭ كىمى قېلە رېئىسى، وار - دولت صاحبى اولدۇغىنى دېدىكىدە بو قۇھوملۇغا مەنە اولماق اجمەئەسى يىر سەبب اولمايدىنى گۇستىرىدىكە لېلىنىڭ ئانىسى جۇباب وېرىرگە:

قېرىڭ يىلىرم مەنە شەرفىدەر
امما خەلىڭ غەجب خەلىڭدەر
مەجنۇن دىيە طەن اېدىر خەلىڭ
مەجنۇنە مەنە قىزىم نە لايىق؟

ئەلەلەككە لېلىنىڭ ئانىسى سوزباز آداملارنىڭ چۇرۇك سەجەلەرنە، غەيەلەرنە فەكر و رۇب ھەم اوز قىزىنى ھەدە مەجنۇنى بېدەخت اېدىر. او اوز قىزىنى اېن سەلامە وېرىدىكى زەمان لېلىنىڭ رايىنى سۇرۇشۇمۇر.

اېن سەلامدا اوز مەھەللىرىدىن قۇرۇلتەيىر. او لېلىنى يىر دۇغە گۇرمەككە عاشق اولۇر، قىزىڭ رايىنى يىلمەنەن ئالغى گۇستىرىر و وار - دولت

كوجونه اونى آلمانغا موفق اولور. آلاجانى قيزك اوگا، جيتى اولوب اولمامسى اونى هيچ مرفالانديرمير. فضولى ابن سلام ايله مجنونى مقابسه ايدرك ليلي نك ديلي ايله گوستريركه:

اول نقش صحيفه وفادر
بو طرز جريده فادر
اول غرقه بحر ذوق جاندر
بو محو تنم جاندر
اول خير يولونا راهبردر
بو باشلادىي طريق شردر
جانانمى ايچون اول ديلرجان
اوز جاني ايچون ديلر بو جانان.

بو مصراعلردان ايديدير كه ابن سلام محبت عالميه، منوى عالمه ياددر. شان- شوكت، دناپرستليك و شخصى منفعت داليجا گيدن يير آدامدر.

فضولى قارشيلقلى محبت رغبت گوسترن نوفل صورتى ده باخشى ايشلمشدر. او اورتا عصر جنگاورلرني خاطرلادان يير ايگيتدر. مجنونى گوروب اوگا قلىي يان نوفل تبيجهده قهرمانه كومك اينمهدن ايشى بارمچيق قوبور. محض بونا گوردده مجنون اونو وعنده عمل ايشمه كنه تهنلنديرير.

اثرده اساس قهرمانلارك دردينى ييلن، باشا دوشن اولانلار كومك آلىنى اوزادان يكانه شخصيت زيددر. زيد محبتك نه اولدوغىنى اوز حيايتدا حسن ايدوب شعرى-صنعتى گوزل باشا دوشدوگى ايچوندر كه مجنون و ليلي به كومك اينمك ايشمير. فضولى زيد صورتى

ياراتماقلا مجنون كيمي مترقى آداملارك نك اولمادىنى، اولانلار رغبت بسله بئرلرگده موجود اولدوغىنى گوسترير.

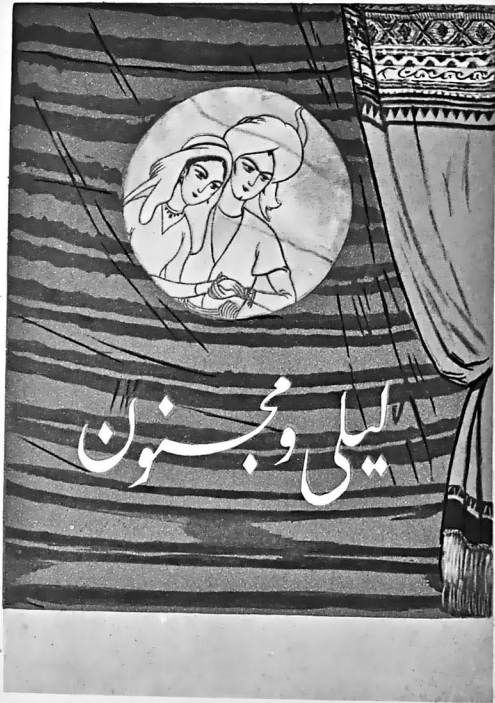
فضولى نك «ليلى و مجنون» بوئهماسيندا ليلي ايله مجنونك آراسندا اولان صميمى محبتنه يالگنر ساده آداملار حرمت و احترام گوستريرلر. شاعر آنلاماز نادان آداملارك اله سالدىنى مجنونك خلق طرفندن محبتنه نارشيلاندىنى قيد ايدير. او گوستريركه دشمنلر مجنونى اولدورمك ايشمهدىكده خلق نيز اونك آانسى خبردار ايدير. مجنونا هوادار اولان قيودال اعابانلارى دگل زيد كيمي خلق نماينده لرير.

شاعرگ، قهرمانى خلق كللر نك دها چوخ حمايه ايندكلرنى گوسترمى مشيت يير جهتدر. بو اصل محبتك گنيش خلق كللرلى اجرسيسته موجود اولدوغونا اشارهدر.

فضولى گوزل طبيعت تصويرلرى، ليريك رجعتلرله برابر اوز اثرينده خادته لرله واشتراكچيلارك احوال روحيه سيئه اويشون غزلرده ويرمشدر. بو غزللر بوئهمانك گوزلليگى يير قات دها آرترير، اونى خلق دلسانلارينا باخيلاشديرير. بوئهمانك ديلي زنگين و حكيمانه افاده لرله زينتلمش بو كسك شعرينه مالكدن. محض بونا گوره شاعرگ بو نولمز اثرى چوخ شهرت قازانمشدر، روس، ارمنى ديبلرلرله، ۱۹۴۲ نجي ايلده آلمان ديلينه ترجمه اولونمشدور.

بوئهما ۱۸۴۸ نجي ايلده استانبول، تبريز شهرلرينده داش باصامسى اصولى ايله نشر اولونوموشدور. سوگرا استانبولدا، تبريزده، مصرده، داشكندده، باكودا دفعه لرله چاپ اولونوموش سادا اثرگ علمى-تقيدى متى ۱۹۴۸ نجي

ایلمده نظامی اینستوتوی طرفندن نشر ایلمشدر. همین تقیدی من اساسندا
قرتیب اولونموش بو کابدا بوته مانگ مقدمه، مناجات، نعت و مدح
حصه لری اختصار ایلمشدر. قدیم ال یازمالاریندا و عرب القباسی ایله
اولان چاباردا اترک املاسی مختلفدر. بو مختلفیک بزیم نشرده ده
اوزینی ساخلاییر. لاکن بعضی حاللاردا دکشیکلیکه ده بول ویرلمشدر.

حمید آراسلی

بوعرض عدم قدرتدر وعذر فقد قوتدر

ویر باده مروت ایله ساقی	آرایش صحبت ایله ساقی
لطف ایله بر ایثفات گوستر	بر جامله قیل دماغی تر
نه یار نه همنشین نه همدرد	غم مرحله سنده قالمشم فرد
سوز ملکندن نظام کینمش	هم جنسلم تمام کینمش
بو بزمی گل ایدهلم مزین	بو بزمنده سن قلوبسان و من
من نظم اوخویم سن آگه دوت گوش	سن ویر باده من ایلم نوش
اشعار بولوب کساد اسعار	بر دوردهلم که نظم اولوب خوار
کیم کفر اوخونور کلام موزون	اول رتبهده قدر نظمدر دون

بر ملکه‌ام که گر بودوب فان
 می‌گرفته طرفه لعل چکسم
 قلمز آگا هیچ کیم نظاره
 آتیجق دیبزم که خاک بفساد
 یوخدر بر ملک بو زماندا
 نه هند نه فارس نه خراسان
 اولسیدی برنده برسخن سنج
 گنجینه نظم گزولو قالمز
 کانی نیجه کیم نهان دوتردش
 حالا مگر إقتضای دوران
 دورانه من قیض سیرم
 دوران استرکه‌خوار اوله نظم
 من منتظرم ویرم رواجن
 اول نفی کمال حکمت ایلر
 تعمیر خرابه طالبم من

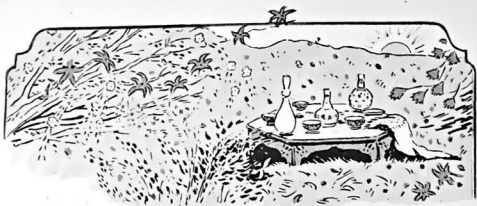
ساقی نامه

ساقی مدد ایت که درد مندم
 غم دفعنه جام می دوادر
 سندن نه عنایت اولسه واقع
 من برصدفم سن ابر نیسان
 غم سلسله سینه بای بندم
 ندیر غم ایلکم روادر
 فکر ایتمه که منده اوله ضایع
 ویر قطره و آل در غلطان

مضمون عبارته چکوب جان
 می‌گ روضه به نازنین گل اکسم
 دیرلر گله خارو لاله خاره
 آرایش نظم-دیندر آزاد
 کیم نظم رواجی اوله آندا
 نه روم و عجم نه شام و شیروان
 آلبه عیان اولوردی اول گنج
 صانمک کونش اولسه نورصالمز
 ایلر آنی لعل عالمه فاش
 اولدرکه اوله او گنج بهان
 دور اهلندن مگرکه غیرم
 بی عزت و اعتبار اوله نظم
 بیمار ایسه ایلیم علاجن
 لازم یلرم خسارت ایلر
 ان شاء الله که غالبم من

سنین خورشیدو من سه‌خاک
 رحمت ایت که غریب و خاکسارم
 اول بر نیجه همدم موافق
 ندریجده گلدیلر جهانه
 دوران اولاری معظم ایندی
 هر برینه حامی اولدی برشاه
 ترک و عرب و عجمه ایاہ
 شاد ایشمدی ایمی نواسی
 بولمشدی صفای دل نظامی
 اولمشدی نوائی سخندان
 سوز گوهرنه نظم سالاندر
 چون قالمدی قالمدی فصاحت
 اول طایفه چکسی خرقه به بان
 تا اولمیه رسم شعر مفقود
 لازم مگا اولدی حفظ قانون
 ناچار دوتوب طریق ناموس
 عهدی سوزده استوار قلم
 چون خلقه خلاف مدعاایم
 هر سوز که گلور ظهوره مندن
 ایلر حسد اهلی بنیلوب کین

ویر آتش و آل جواهر باک
 بی مونس و یارو غمگسارم
 یعنی شعراء روز سابق
 تنظیمله اولدیلر روانه
 هر دور برین مکرم ایندی
 ذوق سختندن اولدی آگاه
 هر شاعره ویرمشیدی برکام
 هارون خلیفه‌نگ عطاسی
 شروان شاهه دوشوب گرمای
 منظور شهتسه خراسان
 گنجینه بیروب گهر آلاندر
 آرباب فصاحت ایچره راحت
 حالترین ایتمز اولدیلر فاش
 ابواب قنون نظم مسدود
 راحتدن اولوب مدام مایوس
 اشعار دیمک شعار قلم
 آنلر زعمنجه سست رایم
 می‌گ طعنه بولور هر آنچمندن
 تحسین عوضینه نفی و غفرین

بو ساقی بزمه بادہ ایچون خطابدر

توتمه قندجی مدام گذردر	ساقی کرم ایله جام گذردر
گذردر قندجی قرار قیلمه	دورانہ چوخ اعتبار قیلمه
زر ساغره روح بخش راحی	توک آلوب اله گومش صراحی
تهسانمی گور ایله إتصاف	صرف ایله رعایتده الطاف
سندن اوزگه مددچی بوختر	شغلم بوساط ایچنده چوخدر
مندن نفرت شهار قیلمه	همدم لکم ایله عار قیلمه
نه ظلمت چشمه حیاتم	کر ییلمز ایسک که من نه داتم
سوز جگرم کبابن صور	فیض هنرم شرابن صور

تفسیر بذیر اوله بو صورت	امید که رفع اولوب کدورت
بو گلشن ایچنده گل درنده	اول قوم بو گلشنه گیرنده
دبرندکجه نسیم گلریز	گل تازه ایدی وسبزه نو خیز
حالا دیلرم درم خس و خار	آنلر کلی دردیلر من زار
می صاف ایدی بزم هم نو آیین	بو بزمه اولار ویرنده ترین
قالدی مگا داغ و درد سوزی	می صافی اولاره اولدی روزی
بر نشنه ویرمی ییلزم آه	چودرده من اولمشم هوا خواه

بو سبب نظم کتابدر
و باعث ارتکاب عذابدر

ساقی دوت الیم که خسته حالم
سنسن من مبتلايه غمخور
مشکل ایشه دوشمشم مدد قیل
حل ایله گور بو مشکلائی
برگون که می سیل تأثیر
همرنک بهار اولوب خزانم
جمع ابدی بانمده اتفاقی

غم رهگذرننده پایالم
سنن اوزگه دخی کیم وار
می حرزی ایله بلامی رد قیل
کم ائمه فولکنن التفاتی
ویرمندی مزاج باکه نفیر
دونمندی عقیقه زعفرانم
سازو مزه و شراب و ساقی

توتسك النى منى قبيرك
من شاعر موسئى كلام
من ساحر بابلى نزام
سوزدر كنه صرف ايدوب فراست
كه طرز قصيده ايلرم ساز
كه داب غزل اولور شعارم
كه متوى به اولوب هوسناك
هردله كه وار اهل رازم
بركار گرم هزار بيشه
دكانم اوله رواج بازار

حق اوله همیشه دستگیرك
ساحرلره معجز تمامم
هاروته بو ایشده اوستادم
املاکنه بولمشم ریاست
شهبازم اولور بلند پرواز
اول دابه روان ویرر قرارم
اول بگردن ایسترم در باك
مجموع فنونه عشق بازم
جانلر چکوب ایسترم همیشه
هر ایستدیکن بوله خریدار

بیوسته لبالب و بیبایی
 ذوق اوزرهمی آر تورردی ذوقم
 اول بزم ایدی عاقبت بهاری
 بر حده ایرشدی نشئه جام
 اسرار دل اولدی آشکارا
 اولمشدی رفیق و همزیانم
 بر نیجه ظریف خطه روم
 یینی که قمو دقایق اهلی
 هم علم قنده نکه دالتر
 کیم ایلم ایدی حقایق راز
 کیم سولراییدی اوگوب کلامی
 یلمشدر ایدی که حسن گفتار
 چون وار ایدی مسئله لافم
 من خسته بی ایدیلر نشانه
 لطف ایله دیدیلر ای سخن سنج
 لیلی مجنون عجمده چو خدر
 تقریره گکور بو داستانی
 یلمم بو قضیه امتحاندر
 سوداسی دراز و بحری کوتاه
 بر بزم مصیبت و بلادر

نه باده سنه نشاطدن رنگ
 ادراکسی ویرر خیاله آزار
 اولسیدی توجهی مناسب
 اولسیدی تصرفنده راحت
 باله که نه خوش دیش نظامی
 «اسباب سخن نشاط و نازست
 میدان سخن فراق باید
 در گرمی ربك و سختی کوه
 برایش که فلور شکایت استاد
 گرچه بیلورم بو بر ستمدر
 اما نیجه ایتمک اولور اکراه
 یگدر ینه عذرندن شروعم
 ای طبع لطیف و عقل والا
 دوشدی سقرم دیار درده

* شادلقدر ایلمدر سوزک آراغاجی

بونلازلا دوزلیر سوز احتیاجی
 گرک سوز میدانی گن اولسون مدام
 آتینی دورت یانا سگرتسین ایلام
 قوصالا داشلیغا ایلام گیدرمی
 گتسده تورپاغنا تأثیر ایدرمی.

ترجمه: صد و ورغونوندر

هر کیمده که واردر استغاعت
 اولدر بو مسافرتده یارم
 مر کب گرک اولسه عزم راهه
 ورتوشه راه اولورسه مطلوب
 عزم ایلملم نحلل ایتمک*
 ای بخت و ناسز اولمسن هم
 درد و غم و محنت و قناعت
 ذوق اهلنه یوخدر اعتبارم
 بسدر یزه خامه و سیاهه
 مضمون خوش و عبارت خوب
 منزل کسهلم تفاعل ایتمک
 همراهق ایت بزمسه بر دم

* ایتمه بک

بو طغرای مثال محبتدر و دیباچه دیوان محبتدر

دهقان حدیقه حکایت	صرف جواهر روایت
معنی چمنده گل دیکده	سوز رشنه سنه گهر چکنده
قلمش بوروشده نکه دانلق	گل ریزلق و گهر فشانلق
کیم خیل عربده بر جوان مرد	جمعیت و عزو جاهله فرد
مستجمع جمله فغانلق	بولمشدی ریاست قاتلق
امرینه عرب مطیع و منقاد	که بصره مقامی گاه بغداد
بر بقعهده اولمیوب قراری	گرمکنده کچردی روز کاری
هر لحظه اورردی اول بگانه	سدر چشمه لره سیاه خانه

سیر ایلمر ایدی سوروب تمم
 اوضاع خیام مشک فامی
 هر منزله کیم گذار ایپردی
 گلزارلر ایچره لاله چاغی
 اموالی جمیع جسدن چوخ
 گر قیلسه آنی تلف حوادث
 فرزندسز آدمی تلفدر
 نسایله اولور بقای انسان
 جان جوهرنه بدلدر اولاد
 خوش اولمکه خلفدن اوله خوشدل
 پیرایه سی اوله دستگاهه
 آهار* اوله بر سفیه و سرکش
 تشنیع اوخونا اولوب نشانه
 اقصه اول افضل قبائل
 فرزندده اولوب همیشه طالب
 چوخ ماه لقا صنلر آلدی
 چوخ نذرلر ایندی هر مزاره
 تأثیر قیلوب فغان و آه سی
 بر کیجه آچیلدی باب رحمت

* اگر

مقصد شمععی منور اولدی
 ندریح ایله قیلدی کلک تقدیر
 بر ویردی نهال باغ مقصود
 چون وعده ایرشینی دوغدی بر آری
 شاد اولدیلر آتسن آنه آنه
 اقصه عدمن اولدی پیدا
 خورشید کیمی کماله قابل
 اولدمکه بوخا کدانه دوشدی
 آخر کونن اول ایلیوب یاد
 یعنی که وجود دام غمدر
 هر کیم که اسیر اولور بودامه
 اولمشدی زبان حالی گویا
 بیلدم غمکی سنگ که چوخدر
 گلدنمکه اولم غمک حریفی
 هر فائده غم اوله قیلما اعمل
 هم ویر مگا غم یمنک کمالی
 پیوسته منی اسسیر غم قبل
 ذوق ایله کچورمه روزگارم
 ای عشق غریب عالم اولدم
 تدبیر غم ایتمک اولماز اولدی
 سنندن دیلرم مدد که داتم

صندوق امل در ایله دولدی
 نقش غرضی رحمده تصویر
 آچیلدی گل حدیقه جود
 خورشید رخبله عالم آرای
 شکرانه ویرلدی چوخ خزانه
 بر طفل مذکرو مذکا
 عیسی کیمی طفل لکده کامل
 حالینی یللوب فغانه دوشدی
 آختدی سرشک و قیلدی فریاد
 آزادلارک یسری غمدر
 صبر اینسه کرک غم مدانه
 سولاردیکه ای جفاچی دنیا
 غم چکمگه بر حریف بوخدر
 گل تجربه ایله من ضعیفی
 جمع ایله دل خزینه سال
 هم عالمی غمندن ایله خالی
 کم قیلمه نصیمی کرم قبل
 فانی اولته بوخ ایغبارم
 آواره وادی غم اولدم
 گددم گبرو گیتنک اولمز اولدی
 نمکینم اوله سنگله قائم

بو بزومه کیم شرابی قاندر
 برمی مگاونکه مست و مدهوش
 نه گلدبکمی بلیم جهانه
 عالم گوزیمه گورونیمه هیچ
 دایه آنی پاک قیلدی قانندان
 غسلین و یروب آب چشم نردن
 اقوام و قبائل اولدیلر شاد
 جانبله قیلوردی دایه اغزاز
 لیکن اول ایدوب همیشه ناله
 اعضاسین ایدوب ایله افکار
 سوداچسه صانوردی کیم اچرقان
 یوخ ایدی فریب ایله قراری
 بر کون آنی کزدروردی دایه
 بر اویده مگر که بربری وش
 رحم ایدی ایله آلدی بردم
 حسینه باخوب قرار توندی
 اولدقجه ائنه اولدی خندان
 ماهیتی چو دایه ییلدی
 اولدی بوداخنی آنکله معناد
 ذاتمه چو وار ایدی محبت
 عشق ایدی کی اولدی حسنه مائل

ساقی جلاد بی آملندر
 دائم اوزومی قیلم فراموش
 نه آیکه نیجه در زمانه
 بو رفته بولیم خم و پیچ
 قالردی بوتیره خاکدانان
 سودیرینه ویردی قان چگردن
 اول نوره قیس قوبدیلر آد
 اسباب کمال تربیت ساز
 خشنود دکلنی هیچ بو حاله
 ایلردی مدام ناله و زار
 امجک گورنوردی آگا یکان
 یاننده فریبک اعتباری
 دردینی تورمهک دوایه
 اول طفلی بسی گوروب مشوش
 طفل آنی گورنجه اولدی خرم
 فریاد و فغانی اونوندی
 دوشد کجه ائندن اولدی گریان
 اول ماهی آگا ائیس قیلدی
 نه دایه نه آته ایلدی یاد
 محبوبی گورنجه توندی الفت
 حسنی نه ییاوردی طفل غافل

معلوم ایدی اهل حاله اول حال
 ایله بو طفلی زار ایدر عشق
 ایله قیلور بو صبح تأثیر
 چون تربیت ادب و دایه
 گون گونندن ایدوب کمال حاصل
 گلد کجه می وفادن ایاام
 تا قیلدی آنی تمام سرمست
 چون سرعت ایله دونوب زمانه
 باباسنه مقتضای عادت
 جمع ایدی اهالی دیاری
 بذل ایلدی اولقدر زرو سیم
 خلق آنده گورنده کثرت مال
 اول صاف ضمیر پاک مشرب
 کیم گورمدی آنی چشم ساغر
 انعامه یئوب طریق سنت
 اسباب آگا ایلوب مرتب

کیم نسخه عشق بو تماشا
 آشفته روزگار ایدر عشق
 خورشید چقبوب اولور جهان گیر
 ویردی اثر تمام اول آیه
 اول ماه نو اولدی بدر کامل
 هر دورده صونسی آگه برجام
 تهرج ایله دام عشقه بایست
 اون یاشنه یتدی اول یگانه
 فرض اولدی بکه آنی ایده سنت
 هر صاحب عزو اعتباری
 کیم یتدی قیاسه فقردن بیم
 بیم اولدی بکه منعکس اوله حال
 بر بزیمگه ایلدی مرتب
 جمشیدن اوز گسه به میسر
 تعلیم علومه یتدی نوبت
 ویردیلر آنکله زب مکب

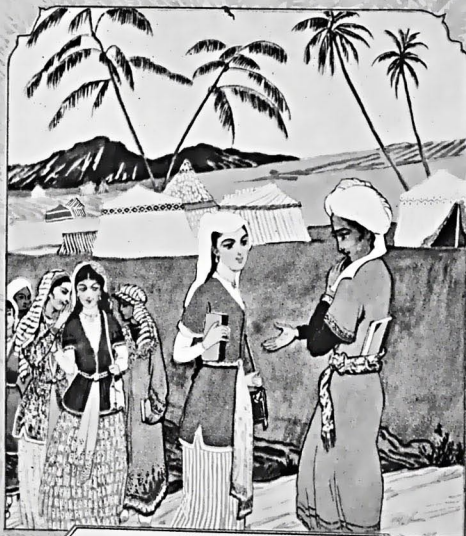

بو بنياد بنای بلاد و مقدمه الم و ابتلا در

مکبده آنکله اولدی همدم
 برصفت قیزاوتوردی برصفا اوغلان
 اوغلانلره قیزلر اولسلر یار
 قیزلر کس مست ایدوب فسون ساز
 اوغلان نیجه صبر یشه قیلسون
 اول قیزلر ایچنده بربری زاد
 بر طرفه صنم که عقل کامل
 زلفین مسلسلی گره کبیر

بر نیجه ملک مثال قیزهم
 جمع اولدی پشته حورو غلمان
 عشقه بولنور رواج بازار
 اوغلانسه صاناندا عشوه و ناز
 و رصبری هم اولسانیشه قیلسون
 قیس ایله محبت ایندی نییاد
 کورد کده آئی اولوردی زائل
 جان بوته بر بالالی زنجیر

اول ایچی سنبوس قده
برینادن ایچیلرین ذوق
گرداب بلایه ایلد لایق
قلمانی کرا لایق ابروق

مجنون

سین

ایروسی خمی بلای عشاق
هر کربگی بر خدنگ خونریز
درای بسلا جین پاکسی
چشم سپینه سرمه دن عار
رخسارنه رنگ غازه دن تک
گوز مردمکنن اولسه خالی
لمل ودی گوستردی هر دم
ابواب تکلم اینسه مفتوح
شمشاد لطیفنه مرکب
اندامی لطیفه الهی
شهباز باقشلو آهو گوزلو
راه و روشی مدام غمزه
آبرو قجه شکل و خوشجه بیکر
عالم سر موئیك طفیلی
قیس آنی گوروب هلاک اولدی
اول نادره هم که قیسی گوردی
گوردیکه بر آفت زمانه

هم جفت لافات ایچره هم خلق
بیکان خدنگی غمزه تیز
چین جیش موج سهنتاکی
هندوسنه سرمه هم گرفتار
هر گز آکاغاز دورمش رنگ
گوز مردمکی اولوردی خالی
اوراق گل ایچره عقده شبنم
اموانه و برردی مرده روح
سبب زنیخ و ترنج غناب
دریای لافات ایچره ماهی
شیرین حر کتو شهید سوزلو
باشدن آیغنه تمام غمزه
بخشیمه ضم گوزلجه دایر
محبوبه عالم آدی لیلی
هیک شوقله دردناک اولدی
میک ذوق بولوب اوزین ایتوردی
ملی دخی گلمهش جهانه

بو صفت مجنوندر و ابتدای محبت فزوندر

بر دلبر سر وقد و گل روی
شیرین لبی منشاء لطافت
اوصاف لطافتده سوز جوخ
شهاگوزی تر کس برافسون
حسنی کلی لاله شفق فام
آغزی صفتن خود ایتمک اولماز
زلفی سوزی ذکر حلقه راز
دور مه رویی چشمه نور

سروخوش و گل رخ و سمن بوی
رعا قندی دوردوغله آفت
الطاف ملاحظنده سوز بوخ
زیبافاشی تر کس اوزره کی نون
زلفی خمی لاله اوزره کی لام
اسرار نهانه یتمک اولماز
لعل لبی آب چشمه ناز
خاک کف بایی سرمه حور

بر غایت ایله شمائلی خوب
بر گوز گوپه گر آچوب گوزنی
اوز عارضنه اولوردی میلی
اول ایکی سمنبرو سهی قد
اول ایکی خراب باده شوق
گرداب بلاه اولدیگر غرق
اوضاع مخالف اولدی یکسان
هر کیم صورار اولسه قیسه بر راز
کیم لیلیه قیسه بر خطایی
ایلرار ایندی خط وفا مشق
لیلیده اوخومق اضطرابی
مشق ایتمک قیس آسه بر خطا
خط اوزره قیلوردی اول گوزلر
اما نه جسد کمال الفت
چون بر نیجه مدت اول ایکی پاک
عشق اولدیغی برده محضی اولماز
عشق آشنه بودر علامت
حسن آفت عشق اولوب دمام
بر غایبته بندی نشئه حال
قالمشدی زبانه تاب گفتار
کفایت حالی قیلمانا فاش

کیم لیلی اولنده آکا مطلوب
گوز گوپه گورینی اوز اوزنی
قیلمازدی هوای حسن لیلی
بر برینه اولدیگر مقید
بر جامدن ایجدیگر می ذوق
قالمادی آرالرنده بر فرق
گویا ایکی تنده ایسی بر جان
لیلیدن آکا یتردی آواز
قیس ایسی آکا ویرن جوابی
آرتاردی دمام آنلره عشق
اولسه رخ قیس ایندی کبابی
لیلی فاشی ایسی آکا سر خط
میگ ناز ایله بخنلر جدلر
نه بحث نهایت محبت
اوقات کچوردیلر طربناک
عشق ایچره اولان قرار بولماز
کیم باش چکه شعله ملامت
گلد کچه ایرادت اولدی محکم
کیم اولدی حواس و غفل بامال
کیم ایلیه لر محبت اظهار
گلمشدی تکلمه گوز و فاش

ایردی گوزیله بو خطایی
 قاش و گوز ایله اولان تکلم
 مردمن اولام دیسه کناره
 همراز ایکن اول ایکی وفادار
 رفع اولدی حجاب شاهد راز
 عاشقاره گیزلو قالمدی حال
 کرد آیتله نشاطه دوشدی
 سوباشمکه اول ایکی بیگانه
 تا اولمیه راز آشکارا
 بر نوع بهانه ایله هر دم
 قصدا اونودوردی درسین اول زار
 حفظ سبق ایتدی باغرمی خون
 من یلمدیکم مکا اوخوت گل
 چون لوحه لراوزره خط یازدی
 یعنی که خطا توهم ایله
 گفتاره گله که بو غلطار
 اوله سبب تکلم یار
 اطفال قیلنده دور بییاد
 اول یارینه عرض حال ایردی
 قلمزار ایسی سوزینی معلوم

* هاموسی

فاشله ویردی اول جوانی
 هم قیلدی دفع ظن مردم
 مردم گوز ایچینده در نه چاره
 دمساز ایکن اول ایکی جگرخوار
 عشق اولدی ملامت ایله دمساز
 معلوم اولدی جمیع أحوال
 من بعد ایش احتیاطه دوشدی
 قالمدی سبب مگر بهانه
 دوران ایله قیلدی لر مدارا
 کو کلینی قیلوردی قیس خرم
 لیلی به دیپردی ای وفادار
 مدن بیلورم بیلورسن افزون
 درسم اوخویام قولاق توت گل
 عمدا خطئی غلط یازدی
 اول گل آچلوب نسیم ایله
 ترک ایت که خلاف رسم خطار
 فهم ایتیمیه مدعای اغیار
 واری* یله ایلمنده فریاد
 اوزگه دورین خیال ایردی
 یلمزار ایسی سوزینه مفهوم

مکتبدن اولان زمانار آزاد
 قصد ایله نهان ادوب کتابن
 لیلی یونئی توتوب دوراردی
 یعنی بو بهانه ایله بر دم
 دلم خطه عمرین ایلیوب صرف
 بر صفحه ده لام و یا مکرر*
 کیم بو ایکی حرفدر مرادم
 وصل ایچون ایردی حیله بنیاد
 حددن آشورپردی ایشطرابن
 سن گوردن اوله دیوب صوراردی
 بارین گوره اوله شاد و خرم
 مشق ایتش ایسی همین ایکی حرف
 یازدی آنی قیلوردی ازیب
 روشن بوئر ایله در سوادم

* «ل» حرفی ایله «ی» حرفینی تکرار ایلنده «لیلی» اولور

بو لیلی‌یه آناسی عتاب ایتدیگیملر
ویهار وصلنه خزان ایتدیگیملر

چون مکریله قیس بدسرانجام
تدیر ایله عشق ذوق ویرمز
عشق ایله ریا دگل موافق
دلن دله دوشدی بو فسانه
کیم قیس اولوبن أسیر لیلی
تدریج مبادی ایسله ناگاه
اودلاره توتوشدی بآسه باتدی
چون نیجه زمان کچوردی ایام
تدیر دیار عشقه گیرمز
رسوای کرک همیشه عاشق
فلس اولدی بو ماجرا جهانه
لیلی دخی سالمش آکا میلی
لیلینک آناسی اولدی آگاه
اول غنچه دهانه دل اوزاندی

بانر اود اولوب چکوب زبانه
کای شوخ ندر بو گفت و گولر
نیچون اوز گه زبان ایدرسن
نیچون سکا طعنه ایله بدکو
فازک بدنیله برگ گل سن
لاله کیمی سنده لطف چوخدر
تمکینی جنونه قیلمه تبدیل
هر صورته عکس کیمی باخمه
می گرچه صفا وبرر دماغه
کز گو کیمی قاتی یوزلو اولمه
گوزدن کرک اولهسن نازن سن
سن شمعسن اویمه گل هوایه
لبت کیمی اوز گئی بزتمه
سافر کیمی کزملگی حرام ایت
سایه کیمی هریره بوز اورما
سن سادهسن اوز گه اهل نیرنگ
دیرلر سنی عشقه مبلاتسن
سن قندن* وعشق ذوقی قندن
اوغلان عجب اولماز اولسا عاشق

* ایکن، این - جوخ معناسنده
** هارادان

ای ایکی گوزوم یمان اولور عار
 بز عالم ایچنده نیک نامز
 نه تنگ ایله داخی ایله لم لاف
 توت کیم سکا قییمز من زار
 نیرسن اگر آناک ایشته
 من بعد گل ایله ترک مکتب
 ایتمه قلم ایله مشقدن یاد
 اطفالدن ایسه قطع الفت
 بت کیمی بر ایوده ایله منزل
 عناق کیمی عزلت ایله بیسه
 گرچه آدلک اوله دیلده مذکور
 خوش اول که نزی همیشه گیزلر

ناموسمزی ایتورمه زینهار
 معروف تمام خاص و عامز
 بز دیمه لم سن ایله ایصاف
 مندن اولو بر مدبرک وار
 قهر ایله سکا سیاست ایتسه
 ییل ایجده گی همین جدو آب
 سوزن توت و نقش ایله بنیاد
 همراز بر پانگده لعبت
 اولمه دخی هر یگابه مایل
 اوله روش ایله کیم همیشه
 کورمه کنی اوله غیر مقدر
 خود گیزلو گرک همیشه قرلر

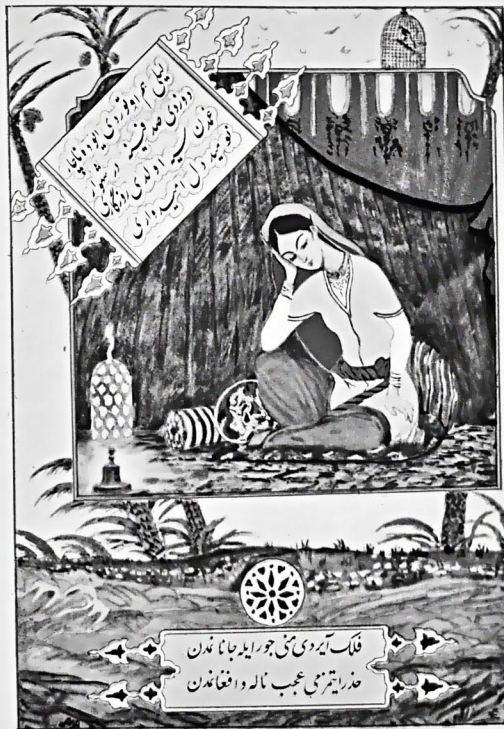

بو انکار ایله لیلی آناسنه جواب ویردگیلدر
و فضای عشرتدن چیقوب سرای محنته گمیردگیلدر

لیلی بو عتابی چون ایشندی
کیم شعبه س-بهر ظالم
ایلم وصاله یستی هجران
اما نه دیسون نه چاره قیلسون
ناچار توتوب طریق انکار
کلزار عتابه آب ووردی
کای مونس روزگارم آنا
اوز گو اکنده مقرر ایندی
طرح اولدی قمش ناملایم
وقت اولدی چکرلر اوله بریان
تدیر نه اولدین نه یلسون
آنا ت جاهل ایندی اظه-ار
گریان گریان جواب ووردی
درج در شاه-وارم آنا

سوزلر دیرسن که ییلزم من
 دیرسن معشوق و عشق و عاشق
 ییلمن ندر اول حدیثه مضمون
 عشقک قیلزدی کیمسه یادن
 بالله ندر آنا عشقنه مفهوم
 هادی ره مرادم اولقل
 من مکتبه رأیبله گنیم
 هم سن دیرسنکه مکتبه وار
 قاننی* سوزه إعتقاد اولسون
 من هم دگلم بوزجره قائل
 ناجتسلر ایله همدم اولام
 هر دیدهدن ایده برهیز
 بیوسته معلم ایلیوب جور
 بالله مگا هم بو ایلی مقصود
 آیریق بو سوزی مکرر ایتمه
 چون آنا ایشتی بو جوانی
 شکسز آگروشن اولدی کاولمه
 بیبوددر اول قمو* فسانه
 چون واقعه شک محلی اولدی

* هانسی
 * هامو، های

لیلی هم اوتوردی ابوده ناچار
 بر برجه ثابت اولدی آخر
 لعل اولدی اسیر سینه سنگ
 غمدن سیه اولدی روزگاری
 آه ایلر ایلی ولی نه حاصل
 گوزباشی تو کردی لیک نه سود
 زلفی کیمی بیچ و تابه دوشدی
 آغزی کیمی خلقن ایلی غم دار
 نه دردنی صافلسه قراری
 فانوس خیاله دوندی اول شمع
 هر دم چکوب اول غم ایجره میگ آه
 دردیله دوزوب ترانه غم

غزل لیلی

فلک آیردی منی جور ایله جانانمدان
 حنر ایتمز می عجب ناله و آفانمدان
 اوده یاندرماسا گر شعله ایله نه نلکی
 نهیر آتش آه دل سوزانمدان
 غم بهمان منی اولردی بو هم برغم کیم
 گلر خم اولمادی آگه غم بهمانمدان

آبادی هم نفسم آه که اول هم آخر
چیدی اگر اه قلوب کلبه اخزانمدان

من نمحاجت که قلم داغ نهانم شرحن
عاقبت ظاهر اولور چاک گریانمدان

حق بیلور یار دکل جان و دلمدن غائب
نوله گر غائب ایسه دیده گریانمدان

جان اگر چخسه تمدن اثر مهری ایله
انرمهرنی صانماک که چیخار جانمدان

لطف ایوبوسن مگر ای بادبو کوندن بومه
ویره سن بر خبر اول سر و خرامانمدان

ای فضولی غم هجر ایله بریشاندر حال
کیسه آگاه دکل حال بریشانمدان

غذارش حال مجنون

بوله بزمش بو بوستانی
سودازده قیس درد پرورد
مکبده اولوردی غمدن آزاد
دفع غم روزگار ایبردی
عادت اوزرینه صبح صادق
تاکیم قیله ذوق وصل ادرک
گون چیدی هنوز نور کلمز
اولدی باشنه قراتقو مکب

کلزار کلام باغبانی
کم سرور یاض محنت و درد
هر صبح کیدبردی مکبده شاد
مشق خط حسن یار ایبردی
ذوقیله تونوب طریق سابق
کلندی یه مکبده فرحناک
گوردیکه پهنه حور کلمز
خورشیدسز اولدی روز ناشب

تمای سخن

کیم اونودلم غم جهانی
باغرم مستبیله قان ایبردی غم
چرخک ستمندن ایله غافل
دائم ایشی جور ایله جفادر
دورانتک اعتباری بوخدر
بر یره گنورسه آب وناری
آنلری أسیر ایبرد بلایه
چون واقع اولور یه جدائق

ساقی گور اول می معانی
رحم ایله که قصجان ایبرغرم
قیل عقلمی باده ایله زائل
فریاد که چرخ بی وفادر
بر عادت ایله مداری بوخدر
گر هم نفس ایسه ایکی باری
ایته سبب صالار آرایه
بالله نه بعاندر آشنالقی

بیلدیکه سهر شعبه باز
 البته جفای طمن اغیار
 نوید اولوب ایندی ناله بنیاد
 نیتیم سکا قضیه جانم ایندک
 کسدک طلب غرضده راهم
 اول منی ایلدنک مکررم
 دوندک نه بوله جور ایدرسن
 وهم ایلمدگمی کیم چکوب آه
 یاندیرم اوده دوقوز روافک
 تدبیر قیل ای معلم پیر
 آتجق مگا صانما یندی بوغم
 دوش ای الف استقامتکن
 قدی هوسيله دم اوررسن
 ای نون چوتاندر ابروی یار
 ای ميم چو آغزی اولدی غائب
 اولسن نوله ای دوات دلتک
 اول طره مشکبودن آبرو
 ای خانم سرشکبار اولوسان
 گویا بو گون ایتماش میسر
 ای لوح او خطینک ایله یادن
 بر نیجه گون اول اسیر هجران

هر روز فغانی ایله تاشب
 شب هم قیلوبن فغان وزاری
 کای گوزنوری گوگل شروری
 اول نه ایمنی بو آشناق
 اول نه ایله دك منی مست
 آخر نه ایچون اخماره جالدک
 حالدک دل زاره نار فرقت
 کوکلم اودی قیلدی یانه یانه
 یاشم صوی اولدی وار واره
 من ایستزم بو گوته همدم
 اولمایه دوشوب خالک ای مه
 سز منست شراب اشتیاقم
 قویبه غمگی منله همراه
 سرهمسته اختیار اولماز
 جان اولدی غمک یولنده بریاد
 گوستردی مگا غمک مذاقی
 گرگلسه انجل منم نم آله
 شمع شب محنت وایلام
 سوز دل ایله توکولسه یاشم
 جانندن چقاروب هوایی غشقی
 بو گونلزی کیم غم ایچره زارم

تعذیب چکردی اهل مکتب
 ایلردی مخاطب اول نگاری
 سنسر گوزومک بوخ اولدی نوری
 آخر نه ایلدنک جدالق
 اظهار محبت ایله بایست
 بو منحت انتظاره صالدک
 قیلدک گوزینی بر آب حسرت
 آهنک شفق تک آسمانه
 بر بحرکه بوخ آکا کلاره
 یانمدن ایلت خیالگی هم
 اوده یانه صویه یانه ناگه
 مدهوش تحیر فراقم
 فاش ایلم آتی خلقه ناگه
 مدهوشده اعتبار اولماز
 تشویش فغان اولدم آزاد
 عیش ایمنی نشاط باقی
 جان خود بوخدر مگر غم آله
 آشفته جنبش هوایم
 تیغ غم ایله کلسه باشم
 ترک ایلمزم بلا عشقی
 هجران العیله بی قرارم

کر نامه عمره کلک تقدیر
 ایلمر منی اول حساب مغبون
 کون شرطی دبشئر آقآبای
 هر کون که گورونمز آقآبایم
 بوخ کیسه بودرد دلدن آگاه
 دردم سوزه کلدی کجه آرتار
 ایلم وصالی ایلیوب یاد
 اول خسته بوشعری ایندی بیاد
 گوندر دیوبن قیلورسه تحریر
 کیم صورت خالدردر گون
 بالله که بو نکهدر حسایی
 من کون دیزم بودر حسابم
 بو درد دل ایله نیلیم آه
 اوددر یل ایله زبانه دازتار
 اول خسته بوشعری ایندی بیاد

غزل مجنون

ای خوش اول گونلر که من همراز ایلم جانانله
 نعمت وصلن گوروب نازین چکردم جانله
 کورمه مشدی گلشن عیشم خزان تفرقه
 اولماشدی تیره ایلم شب هجرانله
 موشمدن دوستلر دوران جدا ایسترنی
 دشتمدر هیچ ییلمن تمشم دورانله
 یسه گر عاشقنرک افلاکه افغانی نه سود
 یتک اولماز ماهوشلر وصلنه افغانله
 باشیروب صاقلردم ایلمدن داغ هجرانک اکر
 ایتک اولسیندی مدارا دیده گریانله
 ذوقدن دیسایچه باغلانسی کتاب عمرمه
 قوبعلی دوران کیچه اوقاتم اول عنوانله

ای فضولی اختر بیختم مساعد اولمدی
 کیم اولم بر دم مقارن اول ماه تابانله

تمامی سخن

سوز مختصر اول اسیر سودا بر نوعله اولدی خلقه رسوا
 کیم قیس ایکن اولدی آدی مجنون احوالی ایندی غم دگر کون

بو لیلی یه مجنون سمزدرده مقابل اولدیغیدر
وگون مقابلینده هلال مهری بدر کامل اولدیغیدر

برگون که بهار عالم افروز
صالحندی تقایی چهره دن گل
شبتم می نابی ایله لاله
اولمشدی گل ایله سبزه تر
بر نیجه مصاحب وفا دار
هریان دیدیلر که ای بلاکش
بو فضلده آدمی گریک شاد

ویرمشدی جهانہ فیض نوروز
چکمشدی سرود ناله بلبل
دولدرمش ایلی قزل پیانه
فیروزه فروز لعل پرور
مجنون شکسته بی گوروب زار
گل چاغیدر اولمغل مشوش
اندوه بلا و غمدن آزاد

چون ابر د گلسن اولمه گریان
گل کیمی براقمه سینه که چاک
صحرا توتلم می ایجهلم شاد
لطف ایله خرامه گل کرم قیل
ای غنچه دهان سرو قامت
باکیزه وجوده حیفدر غم
شاید آجیله گل مرادک
سیر اوزره بو نوبهار فصلی
مجنون خزین آیغه دوردی
گریان گریان قیلوردی سیران
که سبزه به عرض راز ایپردی
سؤلمردی نقشه به غم دل
چشمینه سوزردی لاله داغن
ترکس گوزنه نگاه ایپردی
بلبلرله شرح ایپردی حال
هر طرفه چیچک گوروب حکوب آه
بر منزله دوشدی رهگذاری
بر نیجه بری رخيله همدم
لیلی گذر ایتمش اول فضا به
بر سبزه به سبز خرگه اورمش
غنچه کیمی اول لطیف خرگه

چون سیل د گلسن ایتمه افغان
سبزه کیمی ایتمه بسترک خاک
اندوه ایله اولمه بویله معناد
کتمز اوزرگی اسیر غم قیل
کول اوینا زمانی ایت فراغت
بویله دخی قالمیه بو عالم
محکم قیل اساس اعتقادک
شاید بولته نگار وصلی
صحرا لره سیرایچون بوز اوردی
حیران حیران گزردی هر یان
که لاله به میگ نیاز ایپردی
کیم سویله یاره اولسه اصل
عاشق صانوبن اووب آیغن
بارک گوزین آکوب آه ایپردی
قمریلره محنت وملالین
منزل منزل گزردی ناگاه
کیم سیرده ایلی آنلا یاری
مجنون شکسته دن مقدم
صالحش گل ولاله اوزره سایه
مه صحن چمنده هاله قورمش
گل برگی کیمی ایچنده اول ماه

مجنونه مقابل اولدی لیلی
لیلی دیمه شمع مجلس افروز
لیلی دیمه جنت اچیره برحور
لیلی دیمه اوج حسنه بر ماه
لیلی دیمه بر یگانه دهر
لیلی چمن بلا نهالی
لیلی مه آسمان حشمت
لیلی صف اهل حسن امیری
لیلی ایشی عشوه و کرشمه
لیلی و نشاط حسن کامسی
لیلی و لطافت دل آرای
لیلی صدف حیایه بر در
لیلی ده کمال حسنه ذوق
لیلی ده وصال دوست میلی
اول ایکی سهی قدوسمن بر
فولاده ساتاشدی سنگ خاره
بر سازه دوزلیلی اول ایکی تار
اول باخنی بو گانا نشاط بولدی
مجنونده قرار توتوب هوش
بر دم باقه ییلندی اول آیه
لیلی هم اینوردی اختیارن

بحر غمه یتدی درد سبلی
مجنون دیمه آتش چکروسوز
مجنون دیمه ظلمت اچیره بر نور
مجنون دیمه ملک عشقه بر شاه
مجنون دیمه بر فسانه شهر
مجنون فلک وفا هلالی
مجنون شه کشور ملامت
مجنون سر کوی غم قبری
مجنون گوزی باشی چشمه چشمه
مجنون و بلای عشق دامی
مجنون و بلاغت غم افزای
مجنونه آنکله میک تفلخر
مجنونده جمال لیله شوق
مجنونده هم آرزوی لیلی
بسر برینه اولدیلر برابر
اود دوشدی قرار و اختیاره
گرم اولدی رواج ناله زار
بو گوردی آنی مقید اولدی
دریای تحیر ایلدی جوش
دوشندی بر اوزره مثل سایه
بر دم گوره ییلندی نکارن

حیرانغنی اول مقامه یتدی
کل صوبی سپوب روان یوزنه
هر یان دیدیلر آکا که ای ماه
کیم غیرمه آشنا اولوب سن
ورمز بو روش تیجه خوب
بخشی نظر ایلسک یماندر
آقدن گوتوروب ساط و خرگاه
اوز برجته قلدیلر روانه
سوز دیمدیلر بو ماجرادن
مجنونی هم ایتدی چشم خونبار
گوردیکه نکاردن نشان بوخ
دیوانه قالب پری گیدوبدر
چاک ایلدی جامه چکدی ناله
ترک ایتدی لباس لاله کونئی
گر ماتم ایچون مثال خامه
چیز گمنی باشنه دود آهی
اگر اهله چیخدی بیرهندن
فلینی براخنی اول بلا جو
همدملره عنر قلدی آغاز

* اوصی - عقل

کیم دوشدی آقاندان اوصی * گیندی
لیلی بی گنوردیلر اوزینه
ناکه اولور آتاک آتاک آگاه
بر دلبره مبتلا اولوب سن
شایسته دگل سکا بوا سلوب
هم بزه و هم سکا زیاندر
اول ماه لقای خواجه و ناخواه
تا اولمه واقف آتیه آتیه
نه گنجدن و نه ازدهادن
صور صاحبین یوزنه بیدار
بر جسم فسرده وار جان بوخ
صالوب آنی دلبری گیدوبدر
حالی بدل اولدی اوز که حاله
رخت اولدی تینه اشنک خونی
سازمشدی باشه سیه عمامه
باندردی عمامه سیاهی
عار ایتدی شید غم کفتان
کیم عاشقه پای بنددر بو
کای برنیجه همشین و همراز

سیلاب هجوم عشق یتدی
 اولماڭ* من خسته ایله همدم
 من رنگ ملائمه بویاندم
 البته بو اود که دوشدی چانه
 دشوار بلامی سهل صانمڭ
 مدن سیزه دوشسون براخکر
 سودا سیه ایندی روزگارم
 من بر قوشم اوجدم آشیانن
 قیلمڭ بگا ایو حکایتین چوخ
 سیزدن صورر اولسه آنه حالم
 سولمڭ که قنایه ویردی رختن
 ای پیر شکسته حال ناشاد
 دیسه که ندر بو ماجرالر
 من بلمز ایدیم غم جهانی
 آسوده سراچه عدیده
 بلمز لگیله خوش ایندی حالم
 سن واسطه وجودم اولدڭ
 اومدڭ که منمله اوله سین شاد
 من بوخ اولوبم سن ایندی وار اول

* اولمایک

معذور توت ای عزیز معذور
 چوخ صدقله ایلمم آڭا عزم
 صوصالنی بولیمه آنک حسرت
 دامانی توتدی خار محنت
 تحریر قیلوب مناسب حال
 بو شعری هم ایندی آڭا ارسال

غزل

فطلی عشقی چون گوردم صلاح عقلن دورم
 منی رسوا گوروب عیب اینمه ای ناصح که معذورم
 اگرچاک گریبان ایلمم منع ایلمڭ چون من
 مانع فننگدن عاری لباس عارندن عورم
 من وصحرای وحشت منزل اینم عافیت کتجن
 اسیر دام ظلمت اولمزم چون طالب نورم
 نمرود عقل فرماتندن ایتم دوستلر بالله
 منی رأیمله صانمڭ عشق سلطانیته مأموره
 منه کیم طعنه ایلر کیم نصیحت اهل عالمدن
 خوشم کیم ایتمار عشق ایله هر دله مذکورم
 بلای عشق و درد دوست تر کن قیلیمزم زاهد
 نه مشتاق پشتیم سن کیعی نه طالب حورم
 خیال چین زلف و طاق ابروسله ذوقم گور
 مناسن حشمتیه کسریم قدریله فغفورم

غرض بر آد ایش عالمده من هم ایلرم بر آد
بحمدالله فضولی رند ورسوالقده مشهورم

تمامی سخن

اول شیوه عشق ایچنده ماهر	قبیلدقده وصیتی آخر
توتندی گوزدهدوب طریق وحشت	أصحابدن إقطاع الفت
صحرايه دوشوب گوتش منالی	تها یورور اولدی لایالی
هر داشه که یتدی تو کبی باشن	لعل ایلهدی کوهودشت داشن
گوزباشنی بس که تو کنی هر سو	هر مرحله دن آختی بر جو
بر ابر بلا ایلی گواهی	باران سرشک و برق آهی
بارانله برق جسم و جانندان	بر مرتبه ده که بوندن آندان
دریالره نسه لعمه تاب	صحرا لره دوشسه قطره آب
دریالر اولوردی جمله صحرا	صحرا لر اولوردی جمله دریا
فریادله دولدیروب بودیری	فریاده گوردی وحش وطیری
أفتانی یتوردی آسمانه	آتش سالوب آهله جهانه

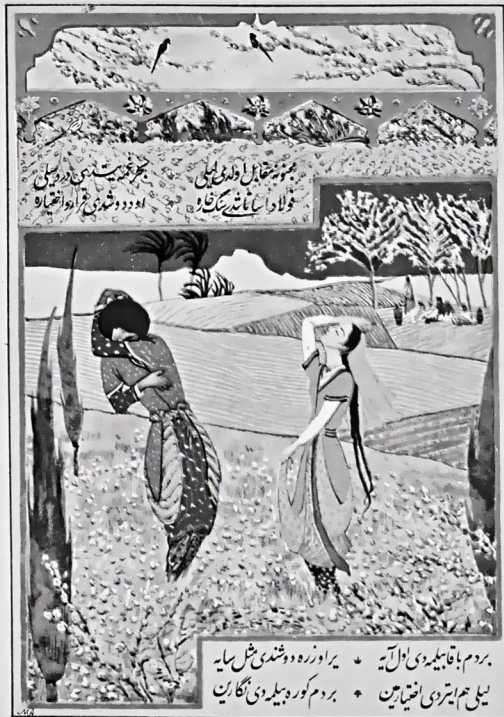

بو مجنونك آتاسى واقف حال اولديغيدير
و آنى يبايان محنتده بولديغيدير

گنجينه گشاي گنج گفتار
كاول برنيجه بيقرار ومحزون
نويهد دونوب شكسته وخور
اول بيرجو واقف اولدى حاله
صحرازه توندى سيل تك بوز
چوخ آرادى گزدي هر مكاني
تا عاقبت اول شكسته حالي

اولمش بو ادا ايله گهربار
ناچار قيلولوب وداع مجنون
قيلديلر آتاسنى خبيردار
مجنون كيى ابدى آه وناله
واديلره آجدي چشمه تك گوز
بولونمى اوغلك نشانى
بر گوشده گوردى لالابى

مجنون قائل اولدى بئى
تولاداسا ناسانه سگتار
چو عمر ياشى ادر سول
اهو دوشتمى ابرو انصارا

بردم باقايلىدى اول آيه * يراوزره دوشندي مش سايه
يىل هم اتردى انصارين * بردم كورد يىلدى نكارتين

دو شمش پره خاکسار و غمناک
 دو نمش گل سرخی زعفرانه
 آینه سنی غبار تو نمش
 ایش آفن ستم یو کی دال
 هم صحبتی مورو همدی ار
 خار اوزره آکا دلوک دلوک تن
 اول پیر جو گوردی صورت حال
 پیر لحظه آئی تجیر آلدی
 صگره چا بر توب ایندی فریاد
 حال دلگی مگا بان ایت
 کیم آلدی الکنن اختیارک
 بالله ننه بیقرار اولوساگ
 نه سیرده سن سگا طلب نه
 دریاده ایسه سگا در کام
 ظلماتده ایسه شمع مقصود
 معنون دینی ای مگا و برن بند
 کیمن نه درر بو گفتگولر
 گیت در دیمه سن دواد گل سن
 من بویله کلامه تو تمزم گوش
 دینی منم آتاگ ای بلا کش
 دینی ندر آته بوخسه آته

احوالی خراب و سینه سی چاک
 شمشاد لطیفی خیزرانه
 زنگ غم روزگار تو نمش
 قیلمش قلن فلک غمی فال
 تکیه گهی خاکو بستری خار
 آچمش غم اوینه درلو روزن
 صورت کیمی قالدی بر زمان لال
 حیرت گوزی ایله باخا قالدی
 کای بلبل بوستان بیداد
 اسرار نهانگی عیان ایت
 کیم ایلمی تیره روزگارک
 آشفته روزگار اولوساگ
 بو ناله و زار کا سبب نه
 سن سویله من ایلم سر انجام
 روشن قبل مندن ایسته موجود
 دانای سخنور و خردمند
 بی فائده باطل آر زولر
 ییگانه سن آشنا دگل سن
 لیلی سوزی سویله بوخسه خاموش
 من سنک ملائم منم آتش
 لیلی کرک اوزگه در فسانه

چون گوردی اطاعتده اعمل
 و بردی بو فریله تسلی
 لیلی بزه گلدی میهماندر
 معجونکه ایشتنی لیلی آدن
 لیک دیوب اباغه دوردی
 پیر ایله جوان دلشکسته
 باشنده هوای وصل ایلی
 که آتا نصیحت ایندی آغاز

یللی که فقیر اوز گه در حال
 کیم دور گیدلم چاغ بردی لیلی
 لیلی طلبگه در فشاندر
 صاندیکه فلک و برر مرادن
 اول کیمه مقصده بوز آوردی
 کلدی ابوه دلفکار و خسته
 نه آتا غمی نه آتا میلی
 که آتاسی اولدی بند برداز

بو مجنونه آناسی پند ویردیگیر
و بوستان ملامتدن خارندامت دردیگیر

کای راحت جان و نور دیده
شأنگده ریاست عرب وار
اطوار ملوکی توت همیشه
آبروی خم ایسه گر مرادک
مژگان سیاهدن گوتور دل
اولسک نگران قد و قامت
گرز قباله گورمک ایستسن خال
فرزند بسانه گزیده
میراث شجاعت و ادب وار
آیین شجاعت ایله یشه
سست ایتمه کمانه اعتقادک
اول ناولک جان ستانه مایل
قبل نیزه خونفشانه رغبت
گور هیأت نقشه پیکر دال

کو کلک کوزوقه شاه اولسه مقون
سن سروسن اولمه گل گران بار
سن لعل سن اولمه گل سیک سنک
ایتمه اوزیگی حجاب ماتد
کیم بوخدر اول هوایه بنیاد
سرگر ملک ایتمه شمع نسبت
گور شمعی نیجه دوشر بلایه
ذوق دل و دیده قلمه عادت
محبوب ومی ایله بسلین جان
عقلی می اولور مدام مستک
شعره هوس ایتمه کیم بماندر
حالا قیله گور کمال حاصل
ای باغ ایمدمز نهالی
محبوب هم ایستسک کم اولماز
واردر بو حشمده میگ قیله
بربر قیلهم قمو سکا عرض
بر سرو سهی قدوسمن بر
تعین ایدهلم سگامه و سال
سن نوتومه همین طریق وحشت
بزدن بو نصیحتی آبول ایت
عشاق سفاهتن قیلوب یاد

گور دیده عین و ابروی نون
آزاد اوله گور نه کیم گور قنار
دوندیرمه کونش گوروب روان رنگ
باشکده اولان هوایه خرسند
باشک اولور اول هوایه بر باد
سوز غم عشق قله مروت
باشینه گیلدن کینر قنایسه
صالمه می و شاهده ارادت
صانمه اولور اهل عقل و ایمان
ایمانی اولور می بت پرستک
بخشسی دیسه لر آئی یلاندر
فوت ایتمه مجال گزیمه غافل
قیلمه بستی تیک بایناسی
بز کیم سنگنر سگامه اولماز
هر طاقنه ایچره میگ جمیاه
یتسون برینه بزله اولان فرض
تزو ییجی ایدهلم مقرر
صرف ایلیه بلدو گنججه اموال
قطع نسب ایلمه امانت
هر لحظه بزلی یتر ملول ایت
بوشعری نه خوش دبش بر استاد

بو مجنونك نصيحت قبول اينمدييچيدر
و آتاسنك دردي درمانه يتمدييچيدر

مجنون كه ايشنى بو خىلى
كاي روح روانم آنه آنه
تحقيق ايدوم ايشم خطاير
آلوده رنك دود آهم
من هم اولوم بو ايشدن آگاه
بوخدر بو ايشمه ايتبارم
عقل اولدى ضعيف وعشق غالب
ويردى بو آدا ايله جوايى
كام دل و جانم آنه آنه
هر نه ديسه گز مكاروانر
ذل گنه ايله روس-ياهم
اما نه ديم نه سويلم آه
ضبطمده عشان ايتدارم
خاطر نگران نگار جاذب

غزل استاد

جان ويرمه غم عشقه كه عشق آفت جاندر
عشق آفت جان اولدني مشهور جاندر
سود ايشمه سوداي غم عشقه هرگز
كيم حاصل سوداي غم عشق زياندر
هر ابروي خم قللگه بر ختجر خونريز
هر زلف سبه تصديقه برافى ييلاندر
بخشى گورينور صورنى مهوشلرك اما
بخشى نظر ايندكده سر انجلمى بماندر
عشق ايجره عذاب اولدين آندن ييلورم كيم
هر كمسه كه عاشققدر ايشى آه و فغاندر
ياد ايشه قره گوزلورلك مردم چشمين
مردم ديوب آلدانمه كيم ايجد كلرى ناندر
گر ديرسه فضولى كه گوزلارده وفا وار
آلدانمه كه شاعر سوزى البته ييلاندر

توتلی تن وجانمی غم یار
منده دخی نیجه منک اولسون
تقدیر چو بویله در نه تدبیر
اولسیدی مکنانشا روزهی
گر صحتہ قادر اولسه ییمار
أوبرسه گدایه بادشالوق
فطرتده نه حالت اولسه مقسوم
إصلاحمه ایلمک** تأمل
کیفیت آب وجوهر خالک
صو سقله کندن آیریلورمی
اول گونکه رحمدہ کلک قدرت
دولردی هوا ایله دماغم
دولسی بدنمده کی رگ بووست
ملک ایلمی گو گلیمی بلایه
بوخ منده بو حکمدن تحلف
درد ازلدی دوا بولورمی
من شمع سراجہ فراقم
مندن دیلین بو سوزی زائل

* سوگیلی دن باشقا ایوده کیسه بوخدر
** ایلمیک

شمعک که حیاتی اولدی آتش
اوددن دلبین آنک نجان
دشمنلغه دوستلق قلوب آد
من غرقه بحر شوق یارم
آنجق سبب قرارم اولدر
آنکله ایندک بودرده مرهم
دیرسز مسکا وار دلربا لر
بالله دیمه گز بو حرفی زنهار
بلبل گل ایچون قیلنده ناله
خسرو دگیلم که مگا دایر
من یک جهنم طریقتمه
عذربی بیان ایلوبهم اول دم

بو غزل مجنون دلپذیر ندر

عشق دردی ای معالج قابل درمان دگل
جوهر نندن ایلمک جسمی جدا آسان دگل
دور جورندن شکایت اینده عاشق دیمک
عشق مستی واقف کیفیت دوران دگل

شهردن صحرا به بر فرق اولوغن هر کیم یلور
یلمش اول کیم عشق صحرا سنده سرگردان دگل

هر کیم إدراك ایلر اوز کیفیت حالن هنوز
دوست رخسارینه عین شوق ایله حیران دگل
جانی جانان ایتحادی فارغ ایلر جسمدن
جسمدن آگاه اولان جان واصل جانان دگل
دبرایش دشمن که همدنمدر فضولی بار ایله
هر سوزی بهتان اسه حقا بوسوز بهتان دگل

بو مجنونک آتاسی لیلییه خواسنکار لیغیدر
و لیلی آتاسنک مجنوندن ییزار لیغیدر

ساقی گور اول شراب نایی	کیم بندی نصابه غم حسابی
غم دشمن جان مبتلادر	دفع ایله گور که بر بلادر
سوز جوهرنه اولن خریدار	بو نوتله قیلدی گرم بازار
کیم عاجز اولوب غم ایچره اول بیر	مجنوته قیلدی فکر زنجیر
ییلدیکه گر اولماز اولسه لیلی	ممکن دگل اولماغی تسلی
قیلدی طابن اوزینه لازم	جمع ایتدی اتالی واعظم
امیدله باغلی اوهوب کام	اول کعبه آرزویه احرام

چون لیلی آناسی ییلدی حالی
قارشولرینه اولوب روانه
اهلا وسهلا دیوب دمادم
چون شمع صفت اولار اوتوردی
اورتایه براختی طرفه خوانلر
اولمشدی دولوب کبابله خوان
اما عجب آر* قبله خردمند
هر کیم غرضین بولوردی خواندن
خوانلر گتورلدیکنده اول بیر
کای قسره قبله قاتل
اصل نسیم سکا عیانلر
مشهور قبائلم سخاده
هم وار مجتمده تأثیر
سر دقتر اهل روزگارم
نخل آلمل نمر ویروبلر
حالا دایلم بو طرفه لؤلؤ
تا لؤلؤ اولانده لمله اصل
چوخ کالندره تیشهوش بوز اوردم
هر کانداه اگرچه لمل چوخلر
بر لملک ایشتمش سنک وار

* اگر

اویبردی اکابیر واعالی
قیلدی اولار ایله عزم خانه
میگ گزدهنی اوله خیرمقدم
اول سرو کیمی ایفته دوردی
تا کام دل آله مهمانلر
جندی وحملیه آسمان سان
اول خوانلری آسمانه ماتد
بومسکن اولورمی آسمانن
تقریله دردن ایتدی تقریر
سندن قومونک مرادی حاصل
حکیم نیجه میگ اوه روانلر
معروف طوائفم عطاده
هم وار عدلوتصده تشویر
هر نیجه دیسم یوز اونجه وارم
ایزد مگا بر گهر ویروبلر
بیر لملله اوله هم ترازو
ترکیب قیلم مفرح دل
چوخ لمل حقیقتی صوردم
بر لمل که لایق اوله بوخدر
کم لؤلؤمه اودر سزاور

لطف ایله عنایت و کرم قیل
قیلسون گللی سرو سایه پرور
فهم ایت سوزیمی تعافل ایتمه
گر حاصل اوور بو کام سندن
اونجه قیله بن سکا روان گنج
اونجه گهر ایلم روانه
اول سرو سمزک آناسی
لطفله دیدیکه ای خردمند
سن خوش گلده صفا گوردک
مشکلیجه خطابدر خطابک
قربک یلورم مگا شرفدر
مجنون دبه طمن ایدر خلاق
لیلی ،دیمیم که نازیندر
اولمز می کتیز جنس بردم
دیوله بری اولورمی همدم
دیوانه یه ضایع ایلمه رنج
تدبیر ایله دونهروب مزاجن
لیلی آنک اولسون ایلمد عهد

اول لملله دری محترم قیل
اولسون گلله سرو سایه کشر
بر خیر ایشدر نملل ایتمه
هر نه که دیلرسک ایسته مندین
کیم بر بوزین ایلمه نمان گنج
کیم بولمیسن آسکا خزانه
اول گنج نمانک آزدهاسی
من کیمی آسیر دام فرزند
توبرقلردن بزی گوتوردک
یلمن نیجه ویره بن جوابک
اما خلفک عجب خلفدر
مجنونه منم قیزیم نه لایق
بر تیره کتیز کتیزیندر
بوخدرمی کتیزه هم نرحم
اولمز سوزی آچمه ایسم ایسم
ویرانه گرک آسکا ندر گنج
سوداسنک ایلمن علاجن
وار ایلمی سن ایت علاجنه عهد

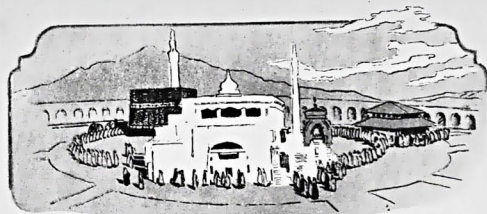
بو مجنونك آناسنك حرمانيدى
و غير بابدىن قديير درمانيدى

اول صاحب تك ونام و ناموس
مجنونه ديديكه اى جفاكش
عقليله آچيلور اول معما
شرطى بو كه اولهسن خردمند
رفع اوله علامت جنونك
مجنون ديدى اى ادب كامل
گرمند بر اختيار اوليدى

دوندى ايوه گلدنى خوارومأوس
حاجت يتر اولمه گل مشوش
ليلى بى سگا ويررلر اما
ارباب خرددن آلهسن پند
عقل اوله هميشه رهنمونك
ديوانه عشق اولورمى عاقل
تدبيرمه اعتبار اوليدى

اولدىن ادب شمار ايدردم
اولمازدى بو حاله احتياج
مندن بو علاج بوخ مارا
بوختر روشمده انقلابم
سن اهل خردسن ايله تدبير
ليلى بى دخى من اينيم ياد
اول پير شكسته حال حيران
هرقنده ايشيدى بسر طبيى
اظهار ايدوب آگه احتياج
يما رنه ميگ طبيى خاذق
هر پرده كه يلدى بر ندر گاه
چوخ ال گوتوروب دعا رايتدى
رايله ملولون اينمگه شاد
چوخ سحر اولتوب يازلدى تمويد
ايدلدى هيچ بريله چاره
برگون ديديلر آگا كه اى پير
كيم كمبه به ايلهسن اسيرك
طوف حرم اولسه آگه حاصل
اورسه حجر مباركه باش

تمكينى استوار ايدردم
كيم اوله عذابه علاج
ميگ گرغم اينم آشكارا
اولسه جوايدىر جولم
تديرك ايله مكر كه تاثير
من عاقل وقت اولم سن آزاد
تدبير علاج ايدوب فراوان
گلزارينك اولدى عذليلى
بسهارينك ايسدى علاج
بر شربت ايجورمى موافق
واروب آگا اولدى خاك در گاه
چوخ نذر و يروب عطار ايتدى
ميگ پيردن آلمدى بر ارشاد
چوخ مكراره توتولدى اميد
نه چاره قضاي كرد گاره
عالمده سگا بو قالدى تدبير
اوله كه حق اوله دستگيرك
سرگشته لك آندن اوله زائل
بومشابه اكر اوله قره دلس

بو مچنوں بيچاره نك كه به به يوز اورد بيفيدر
و مناجاتله سوداسى آرتد بيفيدر

اول پير بوخيرايشه قياوب جهد	مچنونه مرتب ايندى بر مهد
آلدى آنى عزم راه قيلدى	عزم حرم آله قيلدى
چون كه به به ايردى اولنكوخوى	مچنونه ديديكه اى بلا جوى
توت كه به به روى طاعت ايله	تمكين و ادب رعايت ايله
تعظيم شرائطن ادا قيل	اخلاصى درست ايدوب دعا قيل
اوله كه قبول اوله نيازك	حق شفقتى اوله چاره سازك
بو يرده قبول اولور دعا لر	بو بقعده بخش اولور عطا لر

جهد ایله نجاته کیم محلدر
 صالدی اونی* جرخه نشئه شوق
 عرض ایندی بنای کعبه به راز
 محراب اعلاطم و اعالی
 رخسار زمینه عنبرین خال
 همرنگ پلاس خانۀ دوست
 صندوق جواهر سماعت
 اما نه منیم کیمی جهان گرد
 زمزم کیمی گوزدن آخندان باش
 کو گلنده نای توان هواسن
 سویله که انیسکم موافق
 قلمش سنی قبله قبائل
 بو معبد بر صفا حقیچون
 ماتد اساس کعبه قائم
 هر لحظه و هر زمان و هر دم
 شوقیه همیشه ذوقم آرتور
 قیل کو گلمی اول غمه گرفتار
 عشقیله همیشه آشنا قیل
 دائم مگا آنده قیل تجلی
 ابت کو گلمی وحشئله معاد

قیل توبه که احسن عدلدر
 معجون بولوب اول مقامن ذوق
 سوزیله چکوب جگردن آواز
 کای سقنی بلند و قدری عالی
 ای قبله اهل عزو اقبال
 ای مغز و فایه کسوتک پوست
 ای گلبن غنچه عبادت
 ای دائم اولان منمله همدر
 گو کسینه اورن حجر کیمی داش
 پیوسنه سیه قیلان لاسن
 بالله کیمه سن بو برده عاشق
 اولمش سگ عاشق فیضی حاصل
 یارب بو حرم سرا حقیچون
 قیل منده بنای عشقی دائم
 صال کو گلمه درد عشقن غم
 عشق ایچره مدام شوقم آرتور
 هر قائده که عالم ایچره غم وار
 اندیشه عقلدن جدا قیل
 آرتور مگا ذوق و شوق لیلی
 چوخدر بنی آدم ایچره ییباد

* ۷۷۷ سی

بو کعبه دن مچنونگ مراجعتیدر
و وحوش ایله مصاحبیتدر

ییلدیکه قبول اولور دعاسی
ممکن دگل اوغلته سلامت
اوغلندن ایمیدی کسدی ناچار
مچنون توتوبن ره بیابان
عزم سر کوی یار قیلدی
کیچه بولی شمی شعله آه
که اوتورا که دورا کبیردی

بربر ایشیدوب سوزن آناسی
افزون اولور اول غم و ملامت
چوخ قیلدی فغان و ناله وزار
اول یر قلوب اوراده حیران
تها سفر اختیار قیلدی
کوندز گوزی یاشی هادی راه
که درد ایله یار یار ایپردی

بر ملکنده وبر مگا قراری
اول زائر کعبه انابت
طغیان بلادن ایتیبوب فکر
کیم بنیمه آدمی غباری
ایستردی دعا قلوب اجابت
بوشر ایدی هر دم ایتدیگی ذکر

بو غزل مجنون دلپذیر ندر

یارب بلای عشقله قیل آشنا منی
آز ایلمه غایتکی اهل درددن
اولدقجه من گورمه بلادن ایرادتم
تمکینمی بلای محبته قیلمه سست
گیند کجه حسنن ایله زاده نگارمک
من قانندن و ملازمت اعتبار وجاه
اوله ضعیف قیلتمی فرقنده کیم
نخوت قلوب نصیب فضولی کیمی مگا
بردم بلای عشقندن ایتمه جدا منی
یعنی که چوخ بلالره قیل مبتلامنی
من ایسترم بلایی چو ایستریلامنی
نادوست طمن ایدوب دیمیه بی و فامنی
گلد کجه دردنه بر ایت مبتلامنی
قیل قابل سعادت فقر و فنا منی
وصلینه ممکن اوله تورک صبا منی
یارب مقید ایلمه مطلق مکانی

بو مجنونڭ داغ ايله مصاحبىدۇر
وجارى اولان چشمه ايله مناسبىدۇر

بر داغه ايرشدى بولده ناگاه
تيفينده عقاب چرخ قانى
متم صفى لباسى فاخر
درىا قىلويں آڭگا تضرع
صحرا ايدويں آڭگا تولا
اول چشمه لر ايليوب روانه
تعظيم ايله قيلمش آنى حق باد
قدىبه لباس وهم كوتاه
مضمر كمرنه لعل كاني
جيب و بنلى دولو جواهر
البردى ذخيره سن توقع
البردى معيشتن تمنا
اولمشدى اولاره آنه آنه
قرآنده الجبال اوتاد

مجنون آڭگا ايليوب تماشا
اولدقده سرود ايله نواساز
صانديكه اوزيله هم نفسدر
يوز شكر كه بارغار بولدم
عشق اودين آڭگام ايتدى روشن
سوز جگرمدن اولدك آگاه
بر عاشق مبتلا ايمشمن
سنسن منه همدم موافق
بيداديله كو كسگه اوروب داتش
نولدى سكا بويله مست اولوسن
قان ايله دولو بدرر كئارڭ
بانغرك گوروروم اولوب بدرر صو
كل آغليلم بو ماجرايه
چون بردم آنكله آغلىم زار
عزم ايلدى خاك كوي باره
بر اودلو سرود قىلدى ايتشا
آننن هم ايشتمى عكس آواز
ديدى مگا بر رفيق بسدر
گردم بو جهاني بار بولدم
كاي گوشه نشين باك دامن
احسنت احسنت بارك الله
درد اهلته آشنا ايمشمن
داغله اولور همیشه عاشق
درديله گوز گدن آقياوب ياش
غم دامنه باي بست اولوسن
نه گلدن اوله بو لاله زارڭ
نه سرو قدك هوا سيدر بو
بر دم قوشه لم صدا صدايه
درددل زارن ايتدى ايتبار
ليينك ابوى اولان دباره

بو مجنونك غزال ايله مقلاتيدر و عشق بابنده آنغله اولان حالاتيدر

گوردیکه بر آوچی دام قورمش
اول دامه جفای جرخ غدار
بوئو بوریلو آياغی باغلو
احواله رحم قیلدی مجنون
کو گالینه قی گلوب بو بیداد
رحم ايله بومشکبو غزاله
صیاد بو ناتوانه قیما

دلمینه غزالدر بوز اورمش
بیر آهونی ایلش کرقتار
شلاگوزی نملو جانی داغلو
باخدی آگاتو کدی اشک کلکون
بومشق بومشق دینی که صیاد
رحم ایتمیزی کشی بو حاله
قیل جایتنا رحم جانه قیما

صیاد صقن جفا بماندر
صیاد مگا باغشله فانن
صیاد دهای بودر معلشم
قلنده بو صیدک ایتمس اجمال
مچنون آکاویردی جمله رختن
اول طرفه غزالک آچدی یندن
بوز اوردی یوزینه قیلدی افغان
کای بادیه کرد و باد ناورد
سن زیت هر گل زمن سن
ای سبزۂ جویبار وحشت
تها قویمه من زبونی
کز بر نیچه گون منله همراه
باشم کیمی گیمه چشم نردن
سر چشمۂ چشم ايله منزل
اوسون بیکم قرار گاهک
ای چشم نگار یادگاری
قیلقده خیال چشم لیلی
چون اول بشرین اونوتدی
آنک سبیله هم جوخ آهو

یلمز سنی که فانه قاندر
باندرمه جفا اودینه جانن
آچمن ایغن گیدرسه باشم
اطفال و عالمه نولور حال
باک ایلدی بر کدن درختن
شاد ایلدی جان دردمندن
گوزسوردی گوزینه اولدی گربان
نازک بدنله ناز پرورد
گل کیمی لطیف و نازین سن
رعنا سمن بهار وحشت
اولغل مگا دشت رهنمونی
انسان دیوب ایتمه مندن آکراه
کسمه ایغک بو رهگذردن
سر منزلمزدن اولمه غافسل
اشک و مژه آبله گاهک
سهل ايله مگا غم نگاری
سن ویر من خسته به نسلی
آهو هم آنکله انس توندی
صحراده آنکله توتدیلر خو

بومجنون دردمندش کبوتر ایله شرح حالیدر
و آندن التماس تدارك مافی البالیدر

بر منزله یتدی زار ومعضطر
هر روزن دامی بر درغم
مجنون آکا باخدی باندی جانی
صیادنه ایلمدی تضروع
صیاد دیدیکه من فقیرم
حاشاکه بو مرغ تیز رفتار
کر وار ایسه قیتمن آدا قیل

بر دامده گوردی بر کبوتر
میک غم متوجه آکا هر دم
باشی کیمی جوشه گلندی قانی
قورترمن ایلمدی تسوقه
فقره بو حمامه تک اسیرم
آزاد اوله من قالم کرقتار
آندن بونی دامن رها قیل

آندن بونی دام غمنن آزاد
شفاف چو دیدنه کبوتر
اقتاده نك اولدی دستگیری
آنجه که ایغن ایلمدی کلگون
میک نغمه شوق ساز ایلمدی
آرباب وفایه محرم راز
اندوه سلامت مدامک
کیم قیلدی سنی اسیر ماتم
فاجعه که منم سنگله هم درد
کنجینه رازمه امین اول
گوز باشی آب ودانه قلقل
مندن هم ایلت نگاره نامه
ینغام ایلت گور جوابم
هر چیز کونین طواف ایلمده
بر طوف ثوابی مگا ویر
قیبل اوزیگا دانه بی پانه
مندن یور اول بره زمین بوس
کیم قیلدی آنی هم انهمائل
گوندوز اولور اولدی باستانی
هم وحش مطیع اولدی هم طیر

آول منی ایله غصه دن شاد
وار ایلمی قولنده بر درتر
وبردی آنی آلمی اول اسیری
سوردی قدمینه چشم برخون
هر دم آکا عرض راز ایلمدی
ککای تیز پرو بلند پرواز
بو رنگ لباس نزل فامک
ایظه-ار قیلور نشانه غم
کر عاشق ایسک سن ای جهان کرد
بر لحظه منله همنشین اول
بانسم توکن آشیانه قلقل
سن قاصد ایتمش سن ای حمامه
گور هجر رختنه اضطرابم
بالله سر کوشه کیننده
یاد ایله منی نوازمه کیر
قون خاک دریمه ایسته دانه
اولد قجه مجالک اتمه ناموس
آنجه آکا دیدی هم غم دل
باشنده اولوب شب آشیانی
ذاتمه گوروب نشانه خیر

رام اولدی بهایم اول فکاره
اول زارایدی ملک دردشاهی
اولمشدی بشردن اوپله بیزار
دارتوب گوگه دود شعله آه
بر فوج یغلی واره واره
خیل دد ودام آنک سباهی
کیم اوزعکسن صانوردی اغیار
اوزسایه سن ایسته مزدی همراه

بو نیلی آحوالندن بر خبردر
ومعشوق وعاشق اطوارندن بر اثردر

مشاق شراب خو شگوارم	ساقی متألّم خمارم
رحم ایت بر ایغله ألم آل	اقتاده لکم گور اینه إهمال
بو بزمی چون ابلدک مرتب	إظهار قلوب صفای مشرب
هم خاص رعایت ایله هم عام	بزم اهلته نوبت ایله ویر جام
لیلی بی که اصلدر اوتونمه	مجنونه همین شراب تونمه
بو گلشنه بویله دیکدی شمشاد	دهقان فصیح فارسی زاد
داغ غم عشق لاله زاری	کیم اول چمن وفا بهاری

بو لیلی ناک چراغله ماجراسیدر
و آندن چاره درد دل تمناسیدر

کل ای کوزی باغلوبیری داتلو
کل اوله لیم هم نفس من وسن
نه درد سنی تزار اینویسر
باشدن ایغنه ندر بو یانق
نه چنسر اصلک ای بلاکش
شرح دل گرم و چشم تر ویر
هر لحظه دوشرسن اضطرابه
باشی قرالو ایغنی باغلو
راز دل زارک ایله روشن
آفته وزرد وزار اینویسر
دود دله دمبم بو یانق
کریم آب حیانک اولدی آتش
سر رشتنه رازدن خبر ویر
هم آتسه غرقه سن هم آبه

یعنی روش وفاده محکم
گیرمندی حصاره گنج ماتد
نه بر فرحی نه بر نشاطی
ببیزار آندان و آندان
باتنه اولوردی خویبر جمع
شاد اولمغه خاطر حزینی
میگ طرفه جه طرفه جه فسانه
ایلرلر ایسی زمان زمان یاد
اول ترک قلوب نشاط و راحت
ایلردی بهانه ایله ناله
قیزلر قاشه ویرسه و سمدن رنک
قیزلر یوزه قوسه نیلدن خال
قیزلرده خیال نقش دیا
قیزلارک الی خنده کلگون
نه ایکنده نه ایسکه میلی
قیزلر قیلوب آرزوی زبور
اولدخی چکردی ایلیوب رشک
مجنوندن ایسی جنونی افزون
دونلر که کیدوب باتدن اول جمع
شعنه غم دل بیان ایلردی
لیلی صدف جواهر غم
اورمندی ایغنه بندن بنه
نه کیسه ایله بر اختلاطی
ییکانه جمیع آشناندن
بروانه صفت حوالی شمع
اکلنمکه طبع نازینی
شیرین سوز ایله چکوب یانه
تقرب ایله لحظه لحظه بنیاد
بر عضونی ایلیوب جراحت
دوشمزدی اولار دوشن خیاله
جان کوز گوسنه سالوردی اول زنگ
اول نیله چکردی رخت فی الحال
اول نقش خیاله شکیا
آنک الی اشکی ایله بر خون
مزگانه تور کردی اشک سیلی
گر رسته به چکسه لردی گوهر
تار بدیننه گوهر اشک
لیلی دبه نه دپردی مجنون
بر گوشه ده اول قالوردی و شمع
سوز جگرین عیان ایلردی

بولیلی نځ پروانه یه کشف رازیدر
وآنځله فی الجملة اظهار نیازیدر

کای طائر آشیانه عشق	سرکشته آب ودانه عشق
منسن ره عشق ایچنده صادق	عاشقسن اما تمام عاشق
برگورمه یاری جان ویررسن	برذوقه ایکی جهان ویررسن
خوشتر طلب وفاده حالک	گویا که فاده در وصالک
هر نیجه که شهره چاسن	عشق ایچره سر آمد زمانسن
مشکل که منم کیمی اولوب زار	منجه اوله سنده شوق دینار
سن سیرده سن همیشه سرمست	من دام بلاده درده پابست

نه سحر قیلورسن ای سحر خیز
من سوخته دن هم اولمه غافل
من هم سگا بگزرهم وفاده
سن کیجه همین یارسن ای زار
سنده اثر هوا زیاندر
خوشدر سگاسر کئی تو کوب باش
گو گولک چو دگل وفاده قائم
من ثابت عرصه بلایم
اولم اولور اولمز ایله دمساز
دیردم سگا سویلیم غم دل
دویمز* جگرم بوشرح رازه
برباره بو دردی ایلم فاش
صبر ایلمدی بورد وداغه
یاتگده سنک هم اورمهمدم
شمعک چو گورردی بوخ زبانی
پروانه به شرح ایردی رازن

بو لیلی نڭ آی ایله مناظره قیلدوغیدر
و خورشید کیمی شوق اودینه یاقیلدوغیدر

کای گاه قسم کیمی خمیده
که ظاهر اولان مگا غم تک
شاهددر آکا بو انقلابک
هجرائی ایله تزار اولوبسن
ای محنت عشقندن خبردار
قیل شعله آهمه نظاره
سیر ایله فضای هر دباری
گاهی بر اولن مثال دیده
که غائب اینیس وهمدم تک
کیم عاشقین بئر آقبلیک
سر کشته روز گور لولوبسن
گورنگری ایچون نه محتم وار
گر وار ایسه رحمک ایله چاره
کز جمله دشت و کوهساری

دونلر سکا دوست همشیندر
برشعله سن تار ایدوب جان
من جانله ایسترم چکم غم
منجه سکا بوخ غم نهانی
قانی نم چشم اشک ریزک
قانی ستم و بلایه دورمق
پروانده هم گوردی نقصان
ناچار قلوب تحمل و صبر
باری گیجهلر که چشمه خواب
ظلماته دوشردی نور ینیش
بوخویه کیدردی یار و لغیار
صحرایه چیقردی ایودن اولماه
فریادن ایدوب بلند پایه
هجران مگا متصل قریندر
دشوار غمک قیلورسن آسان
میگ جان دیلم غم ایچره هر دم
گر وار دیسک قانی نشانی
قانی دم سردو گرم خیزک
عشقه دوریشوب جفایه دورمق
بولغزدی آنکله درده درمان
اول کسره دبلردی غییدن جبر
گوزلر چمن قیلوردی سیراب
آرام بولوردی آفرینش
درده اهلی همین قالوردی یدار
کامنجه قیلوردی ناله و آه
راز دلتی آچردی آبه

کور قده در اول منم بناهم
 حال دلم آگا عرض ایله
 تا وقت سحر بو ایلی حالی
 مرغ سحری چکنده آواز
 کای وای نوکنسی مایه عمر
 دمنر در فرصت اوله مسدود
 دمنر اولانا یوخودن اغیار
 من اختر برج ایشتیاقم
 کوندنر جسم کیچه نجاتم
 اولمش دونه کونم مطابق

بو لیلی نك صباه پیام احوالیدر
 و بو امید ایله دفع مالیدر

ایلردی صباه دردن اظهار
 ایل غافل ایکن بو ماجرادن
 کورمونس و غمگاری کیمنر
 کورکلی کیمنک ایله درتلی
 عرض ایله که ای گوزل شهنشاه
 اول که بو دلفکاری کوردک
 حالا که اسپر دلم دردم
 کای بادصبا دور ایمنی زهار
 سلطانه تا بیر گندان
 بزدن که او صانسی یاری کیمنر
 یادینه گورمی هیچ لیلی
 حقدر سگا بندهدن بو اکراه
 بر تازه و تر بهاری کوردک
 ماتند خزان ضعیف و زردم

ميل اېلمسین من نزاره
 من برگ خترانم اولمشم خوار
 هر نیجه که خوارو خاکسارم
 ترک اینمه عواطف عمیمی
 شب تا سحر اول بت سمنبر
 ایلردی بو سوزش ایله شیون
 تمه کیمی پرده دار اولوردی
 دایم کچوردی اول جگر سوز
 دوندیسه ایلراندک نه چاره
 سن تازه بهار سین طلبکار
 هم شفقتکه امیدوارم
 یاد ایله مودت قدیمی
 بیدار قالوب منال آخر
 اولدمکه اولوردی روز روشن
 بر پرده ایچنده زار اولوردی
 اوقاتی بو رسله شب وروز
 آندیشه صبح و محنت شام
 یوسته چکردی اول گل اندام

بو لیلی ناک بهار ایامی سیر گلزار ایتدیگیلر
 و گلزارده مراندنه یتدیگیلر

بر کون که بهار عالم آرای
 آینه دوردن گیدوب زنگ
 فیض شب کیمیا آنردن
 آچیلدی خم بشفشدن تاب
 گلزاره هوا عبیر توکدی
 یلغوردی سحاب زاله داشن
 زخمیه اوروب شکوفه مرهم
 ذوق اهلنه اولدی راحت افزایی
 دور ایندی زمینی آسمان رنگ
 تأثیر ششامه سحر دن
 شبنم گله حاجدی لؤلؤی ناب
 صحرا به غبار مشک چوکدی
 اول داشله یاردی غنچه باشن
 بیوق بیکلر آکا دمام

سبزه گله ویردی مشک باجن
خوش رنگله یفیدلر تجمل
درک ایلدی غنجه رمز و ایما
مضمون رباعی عناصر
سوسن ورقی اوچوب هوایه
اول سبزه اوغرایوب آخان جو
فولاد دمنده جان بولوردی
آرایش سبزه دن زمانه
خورشید چراغ چشم عالم
تحقیق ایدوین چیخوب کماندن
کلزارلر اولدی عشرت آباد
هر گوشه ده هر کیم آلتی برکام
لیلیک آناسی گوردی مطلق
میلی گل و سرو سبزه قیلمز
صرف ایندی شکوفه تک درملر
صحرايه چخاردی اول ننگاری
تا غصه و غمندن اوله آزاد
اول برنیجه بکر پاک دامان
بوزدن کورتوروب ادب تقاین
هر کیم نه بیلورسه لمب یا لهو
گله ایلوین سرودلر ساز

کل سبزه ملکک خراجن
فیروزه و لعل و سبزه و گل
کل آدینه آجیدی میگ معما
فیض اولدیغی خلقه اولدی ظاهر
هر سبزه کیم سالاردی سایه
فولاده اگر ویریدی بر سو
شمشیر صفت زبان بولوردی
بسکتر ندی زمینی آسمانه
کو کدن برده ووشدو گنده هر دم
یلغزدی زمینی آسمان دن
هر یرده اولدی بزم بنیاد
هر بقمه ده هر کیم اچینی برجام
بوخ لیلی ناتوانده رونق
میگ غنجه آچلی اول آچلمز
جمع ایلدی نازنین سنملر
قیلدی گله عرض نوبهاری
بر دم گوله اویناه اوله شاد
همراه اولوب اولدیلر خرامان
رفع ایلدیلر حیا حیلین
اظهاره گتوردی ایتیموب سهو
بلبلره اولدیلر هم اولار

که گومتروب اویتقمده حالت
لیکن هوس ایلغزدی لیلی
آرتورمشیدی بهار دردین
ایستردی فراغیله بر دم
آیرلهبوب اول بری لقالر
چون ایلدی کثرت آفی دانتک
کای سرورلر ایلدیگ اقامت
دورک قیلهلم طرف طرف گشت
سانجوب بله نازنین اتکلر
چوخ درمکه هر کیم اولسه قادر
بر بانه کیندی هر برپوش
تها قالب ایندی ناله و زار

شمشاده بتوردیلر خجالت
اولغزدی بو لهو لبه میلی
کل ذوقی رخ ننگار دردین
تها توتنه بر بوچاقده ماتم
آرتوردی بلاسنه بلالر
نیرنگیله ویردی آتله رنگ
نا اوده چکلایه ندامت
سر ایلهلم حوالی دشت
جمع ایلهلم گوزل چیچکلر
اولدر بو سنملر اچره نادر
داغلدی شرر توتشدی آتش
قیلدی گوزن ابروش گهربار

بويليلي ناك ابر ايله اظهار نيازيدر
و عشق بانبده كشف رازيدر

ابر ايله تكلم ايتدي آغاز
گوز باشك ايله گوگه بترسن
عرض ايلمه رعدو برق و باران
فرياد قيلول دم سحر گاه
ميلاب سرنيك ايدنده جاري
اي ابر هر اكسلنده صويك
آل صوبي بو چشم خوفشانندن

كاي آهم ايله هميشه همراز
صانمه من زاردن بترسن
بخت ايتمه منله روز هجران
افلاكه چكندن شعلة آه
كل گور من زار بي قرارى
درياره نوكمه آب رويك
درياره هم باغشله آندن

ئى ابر مكا دمي وفا قيل
وار اول يوزى گل نكاره مندن
كاي طرفه نكار نازنينم
كل گور كه غمگنده نيجه زارم
كل گور كه ندر غمگنده حالم
جان بارين كو تورمن اولدى
جانم جاني كوزوم چرافى
من ييلمز ايدم بلا ايمش عشق
دبردك كه بلا بولنده فردم
صالدك من خسته بي بو حاله
هر درد كه وار ليلي آلدى
اي مرد منم ديه اوران لاف
توت كيم خس وخار رهگذارم
خورشيد جمالك اي مه نو
باران وصالك اي درناب
اولما مي غغليله مدهوش
اي يار موافق وفادار
كل يانمه كسمه آشتاق
دبرلر سني عاشق اي نكوروى
هر كيم گرك اوز ايشينده كامل
عاشق گرك اولمبوب قرارى

دوشدى مكا حاجتم روا قيل
زار آغله و سويله ياره مندن
وي آرزوي دل حزينم
سنسز نيجه زار و يقرارم
رنگ رخ زردو اشك آلم
كوز رنگ وجودى كورمز اولدى
رحم ايله كه كلدى رحم چافى
بر درد او ماجرا ايمش عشق
عشق ايچره سكا شريك دردم
درده مني ايلدك حواله
معلومدر سكا نه قالدى
ايشانميدر بو قاني ايشاف
طبراق كيمي بولگنده خوارم
طبراقه نوله براخه برنو
قيلسه خس وخارى نوله سبراب
هم صحتك ايلمه فراهموش
اي من كيمي و مكا سزاوار
ياخشيمي اولور بو بي وفالق
عاشقلره بويله مي اولور خوي
عاشق نه روا كه اوله كاهل
طوف ابد مدام كوي يارى

عقل و صبر و دل و دین گینئی محمدالله کیم
 سفر ساحل دریاه سبکبار اولویم
 بوخ فضولی خیرم مطلق اوزومدن بس کیم
 واه قش خیال رخ دلدار اولویم

دوشمنز بو یکا سنک گذارک
 بارک من ایسم مکا نظر قیل
 کر سنده اولان فرافت دل
 کیسوی مساسل و کره کیر
 ور باغلمیندی بند خلخال
 عیيله چکلمسیندی آدم
 کیم سایه مثالی سندن ای نور
 اما نه ایدیم اسیر قیدم
 یلدیرمگه محنت و ملالم
 وار اوله مکر بر اوز که بارک
 گاهی بو یگابه برکنر قیل
 بردم مکا اولسا ایدی حاصل
 بونمده کر اولمیدی زنجیر
 قید ایله آباغمی مه و سال
 باله بو ایدی همین مرادم
 اولدقجه وجودم اولمیم دور
 بر بونی ابغنی بلغلو صیدم
 بو شمر ینر بیان حالیم

بو غزل لیلی دلپذیر ندر

عشق دامنه گر قنار اوله لی زار اولویم
 نه بلاد که آسکا بویله گر قنار اولویم
 دل دیمکنن کسیلوب تن حر کندن وه کیم
 کنج غمخانه به بر صورت دیوار اولویم
 قدرتم بوخ که قلم کیمسه به شرح غم دل
 اوله کیم غرضه هجرله بیمار اولویم
 حنرم طمنه دن اول غایته یتمشدر کیم
 باره اغیار اولوب اغیارم ایله یار اولویم
 دیمزم دخی سگا عشقم ای گل زیرا
 سگا عاشقانم اظهار ایدله خوار اولویم

لیلی بی ایسر حریر دلگیر
 مجنوندر اولان غمه گرفتار
 مجنونه بتر شکجه تب
 مجنوندر اسیر دام لیلی
 لیلی کیسه سالمش اوله میلی
 اوز نغمه سن ایلمی فراموش
 کیم یوخ شرنده شمه نابی
 مجنونه ویرویدر آندن افرون
 البته بلا و دردی کردون

بو لیلینک گنج غمده گریانلقیدر
 و مجنونک وادی عشقده سرگردانلقیدر

زار آغلار ایکن بورسه اولماه
 بر کیسه اوخوردی شعر مجنون
 کای نشئه عشقدن اورن دم
 مجنونله لیلی بی برابر
 لیلیده اگر چه درد چوخدر
 لیلی الی اگنه دندر افکار
 لیلی ایسترکه اکیله غم
 بر طرفه صدا ایشتی ناگاه
 بو نکتسه عبارتده مضمون
 مجنونی سانیما لیلین کم
 کر کیسه دیرسه قیلما باور
 مجنون حزینجه دردی بوخدر
 مجنونه قلیچلر ایلمز کار
 مجنون غمین آرتیریر دمادم

بو ئىلىنىڭ ئابن سلامە غرقنار اولدىغىيىر
و ياردن محروم و مقيد آغيار اولدىغىيىر

معمار سراجة عبارت	بويله بو ابوى قىلور عمارت
كىم سيردن اولىيوب تسلى	اوز منزلنه دوننده ئىلى
ويرمىشى اوزىنه درلو زيور	هر زيوره بر قىيجه مضر
تامحواوله كوزدن آخىين خون	هم كوملىكى هم دونىنى كلكون
تا كىم اوله دود آهه ماتند	باغلىمش ايدى بىغشه سربند
تا كىم اوله صوت ناله پامال	قوللانمش ايدى سدالو خلخال
تا اولميه اشك يوزده معلوم	رخسارنه لؤلؤ ايدى منظوم

رعنا باشه سرپوين لىچكلر
پروانهسىز ايلمزدى شمعين
رعنا بورردى اول ماه
اول عصرده وار ايدى عربده
منظور اعظام و اتالى
إدراكى بلندو حسنى دلکش
ويرمش حق آلك اولن مرادن
اول طرفه همای اوج اقبال
آو قصدینه ايلمشدى پرواز
بر راهگذرده اول نگاره
جان وچگرنده قالمدى تاب
ترك ايدى عزيزت شكارى
طرح ايدى بنای رسم پيوند
كم لطفله سوز قىلنده تقرير
انام ايدوين آگا بسى مال
شرط ايلدى اول بلند اختر
صرف ايليه گنج و مال عالم
چون كلى بوراز دل ييانه
اول مشرى به ويريلدى زهره
چون ابن سلامه بىدى بىنام

نازك بله سانجوين انكلر
ايلردى در سرشك جمعين
بر شكل ايله كىم تبارك الله
بر معتبر اصلده نسبه
مقبول اكابر اهالى
اطواری خجسته سیرتى خوش
بخت ابن سلام قيلمش آدن
آسوده ضمير و فارغ البال
آلتنده عقاب الله شهباز
اوغراشدى و قىلدى بر نظاره
محو اولدى ته كىم اودده سيماب
كلى ابوه كلى ايتارى
تديرله بولى بر خردمند
تقيرى ويرردى داشه تقير
اىلى طلييه قىلدى ارسال
كىم اولسه بو كام دل ميسر
جانانه بولنده بلكه جان هم
اولدى آگا راضى آنه آنه
شايشه گورلدى ماه مهره
تبيه نشاط و مزده كام

دریای نشاطی گللی موجه
 مخزن مخزن جواهر آجیدی
 آجیدی در گنج گوهر وزر
 اول سروک ابغی باغلو اولدی
 باش چکنی نهال بختی اوجه
 خرمن خرمن تار صاجیدی
 فقر اهلی ایلی توانگر
 آزده ایکن آداغلو اولدی

بو نوفلک مجنونله مقدمه اختلاطیدر
 و اول جواهر پاکدن انبساطیدر

سائی ینه قصد جان ایدر غم
 ییکس قالویم من سبک رای
 من شیفتهنگ پناهی اولغل
 جهد ایله و قیلما بر ایشه عهد
 شمشیر مبارز فسانه
 کیم وار ایلی بر خجسته فرجام
 تیغله مصاف مشکلی حل
 ویسر جام لبالب و دمام
 سن ایلمسن مگا مدد وای
 ییکسلر امیدگاهی اولغل
 ورعد ایلسک وقایه قبل جهد
 بو رزمده بویله باتدی قانه
 اول عصرده عادل ونکو نام
 معروف زمانه آدی نوفل

بومجنونك نونل ايله درد دل اداسيدر و شرح تفصيل ماجراسيدر

مجنون ديدى اى يگانه عهد
چوخ اهل عزابم ايندى تدبير
طير افلره نوكلدى چوخ زر
سرمه ييلورم كه آرتورر نور
سندم ييلورم كه لطف چوخدر
ايقبالمه يوخدر اعتمادم
آه ار قيله سن بوشنله اقدام

تدبيرمه چوخلر اينديار جهد
اولمادى برى بو ديوه تسخير
اولمادى بو كيميا ميسر
نه فائده گوز اگر اوله كور
نه سود كه منده بخت بوخدر
مشكل كورنور منم مرادم
رايگجه ايش اولمه سرانجام

هم عشق بولنده چوخ بو كورمش
بزمنده مثال در مكون
غايته بيكندى طيرز باكن
صوردى صقن ديديلر اى شاه
رسوالق ابدوب اوزنه پيشه
نونل قلوب آرزوى مجنون
بر گوشه ده كوردى زار و مهجور
اطرافى طيرو وحش آلمش
چون دائره سباع هائل
مجنونه يشدى اول وفادار
كاي خسته ندر بو چكد بيك گرينج
وحشى نه باور سنك مقامك
حال اهلى سن ايسته اهل حالى
دوات ديلسن همدان ايسته
غم چكمه كه من اولجه نمخوار
كر اولسه زرايله ايش سرانجام
ور اولسه غرض مصافه محتاج
آنجق اوله كور مينمله همدم

بونوفلك مجنونه اميدوارلق ويرديگيدير
 وحسن مصاحبته رضاسنا گيرديگيدير

نوفل ديدى اى اديب كامل	فيض نظرمدن اولسه غافل
لله الحمد غيرتم وار	غيرت قدرنجه قدرتم وار
سن حيد ايله كه يار اوله اهل	چون ياردر اهل كار در سهل
مجنون هم اميدله اولوب شاد	ترك ايتدى طريق طبع معناد
هم سيلدى غبار فرق گيسو	هم ايلدى قطع ناخن و مو
هم جسمنه ويردى زيب جامه	هم باشنه زيور عمامه
نوفل هم اولوب ملازم عهد	امدادنه قيلدى جانله جهد

هم دوستم اولميه مگا يار هم دشمن اولانه دوست كيم وار
 بختم ييلورم منيم يماندر سود استديگك مگا زياتدر
 بختم صفتنده بر غزل وار دائم قبولورم من آي تكرار

بو غزل مجنون زارندر

وفا هر كيمه دن كيم ايستيم آندن حفا گوردم
 كيى كيم بى وفا دناده گوردم بيوفا گوردم
 كيى كيم درد بى اظهار قيلدم ايستوب درمان
 اوزيمن هم بر درده آنى مبتلا گوردم
 مكدر خاطرمدن قيلمدى بر كيمسه غم دفغن
 صفادن دم اورن همدلمى اهل ربا گوردم
 اگر سودامن توتدم روان دوندردى بوزمندن
 وگر كوز كودن اومدم صدق عكس مدعا گوردم
 آياق باصديم در ايمده سرگردانلق ال ويردى
 هنر سر رشنه سن توتدم ايمده ازدها گوردم
 مگا گوستردى كردون تيره بختم كو كين بوز گز
 من بدبخت آكا هر گاه كيم باخدم فرا گوردم
 فضولى عيب قيلمه بوز چورسم اهل عالمدن
 ندن كيم هر كيمه بوز توتدم آندن بوز بلا گوردم

بو نوفلک لیلی حشمیله رزم ایندو گیلدر
ورزمده غالب اولمایوب صلحه عزم ایندو گیلدر

نوفل که ایشندی بو جوابی
جمع ایندی سیاه بی نهایت
اول قوم هم اولدیلر خبردار
رفع اولدی ایکی طرفدن آزر
بر صبح که قیلدی خسرو روم
سیاره دن آلدی مهر میدان
گون خنجری اولدی آشکاره
ترک ایلدی شاهد و شرابی
چالدردی نقیرو چکنی رایت
جمع ایلدیلر سیاه خونخوار
هنگامه رزمی ایندیلر گرم
شام اهله هند قحطی شوم
چالدی قلیجین گونوردی قالیخان
کردون زرهنی ایندی باره

آلدی اله مشکبار خامه
کای طائفه بلند بایه
ایدوب منی ایلغانه ممنون
اول لاله ایسه بو نسترندر
اول بوکا بو آگادر سزاور
کام اولسه ترعسز میسر
وراولسه بو خیرایشده تأخیر
اول قومه چوروشن اولدی احوال
کیم بزده جنون علاجی بوخدر
گنج دره ایلمه تفاخدر
لافیله قلیجدن اورمفل دم

شطرنج صفت اول ایکی لشکر
 که نیزه قیلوردی جان سنانلق
 اول بکتر ایدی قد نگاره
 ایلردی زبان طعن شمشیر
 احواته خلقک آغلیوب زار
 گرزله اولوردی خردهرسو
 رزم اولدی بلاباشلو برمیغ
 گوسردی گذار گرزو بیکان
 معجون اولاره قلوب نظاره
 دورمشدی علم مثال بی پاک
 چکمشدی بولشکر ایچره رایت
 بونلاریله های وهوی ایلردی
 بولشکر آکامین وغم خوار
 گر اوز سپنده گورسه مقول
 ور گورسه قیل قوم دلدار
 سیزه کیمی اولسه گر میسر
 بر کیمسه دیدیکه ای سیهروز
 بزجان قیلورز بولگده بامال
 عقله بو ایش ایلمز دلالت
 معجون دیدی من فدای بارم
 چون لشکر یاردر قلن رزم

چون دوست سباهیدر ایندین جنگ
 خوشدر که بولم وصاله فرصت
 جانم اوله دوست دل پذیردی
 بو معرکه ده نشاط مندم
 مشکل ایشه اولمشم گرفتار
 کر قلمه دوست چکسه شمشیر
 خوشنود دگلمیم بو حاله
 چون بوبله جواب ایشتدی سائل
 گلد کجه اولوب زیاده آشوب
 آنقصه میسر اولمیوب کام
 چون اولدی عیان طلیعه شب
 آسایشه حاصل اولدی فرصت
 هرصف برآزاده توندی منزل
 همدملره رازن آچدی نوفل
 من اشجع اهل روزگارم
 بوخ کیمسه ده تاب تیغ تیزم
 بو رزمده یلهمز ندر حال
 البته که حق رضاسیدر بو
 عرض ایلدیلر که ای جهاندار
 بزجان قیلورز آنک فداسی
 بز قصد ایلمرز آنک مرادن
 دشمنلیکه خوش دگلدر آهنگ
 یارم طرفنده اوله نصرت
 یا کشته می اوله یا اسیری
 اول سلسله ده اسیر بئدم
 اغیارم یار و یارم اغیار
 بوخ منده رضادن اوز گه تدیر
 کیم جانی ویرم یم وصاله
 اول فضل و کماله اولدی قائل
 آز قالدی که نوفل اوله مغلوب
 اول گون جدل اولدی صبح تاشام
 میدان سپهری توندی کوکب
 جان آلمغه ویردی مرک مہلت
 بسر بیرنه قوندیلر مقابل
 کیم مشکل حالمی قیلک حل
 خورشید سپهر کارزارم
 اندیشه طاقست سستیزم
 کیم قتحمه نصرت ایلمر اہمال
 بر اهل حقک دعاسیدر بو
 معجوندن اولوبنوسن خبردار
 اعدا مزهدر آنک دعاسی
 اول دشمنه باغدر اعتقادن

بو نوفلک ايکنجی نوبت رزم ایدوب غالب اولدیغیدر
و وفای عهدہ کاذب اولدیغیدر

چون تیغ چکوب مبارز روم
فتح اولدی سپاه تر که منسوب
عادتجه بنه اول ایکی لشکر
تیغ آلدی الینه بهلوانلر
جان ایلدی ترک خانیه تن
باشلارده بالایی چوق گوروب عقل
یسکان زره ابعره اولدی بیوند

شام اهلنی ایندی امره محکوم
اولدی عربک سپاهی مغلوب
رزم ایتمگی ایندیبلر مقرر
باشلر کسلوب نو کللی فائلر
اول چیقمه آچدی تیرروزن
بر اوز که مقامه ایلدی نقل
گل شاخلرنده غنجه ماتد

نوفل که ایشندی اول کلامی
یلمشندی که صاحب نظردر
یلدیکه میسر اولعاز اول کام
چون وصل د کللی حکم تقدیر
وهم ایندیکه منعکس اوله حال
کردارنی گورمندی مناسب
ذکر اینجه دخی لیلی آدن

قالمادی اول امره اهتمامی
البتنه دعاسی معتبردر
تأثیر قیلور دعا سر انجام
مشکل که اثر ویریدی تدبیر
رزمنده مبارک اولمیه فال
نذر ایندی که گراولورسه غالب
ترک ایده بو امر ایچون عنادن

القصة خلاف رزم اول
 خصم ايتدي قبول حكم طاعت
 ليلانك آتاسي آچدى باشن
 عجزيله ديديكه اى خداوند
 گر ليلي ايجون دراضطرابك
 اما ره ورسيمسدر مقرر
 ليللي بو حشمنده نامزددر
 چون حكمتك ايسر بورسى بامال
 گلبرگمزي هوايه ويرمه
 نوفل دىلى اى گزیده اشراف
 من محض مروت و وفایم
 بيداد و ستم دگل شعارم
 من هم خجلم بو ماجرادن
 حقا بو دكلسدى اعتقادم
 بر سينمشه موميا ديلردم
 گوردم گورنيور بو امرمشكل
 بيداددن اولمشم بشيمان
 كلنيز گوزمه عيال و مالك
 وار ايمدى سن ايمن اول خطر دن
 بو نى دىلى آچدى آلت رزم
 مجنون در اعتراض ايدوب باز

اعدايه مظفر اولدى نوفل
 باشلدى تضرع و شفاعت
 دولردى گوزنه قائلو باشن
 شاهنشاه عادل و خردمند
 اكر اهله و بر مزم جوابك
 بر عورته عيسر ايكي ار
 عقد ايله مقيد ابددر
 بارى آنى ويرمه غيره سن آل
 ناموسمزي قنابه ويرمه
 بوخ منده خلاف عدل و انصاف
 گنجينه گوهر عطاييم
 عدل ايجره تمامدر عيارم
 عاجز لره قيلديغم جفادن
 كيم حاصل ايدم من اوز مرادم
 بر خسته ايجون شفا ديلردم
 ييمار دگل علاجه قابل
 عفو ايدم مگر بو سهوى سبحان
 مالك سنك اولسون و عيالك
 من بعد توهم ايتمه شردن
 اوز ممالكتينه ايلدى عزم
 اول سروره طعنه ايتدى آغاز

كاي بيده قولك و قرارك
 نه فائده سكسز درمدن
 سايبك اولودر ولي نه حاصل
 هر نيجه كه ايتدبلر مراعات
 آندن يگين ايدلم سكا يار
 مطلق اثر ايتدى آگا بند
 افغان ايدوب ايتدى خرقة سن چاك

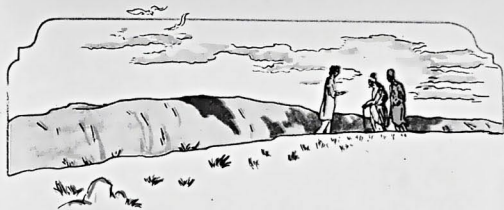
عهد گده بو ميسدر اعتبارك
 نه سود قيجسز كرمدين
 كيم فيض دمنده اولدى زائل
 كيم ايدلم بو كا مكافات
 آسان ايشكى گل ايتمه دشوار
 زنجير هوا قچن توتر بند
 صحرا لره دوشدى زارو غضاك

هر دم قیلورز فسونلر آغاز
 برشعبددر بوگوردیکک حال
 من ایلمشم بونی گرقشار
 کوروجه معاش ایچون فسونی
 بندینه قیله گره کشالقی
 تقسیم ایدرز آراده جو جو
 من یاریم و بو شخص یاری
 دیوانه لره گرهک بو زنجیر
 بند ایله منی بونی رها قیل
 من اهل کرمدن ایستیم خیر
 ولرن سسکا ایلمم مسلم
 ایودن ابوه سیر مشتری وار
 اول زهره به اولنم مقارن
 اولکی اسیری ایندی آزاد
 ارباب خونیه ویردی قانون

برروزی ایچون اولوب فسون ساز
 تا حاصل اوله معاش اطفال
 بو قانولنه قیلوبسدر اقرار
 صاحب دیم من و بو خونیه
 تا کیم گزوب ایله کدالقی
 هر نه قزانور گزنده او او
 قسمنده هم ایتمشوز قراری
 مجنون دیدی سهوا بدوسن ای پیر
 گل حاجتی منم روا قیل
 سایه تک اولوب سنکله هم سیر
 هر نه بیلیورسه بیش یاکم
 قصدم بوکه ایلمم من زار
 شاید که برابوده اوله ممکن
 پیر اولدی امید نغمه شاد
 زنجیره کیروب ریمده مجنون

بو مجنونک زنجیره اوزین بند ایندیگیبدر و بهانه ایله لیلی طرفنه گندیگیبدر

برگون سحر اول مجاور دشت
 بر پیر حزین گورندی ناگاه
 مجنونک اسیره یاندى جانى
 کیم بو نه اسیردر بیان ایت
 سر دن ایندی پیر روشن
 من خسته و بسته عالیم
 بوهم من زاردن بتردر
 ایلردی گروه وحشه گشت
 زنجیرلو بر اسیر همراه
 اول پیر حزینه سوردی آنی
 جرمن من مجرمه عیان ایت
 کیم دوستدر دگل بودشمن
 فقریله ایکن شکسته حالم
 آواره و خارلو دربدردر

بومجنونك زنجيره شرح غمبدر
و بيان سلسله الميادر

اول سلسله به اولوب هم آواز
سن كنج بلاده ازدهاسن
شرح غمه وار ميگ دهانك
باشدن آباغه دليك دليك تن
اي منتظر نظاره يار
گزمك هوسيله خانه خانه
توفيق اولوب آنر كله همراه
آغلردى كه اي منمله همراز
سر رشته محنت و بلاسن
دبرند كجه چقير فدائانك
كو گانگنده كي رازى ايندى روشن
نظاره ياره ميگ گوزك وار
اول بير ايله اولديلر روانه
ليلي حشمي گورندى ناگاه

مجنون رسنى انده اول بير
ليلي ابونه ايرشدى نوبت
سرگشته عالم اولدى بايست
چون چكندى براختيار سر آه
بر آهله قيلدى خيمه سن چاك
گوردى كه گورنمز اولموش اول زار
قاشى كيمي قامتى بو كلمش
جسمى غم ايچنده جان شيبه
ديدار ايله اول شه لطافت
رازدل زارن ايندى افشا
ابو ابو حشمي گزردى بربر
اول خسته به غالب اولدى حيرت
ميخانه او گنده دوشدى سرمست
ليلي ابو ايچنده اولدى آگاه
مظلومه آچمدى چشم نضاك
اولمش غميله ضعيف و ييمار
ياشى كيمي بيكرى تو كلمش
دركى نظرى غمى بديهي
مهمانته ايسلدى ضيافت
بو شعري بديهي قيلدى ايشا

بو غزل ليلي دلندندر

باررحم ايندى مسگر ناله و افغانزره
كه قدم باصدي بوگون كلبه احزانزره
اشك باراني مگر قيلدى اتر كيم ناگه
بندى بر شاخ گل تازه گلستانزره
بزره آه آتشنك ياندينى آندن بلنور
كه چراغ المدى روشن شب هجرانزره
بو وصاله بوخى احوالى ديمك ممكن ايسى
اگر اولسيدى بوخو ديدنه گريبانزره

بو مجنونڭ ئىلىيە مەقبۇل اولوب احوال يىلدر دېگىدۇر
و فرصتە راز پىنھان عيان ايتدېگىدۇر

راز دن آشكارە قىلدى	مجنون كە آگا نظارە قىلدى
سلطانتاڭ اولدى داد خواھى	چىكىدى فلگە فغان و آھى
يىلدر مگا كىم نەدر گناھم	كاي قىدرى بلند پادشاهم
اعدايە موافقت مى قىلدم	فرمانە مخالفت مى قىلدم
غمازلارڭ مىدر بو تزوير	بد خواھارڭ مىدر بو تدبير
يارب نولە ردمە پائىنە	من معتمد بو آستانە
كىم اولدى اولە بو گا وسيلە	كىمدنر اولە بو مكر و حيلە

بىر خيال اولە مكر كوردىكىمز بوخسە نىگار
مطلقا خىاطرە گلەمز كە گلە بانمىزە
بارەھمانمىز اولدى گلەڭ اى جان و كو گل
قىلەلم صرف نىمى وار ايسە مھمانمىزە
دلبىرڭ جانە ايش قىصدى فضولى گل كىم
جان و بروب دلبىرە منت قوبەلم جانمىزە

ناخاك در گدن اولشم دور
 گاهي چيكرم شكجه غم
 تهاكجر اولدي روز گرم
 سن خود گوزلم غم بيمزن
 مندن بو تافلك عجبدر
 من بوله نيچون زيون و خوارم
 چو كدم يره گردنمه زنجير
 فرمان سندن قبول مندن
 زلف و موزه خنجور و سن بس
 گل آورده بر غبار قوما
 تسذيرمه المسك تمال
 اي لاله غدار و غبيرن موي
 نازلنگه اولشم كرقسار
 غم سلسله سينه پاي بندم
 سوداده دونوب زياته سودم

بو غزل مجنون ديلدنددر

كفر زلفك صالحلي رخنه ايمانمه
 كافر آغلر بزم احوال بيشانمه
 سني گورمك متعذر گورپور بوله كه اشك
 سسكا بلخده دولار ديدة گريانمه

جوري چوخ ايلمه كيم اولميه ناگه تو كنه
 آز ايدوب جور و جفالر قيلو بن جانمزه
 اكسك اولماز غممن بونجه كه بزدن غم آلوب
 هر كلن غملو كيدر شاد گلوب يانمزه
 وار هر حلقه زنجيرمك بر آغزي
 متصل ويرمكه افشا غم نها نمزه
 غم ايام فضولي بيزه يياد ايتدي
 گلمش و زعجزله داد ايتمكه سلطانمزه

تمامي سخن

بر لحظه قلوب بورسه فرياد
 زنجيريني ايتدي ياره ياره
 اندامي شكسته چشمي نمك
 آردجه قشون قشون اوشاقلر
 سلطانه ظلم عشقندن داد
 توندی ينه خلقندن كتاره
 رسوا و خراب و مست و بي باك
 احواله كيم گولر كيم آغلر

بو مجنونك كورلق بهانه سيله دلدارى جمالن گوردېنگير
و ديدة اميدن قوتياى مقصوده يتوردېنگير

برگون دخى اول بهانه برداز
بنلادى ايكي گوزن كه كورم
عرض ايلدى ضعف ويى نوالق
تقريله عزم يار قيسلى
اول دوسته ظاهر ايلوب راز
ليلي كه ايشندى اول صدايي
بودن چيخوب ايلدى عرض ديدار
بر اوزگه بهانه قيلدى آغاز
احوال جهاننه بي شعورم
ابوايو كروب ايلدى كدالق
ليلي ايسويته گذار قيلدى
يادوست ديوب يتوردى آواز
يلدى ايشكنده كي گدايي
قيلدى صدقه زكوة رخسار

بهران باقوين اول آقابه
كاي خال سباهي گوز سوادى
كر باغلو ايسه گوزم روادى
بند ايلمم اوكن دمام
گوز گيم سنى ايلوب نظاره
تحقيق ايدوم كه دشمنكدر
درگاهكه بلغلدم كوردم
اي غمزو لعلى شهد و شمشير
درگاهكه كلبكمنده اى حور
او كرتدى مكا غمك تجارت
گوز نورنى خاك يابه ويردم
شاهم نظر ايت من گدايه
جان بافته غم نهالى دكدك
اول تخم ونهاله تقح حاصل
كل ملكيكه باغكه گذر قيل
بونى ديوب اول غريب و حيران
مجنون به كلى بو خطابه
جان آرزوسى گوگل مرادى
سر چشمه لجه بلا در
سـيـلابه گيدير تمام عالم
رسوا قيلور اهل روز گاره
من قديم آكا رضا سنگدر
باش اوزره آياغكه يتوردم
خواه عفو ايله آنى خواه تعذير
سرمايه ايلدى گوزمده كي نور
بوز شكر كه قيلدم خسارت
آزجسمى چوخ بهايه ويردم
بيگانه لك ايتمه آشنابه
تن ملكنه درد تخمى اكدك
اولدى نماشك وسوزش دل
محصول و منافع نظر قيل
دوتندى ره باديه كما كان

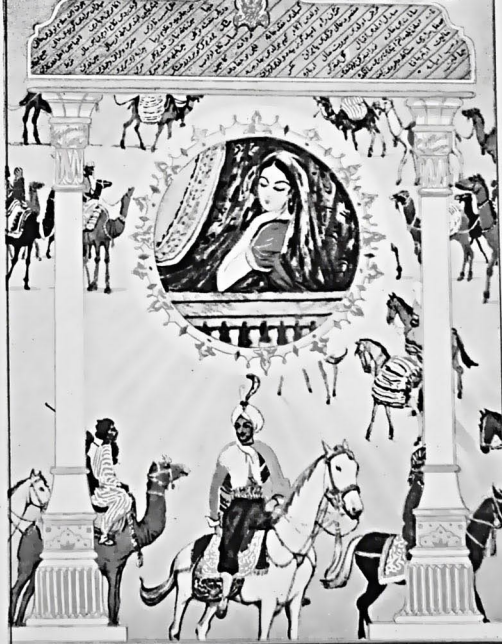

بوابن سلامت لیلی وصاله راضب اولدیغیدر
و بو دعواده صح امیددی کاذب اولدیغیدر

ساقی یزه راحت روان ویر	قبل مست بزی می مغاندن
اول خوش وخرم ابله آندن	صورکیم نیجهدر نبات عالم
انجام فرح نهایت غم	دنیا ایشی اعتبارسزدر
چرخک روشی قرارسزدر	چوخ کمسنه گنج ایچون چکدرنج
غیرینه آنک نصیب اولور گنج	گور آنی که هر نهال سرکش
صودندر و صرف ایلر آتش	تقدیرهدر اصل امر منسوب
خوشتر یوکه طالب اوله مطلوب	

علافت راندا اچي فلک مارا تارک
 مني گل ايستريکين مزلای غار تارک

چون ابن سلام يلدی حالی
 جمع ایندی اکابرین دبارک
 کونوردی نکاح ایچون سی مال
 میک زرین نعل اسب نازی
 میک جاریه و غلام زیبا
 میک نافه نبتت قند بو کلو
 میک طبله عبیر غیر و مشک
 اسباب نکاح اولوب روانه
 لیلی بو جفادن اولدی آگاه
 امید کوزینه دولدی طبراق
 عکس غرض اولدی صورت حال
 کل ایستریکین ساتاشدی خاره
 افغانله ماتم ایندی سوری
 مشاطه دیلردی زلف و خال
 اول آه و سرشک ایله دمام
 اکمزدی هلالی و سمه به بان
 کیسوسی چکردی شانهدن سر
 کوز گویه کتر و برردی آهی
 بابوسنه بولمیوب خنداست
 اکلیله دخی اورردی آتش

میدان مرادی کوردی خالی
 اعیانتی اهل روز کارک
 شرط ایندی بکن جمله ارسال
 مقصری و عرفی و حجازی
 پیرایه لری حریر و دیبا
 نسرین دریلو نقشه تو کلو
 یوز بوک کهر ترو زرخشک
 کاینی کسلسمی نقد جانه
 کیم بولدی بهارنه خزان راه
 مقصود نهالی تو کدی یابراق
 اِدباره میسئل اولدی اقبال
 نور ایستریکین توتشلی ناره
 ماتمسکده محفل سروری
 آرتورمنه زب ایله جمال
 خالی کم ایندی زلفی برهم
 کوزدن کینرردی سرمه سن باش
 بر بار ایندی گردتده گوهر
 ظلمات خط ایستزدی ماهی
 اینمشدی آبی غمیله بایست
 بوی خوش آکا گلوردی ناخوش

طغنه دېكتىدىن ايتىموب باك
 هر لحظه قىلوردى آه و فریاد
 سندن بو ايدى منم مرادم
 وصلينى توقع ايتديكم يار
 اول نقش صحيفه و فساد
 اول غرقه بحر ذوق چاندنر
 اول خير يوليه راهبر در
 چناهىمى ايجون اول ديلر جان
 من آنكم اول منم اولدن
 اى چرخ بو عقد اولنده محكم
 گل ترك قلب و ستم قىل
 و یرمه قوی به ضعیف مالن
 مجنونمى صانما كېمى سدن كم
 اى اين سلام بى سر انجام
 مجنونه قوبوبدر آد لیلی
 سن كام دل ایسته من بلايم
 اما دبعزم ایشك خطادر
 قورنار منى آنهدن آنادن
 دردېله قىلوردى ناله و آه
 دوراندن ايدوب فغان و فریاد

بو غزل لیلی دلدندىر

خلاف رأييله اى فلك مدار ايتدك
 منى گل ايتريكن مېلاى خار ايتدك
 مرور عمرده بر دونمىك مرادهله
 دونه دونه مكا ظلم ايشكى شمار ايتدك
 اهاتمده ندر يلعزم مرادك كيم
 عزيز عالم ايكن خوار و خاكسار ايتدك
 اميدوار ايدم اول كه بر نشاط كورم
 بناى محتىمى ايتدى استوار ايتدك
 جفا ايله قلوب چاك برده صبرم
 نهان لولان غمى خلقه آشكار ايتدك
 وفاده ويرمكه جان ويرمىك مكا مهلت
 منى بو وعد وفاننده شرمسار ايتدك
 بر اوزگى مكا يار ايلمكه سن گوبا
 منمله يار اولتى اوزگه ايله يار ايتدك
 مگر بلتىمى فضولى سكا فلك حالى
 كه وارنى بو جهانك بوخ ايتدك
 تمامى سخن

اول نوع كورنلر اضطرارن تيرين و جيلادن اجتابن
 ايلرلردى گمان كه اول زار بر اوزگه بلاهدر گسرتار

قبلشدر اول آقایی مضطر
دبرلردی حشگر ای سمن بو
حالاکه بونلاردن آیریلورسن
افتانگه هیچ منع یوخسدر
اما بو ایمنش چوخلقه عادت
قر دائم آتا بوتنده قالساز
لازم می غفلت ایلیوب نوش
لیلی بو سوزه قیلوردی إقرار
گورمزدی آئی اوزینه لایق
قر هر نیچه یاره اولسه طالب
ایل طغنهسی ایله خواه و ناخواه
بر اهل حیا میک اهل ایرام
اول زینت وزیه فرو زینت
کبه آئی گورنده دبردی گردون
پیرایسز اول مه ایدی آفت
بر حده ایرشدی آقایی
چون توندی عروس خلوت شام
ظلمات خنیاپه اولدی غاب
انجم گهری اولوب شب افروز
کلچهره صنمار اولدیله جمع
رسم طرب ایندیلر مرتب

هجر بدر و فراق مسادر
توشمشدک آناک آناک ایله خو
غریب ستم اولدین ییلورسن
سن کمی یانن فراقه چوخسدر
سن هم جزع ایلمه زیادت
بیوسته آناه مهر صالمالز
ایلمسن آناک آناک فراموش
دیمزدی بر اوز که محتم وار
کیم طغنه ایله آکا خلاق
ایته کسک حیاسی غالب
تکلیفه دوشوب بزندی اول ماه
عصیانله اولعاز ایش سرانجام
بر شکلیله ویردی زب صورت
إنصاف کسمال صبر معجون
پیرایه دن آرتسروب اطافت
کیم اولدی نقاب حسنی نایی
تمکینه خلوتنده آرام
یانردی مشاعلن کواکب
قیلدی شب تازی غیرت روز
هربر صنمک آنده بر شمع
ش یوز بت گلرخ شکر لب

یوز غنچه دهنلو ماه یاره
یوز گلرخ آنده مجمر عود
یوز ماه لقا اولوب غنا ساز
یوز نرکس مست گزدریوب جام
یوز گل باشی اوزره یوز طبقزر
بر تخت روان ایچنده لیلی
هر لحظه فغان و آه ایبردی
اندیشه ذوق و عشیدن پاک
چون یتدی حرم سرا به اول ماه
کل خلوتی اولدی صحن کلزار
صخت این سلامی ایندی آگاه
اول ط الب گوهر بیگانه
نه گوردی نقاب ایچنده بر نور
گرم اولدی مجتبیک مذاقی
ال اوردی که آچه اول نقایی
لیلی دبدی ای حریف قابل
او صافک ایشتمشتم زیاده
معلوم ایوبیم که قاف تا قاف
من کیم دیمهیم غنی فقیرم
نظم ایلمک ایتمه من اسیره
گور جان وتعمده اضطرارم

گل صوبی سپردی رهگذاره
ایلردی هواپی غنبر آلود
قوشمندی صدای سازه آواز
اجابه ویرردی جام گلنالم
اولمشدی تار ایچون مقرر
نه شوکه نه شکوهه میلی
سرگشته و مضطرب گیلردی
سیلابده سان گیلردی خاناک
داغیلدی اولن رفیق و همراه
دور اولدی بساطدن خس و خار
کیم اولدی سگام اول ماه
گوهر هوسیه گیلردی کانه
گوزدن رخ دل فروزی مسور
دیرندی، وصاله ایشتیاقی
رفع ایله اورنه دن حجابی
سن سن سروسرور قیائل
کاملسن ابدیه و حیا ده
إتصافگه ایل ویروبدر إصاف
مهمان دیمهیم سگام اسیرم
إظهار ترحم ایت فقیره
صور حال دلم ایشت جولم

من مکتبه کتدیگم زمانلر
 بر شخص بگا کورندی ناگاه
 جنیلر ایچنده اول بری زاد
 هر لحظه دورار منه برابر
 بوخسه قیلورم دمنده فانی
 جوخ مکر قیلندی اولدی تدبیر
 دفع اولمدی بو بلیه هر گز
 چون بولمادی کیمسه چاره کار
 شید انم اولدی عالمه فانی
 سن هم که بزم دباره تندرک
 حالا که سنگله دوشدی بازار
 فارشده هم اول بری دوروبدر
 ترک ایت که بو وصل بیم جاندر
 بر نیجه زمان تحمل ایله
 اوله که میسر اوله مقصود
 قطع اوله زبان طعن دشمن
 اول ساده ضمیر آگا بانندی
 وهم ایتدیکه اوله یاره واصل
 جانانه بولنده عمرو جاهی
 بر رسم قدیمدر جهانه
 جانان دلبین جفایه دوزمک

حفظ سبق ایتدیگم زمانلر
 اولدم بری اولدیغندن آگاه
 الفت منه ایله قیلدی بنیاد
 دیر که بنی آدم ائمه همسر
 بر ضریله هم سنی هم آئی
 بوئمن آلمدی بو زنجیر
 هم آتا هم آنا اولدی عاجز
 مندن آنا آنا اولدی بیزار
 نفرت قیلور اولدی یار و بولداش
 ائنه بو قصه می اشدک
 اولدک در عقده خربدار
 غیرت قلبیجه ال اوروبدر
 هم اوز که هم مگا زیاندر
 درمانین ایله توکل ایله
 سندن آچیله بوباب مسدود
 هم سن بئمن مراده هم من
 جنی خبرین صحیح ساندی
 نقصان اوله جان وجاهه حاصل
 اول ناصق اولدی سدراهی
 سود ایستین ایستمک زیانده
 کتج ایستین ازدهابه دوزمک

عشق اهلی محبت ائنه اظهار
 گر کورسه آنک جفایه صبرین
 گر کورمه جوره احتمالن
 چون این سلامه بیم نقصان
 میل ائتمدی مطلق اول نگاره
 تدبیر علاجه دوردی قئم
 هر فائده که کوردی اهل تسخیر
 اول آئی امتحان ایدر یار
 کسرنی ایدر تمام جبرین
 حالنر آگا سابه وصالن
 اول وصلده روزی ائنی هجران
 هر گز آگا قیلدی نظاره
 دردته دوا صورردی دائم
 دیوانه سته دیلردی زنجیر

بو زید وفادار غم مجنونه خیر گتوردیگیدر
و این سلام ایله لیلینک پیوندی مژده سنی بتوردیگیدر

ساحب خیر فسانه پرداز
کیم وار ایدی برندیم نادر
مشهور ایدی فضلی و کمالی
اولمشدی اسیر بر نگاره
چکمشدی مجتک جفاسدن
اول عاشق مستمند و محزون
سویلردی آسکا کمال عشقن

بو طرزله قیلدی قصه آغاز
زید آدلو وفای عهدده قادر
معروف ایدی حسنی و جمالی
بت زیباو زینب آدلو یاره
گورمشدی ملامتک بلاسن
ایلردی همیشه میل مجنون
اسنادانه گوتوردی مشقن

لیلی اره کیندیکندن اول زار
مجنونه اوزن یوردی فی الحال
دولمش گوزی بیکری بوزلمش
مجنون دبدی ای و فالو یارم
عادتجه گورنمز اختلاطک
نولدی سگا بوبله زار اولوساڭ
عقربده ایدی بوگون مگر ماه
قندن بو کدورت اولدی حاصل
زید اول خس خشکه وردی آتش
دون اختر صخک اولدی تیره
یار این سلامه روزی اولدی
یار اوز کیه اولدی شمع محفل
اغیار ایله اولدی یار لیلی
خایع سنک اول فغان و آهک
مجنون که خبردن اولدی آگاه
وحشیلر ایچنده اول گرفتار
کافانسه گوردی مارو موری
خامه کیمی یاش تو کوب دمام
یازدی آلوین ایله خامه

تحقیقه اولدی چون خیردار
رنگ رخ زردی اشکدن آل
نطقده تکلمی توتولمش
غم مرحله سنده غمگسارم
هر گونکی به بگزه من نشاطک
بی طانت و بی قرار اولوساڭ
کایتدک بویگا عزیمت راه
نولدی سبب ملالت دل
سوزیله دبدیکه ای بلاکش
دوران ستم ایدی سن فقیره
روزی سگادرد و سوزی اولدی
قالدی سگکا تاب آتش دل
وار ایمنی سن آنتن اول تسلی
سوز شب و آه صحکاهک
گردونه یوردی شعله آه
بر درد ایله قیلدی ناله وزار
آغلانندی وحوش و هم طپوری
نامه کیمی فاشن قیلوب خم
دلدارنه بر عتاب نامه

بو مجنوندن لیلی یه بر نامه عتاب آمیزدر
و پیغام شکایت اُنکیزیلر

دیاچه نامه نام معبود
اول پرده کش حجاب اسرار
گون گوز کوسن ایلین مجلا
چون بر نیجه حمد تخمن ا کدی
کیم بو متحمل بلادن
بر نامه که محض درد و غمدر
اول دلبره کیم وفاسی بوخدر
قیوم و قدیم وحی و موجود
کیم عالمی بوخدن ایلمی وار
دون طره سن ایلین مطرا
درد دلنی بیانه چکدی
سرگشته وزار مبتلادن
إظهار شکیت وسنمدر
بو عاشقنه جناسی چوخدر

نولدی سکا نقص عهد قیلدک
ای عهده وفاسی اولمین بار
تهالنه می گتورمدک ناب
تار اولدی اوردینگ نشین
إنجندی درد دل مزاجک
بزمردمه ای اولدی سرودلیجو
بدخواه می ایدی قصد کلزار
نه یمله حفظ گوهر ایتدک
موجب نه ایدی منی ارنوتدک
هر لحظه اولوب گواه حال
مطلق گذر ایلمزمی اولدی
آبا نه ایدی بو بی وفالقی
چکدک یگی یاریگی کتاره
مندن ایدی محضت و ملاک
من عهد وقایه آلدانوردم
یلنزدم اوله ضعیف رایک
گفتارک اوله منمله دائم
ظاهرده منمله اوله سن یار
سنن من اولم جهانه بدنام
معدرسن ای نگار معذور
کل غنچه لنده خار ایله در

سنرمغه عهدی جهد قیلدک
ایغارمه گل اولان مگا خار
کیم ایلدک آرزوی هم خواب
کیم ایلدک آنده شمع روشن
کیم اولدی طبییه احتیاجک
کیم جهده و یرمک ایتدک صو
کیم بویله اولدی رختة خار
کیم بسنه عقد شوهر ایتدک
تر کم قیابوب اوز گه بار نوتدک
حاک در گه سرشاک آلم
منن خیر ایلمزمی اولدی
بیگانه لر ایله آشنالقی
رخصتم ر ایدی اسکی یاره
خوش اولدی اوله آنکله حالک
عهد گده وفا ایله ساتوردم
تقتضای اوله تمام آتک
کوکلاک اوله اوز گه ایله قائم
باطنه نوتنسن اوز گه دلدار
بر نام و نشانی بوخ آله کام
بو دوریلدر زمانه مشهور
آجلسه بر اوز گه یار ایله در

اصلنده ديبكن چكر عذابن
 اي آرزوي دل فكارم
 اي آدي لان وفاده مذكور
 سوداي دماغك علاجی
 سن مهر جمال ومه جبين سن
 من خار مزاج و خاك خويم
 سن حال دليله ايلوب عار
 من هم سكا سويلدم موافق
 من خود اولوبم خياله قانع
 اما من وسندن اوز كه چوخدر
 كورد كسده من ايلين وفاي
 آيا كيমে بي وفا ديه لر
 يخشيميدر ايلمك يمان آد
 سن گرچه توتوب خلاف عادت
 چوخدر سگامن كيمي جگر خون
 من كيم كسهم دبرين سلامي
 توتوق ديلرم سنك كيمي يار
 يونديكي غبرله ايشتم
 اي چشمه آب زنده گاني
 بر لحظه گوزمدن اولمك دور
 گر اين سلامه نور ليلي

فضانده حكيم آلوز گلارين
 قهری چوق ومهری آز نكارم
 جسمده كي جان گوزمده كي نور
 بازار جزونمك رواجی
 غاينده لطيف و نازين سن
 بس تند زبان تيره رويم
 دبرسن كه سكا نه نسيم وار
 كيم بن سگاسن مكا نه لايق
 سن لايقك ايسمك نه مانع
 كيم سوزلري بزدن اوز كه بوخدر
 بيلد كده سن ايلين جفاي
 كيملك ايشني خطا ديه لر
 كيم قيلمايا كيমে خيره باد
 بر اوز گبه باغادلك ارادت
 هر كيমে كه باخذك اولسي مجنون
 سندن چكهن بو انتقامی
 اما عجب ارسنك كيمي وار
 باله كه بسي تعجب ايتدم
 سن چاتم ايجنده سن نهائي
 وصلك نيجه اولسي غبره مقصور
 بر وجهه ايلمش تجلی

ليلدن اولان خيالي گورمش
 ليلي ديمسون مكا قريندر
 مجنونن ايسرمي اول جدالق
 اي گوهر تاج تاج نارك
 اصحاب يغوب طرب قيلول شاد
 چوخ ذوقله چكدم انتظاري
 سن خود ديمك كه بر قولم وار
 گر صاندك ايسه كه بي حضورم
 شرط ايدى مكا هم ايتمك اعلام
 لله الحمد اوم دگل دار
 ور صاندك ايسه كه نا توانم
 هم شرط ايدى عنبر قيلمق ارسال
 نه بوله ايدوب نه بوله اي گل
 اي چاتم ايجنده چانه دشمن
 آين قديمكي اونونمه
 غبريله اولنده شاد و خرم
 نقش ايت بو مربي حبره

اوز واهمه سيله عيش سورمش
 كيم آگا خيالي همنشيدر
 كيم غبريله ابد آشتالق
 مقصود كه بندوگك مبارك
 بو خير ايشي ايلينده بنياد
 كيم ياد ابد سن من فكاری
 بوئوندا طريق ايله بولم وار
 شايسته نروت سرورم
 تا من هم آلام بو بزمدن كام
 چان كيمي تقوده قدرتم وار
 آزرده محنت جهانم
 ايتمك مني بر سوز ايله خوش حال
 يخشيميدر ايلمك نفاصل
 هر نيجه كه دشمنم سگامن
 بيك يار توت اوز كه خوي توتمه
 قريله ياد قيل بزى هم
 گور آني بزى گور ضميره

مربع

غبريله هر دم ندر سير گلستان ايتديك
 بز ايدوب خلوت قيلول بوز لطف واحسان ايتديك

عهد ڀيادن مروتدري ويران ايتديكڭ

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

لحظه لحظه مدعيلر پدني گوش ايلدكڭ

قانه قانه غير جام شوقتي نوش ايلدكڭ

واره واره عهد و پيماني فراموش ايلدكڭ

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

غيره صالوب مهركي بزدن صاوتدكڭ عاقبت

نترك مهربانديكڭ طريق ظلمي توتدكڭ عاقبت

عهدلر پيمانلر ايتمشدكڭ اونوتدكڭ عاقبت

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

جرمميز نولدي كه بزدن ايلدكڭ بيزلرلق

بزغمكڭ چكدكڭ سن ايتدكڭ اوز كه به غمخورلق

سزده عادت بو ميدر بوياه اولورمي يارلق

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

چرخ تك بد مهرلك رسمني بنياد ايلدكڭ

بخشي ادكڭ وار ايكن دوندكڭ پيمان آد ايلدكڭ

دونه دونه بزى غمناك اوز كه بى شاد ايلدكڭ

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

كوكلمز من بعد زلفنگچون بریشان اولمسون

باغريمز ملك هواسيه دخي قان اولمسون

بي وفاسن چشمز بادگله گريان اولمسون

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

وعده وصليله آلدكڭ صبرمز آراممز

اولمدى بر گون و سالگن ميسر كاممز

كچدى هجريله فضولىدن بر اياممز

قاني اي ظالم بزملة عهد و پيمان ايتديكڭ

تمامى سخن

پايانه چوتدى سمي خامة تسليم اولدى زیده نامه

مكوبله زيد اولوب سبكر عزم ايله كيم كيوتر

چون پدى نگار اولان دياره مكريله وصاله قیلدی چاره

افسونله اوردی سحر دن دم تا این سلامه اولدی همدم

ليلينك ايشتنی وصف حالن ككفیت محنت و مـالان

ديدی يلورم ندر دواسی اوش يازيلو منده در دعاسی

باغلتدی آنك سوزينه اخلاص خلونگه قربه قیلدیلر خاص

چون لیلی به زيد اولدی واصل مقصودنی ایتدی بخت حاصل

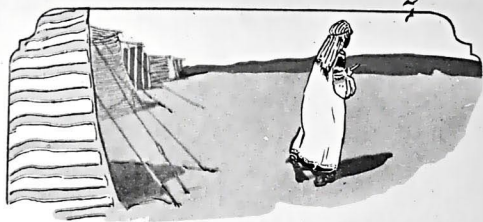
بردم اوتوروب گلوب قیامه ال اوردی روان چقاردی نامه

تموید دیدی و قیلدی تعظیم اول اوبوب آندن ایتدی تسليم

چون نامه یی آلدی لیلی زار اول نامه دن آلدی بوی دلدار

یلدیکه بر اوزگه قیددر بو نه نسخه عمرو وزیددر بو

*بود

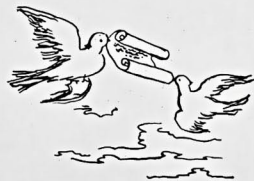
چون نامه به قیلدی بر نظاره
 اول فیضی یلوب اوزنه اقبال
 کیم در آله بحر چشم تر دن
 اول نامه ننگ ابیه تشارن
 چون در جدن آلدی در مکون
 نهم یتدی معانی و عبارت
 ج-انبته قلوب عتاب تاثر

جان اکسوتن یتدی باره باره
 گوز مردمنه بویوردی فی الحال
 لعل آله خزانة جگر دن
 افزون ایده قدر و اعتبار
 مکتوبی او خودی بیلدی مضمون
 بیلدی نهدر اولن ایشارت
 اول نامه جولین یتدی تحریر

بو لیلی ناک مجنونه پیغامی جوایدر وعذر و عتاییدر

بو طرز یله اولدی کلکی جاری
 معمار بنای عقد و بیوند
 إظهار وجود ایمن عدمن
 مشاطة شاهد زمانه
 بو نامه که بر فکار دندر
 بر صاحب عز و اعتباره
 ای خالک بساط و خاثر بستر
 هر طعنه که ایلسک روادر

کیم اول نامه نام باری
 وهاب عطای مال و فرزند
 ایجاد حدوث ایمن قدمدن
 سلطان بلند آستانه
 یعنی من بی قدر اردندر
 یعنی مجنون دل فکاره
 کام دل تک و دیده نر
 سندن خجلم یوزم قرار

بسر بگا چکدیکم خجالت
 چون معترفم که وار گناهم
 من گوهرم اوز کهار خربدار
 دوران که منی مزاده صالبی
 اولسیدی منم بسر اختیارم
 گر تهنه اولشم گرفتار
 بر در دگلم که اوله حکاک
 گر این سلامه دل فروزم
 قاتدر ایراندن آله بر نور
 دور اولسه گورور فروغ تالم
 فکر ایتمه که من نشاط مندم
 نه زهره سیر کوچه و کوی
 گاهی هوس ایلمس ففاته
 یا آتا و آتا ایلمرم یاد
 گر رختمی اینمک ایستم چاک
 کیم عیلودر بو دامن وجیب
 گاهی طاب ایلمسم وصالک
 برچشمه بگا اولوب روانه
 تنها اولورم اوراده عریان
 آینهده ایلمرم ننگاهی
 بویتنمه یوخ اوز که مطوقدن بار

شرمنده لکمه کی ،الامت
 اوز لطفکی ایله عنبر خواهم
 منده دگمل اختیار بازار
 بلعن کیم ایلی صانان کیم آلدی
 اولماز ایلی سندن اوز که یارم
 اکر اهله مندن اولمه ییزار
 المدقه تصرفنده چالاک
 شمع شب و آفتاب روزم
 من آندن و مندن اول اوله دور
 اولدقه باخین چکر عنابم
 بر دام غم ایچره پای بندم
 نه تاب طیانچه سر و روی
 اول آگا ایسترم بهمانه
 یا صحبت همنشین و همزاد
 خیاطنه اولورم غضبتاک
 چه ایله که ظاهر اولمه یعیب
 یلمک دیلمس که نولدی حالک
 غسل بدن ایلمرم بهانه
 موی سرم ایلمرم بریشان
 حالک گورورم سنگ کماهی
 لعلمه بولتمز اوز که کفتار

بویم قولیکدی دایر هوادن
 جانن غمک ایچره نامیدم
 قاتلو ککنتمز آل برده
 کل شمع مزارم ایله آهک
 من بلبل باغ فرقت زار
 ییلنم بو قفسده نوله حالم
 بر وحشی ایله گرایتمش خو
 وحشیلر ایتمش سنگله همدم
 ای عاشق مستمند و مهجور
 صبرایت نیجه کون اوله که کردون
 آتجق اوزوکی تزار صانما
 بو شعری گر اوقوساگ دمام

علم لیکدی صورر صبادن
 شمشیر حفا ایله شپدم
 من گورده ام صاغتما ارده
 زبب احد ایبت غبار راهک
 اما قفس ایچره ام گرفتار
 صندردی بیلا بریله بالم
 مستوجب سر زتنس دگل بو
 همرنک اولوبم سنگله من هم
 طوتفل من مستمندی معنور
 بو گونلری ایلیه دگرگون
 سرگشته روزگسار صانما
 معلومک اولور منم غم هم

بو مربع لیلی دلدنددر

کریبان اولدی رسوالق ایله چاک دامن هم
 مکار رسوالفنده دوستلر طمن ایندی دشمن هم
 ره عشق ایچره جان قیلدم گرفتار بلا تن هم
 بویتمز میکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
 اکر توتمس غم ایلدن نمان صبرو قرارم یوخ
 و گز شرح غم بهانم اینسم غمگسارم یوخ

اسیر بند زندانم الیمده اختیارم یوخ
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

اولوبدر اشک خونایله گلگون چهره زردم
یانوبدر آتش هجرانه جان درد پروردم
حقای چرخ کج رفتار التن وارمیگ دردم
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

کهی شوق وصال وگه بلای هجرله زارم
اوزوم هم ییلنزم دردم ندر من نیجه بیلارم
غم عشق ایجره بر درمانی یوخ درده گرقارم
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

جدا سندن بلا و درد هجرانله توتدم خو
قیلور هر دم مگا ییاد درد آبرو بلا آبرو
بلا و درده دوشتم روز گرم بویله حالم بو
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

طیب عشقه چون اظهار قیلدم درد پنهانی
من ییماره مطلق اولمدی برصحت امکانی
لزلن وار میگ دردمکه یوخدر هیچ درمانی
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

فضولی هر زمان بر طعنه باغرم قیلورسن قان
عجب ییلنزمیسنکه عشقندن کجکمک گل آسان

یلورسن دوشتمم بر درده کیم یوخدر آکادران
بو یتمزیمیکه بر درد آرتوررسین دردیمه سن هم

تمامی سخن

بازلدی چو نامه به غم دل زیده دینی ای حکیم کامل
تعویذک ایله خوش اولدی حالم زائل اولوبن غم و ملالم
هر کون گل و یاز بویله تعویذ تا صحته تومتق اوله امید
خطک مگا نسخه صفادر تعویذک انر قیلور دعادر
بر یازیلو نسخه وار منده باله ییله آل آئی گیدنده
گرچه ییلورم آئیکه خطدر ییلدم که صحیح یا غلطدر
اغلاقه ویر کمال ایصاح گر وار ایسه سهوی ایله ایصاح
تقریبه ویردی زیده مکبوب بویله گرک اهل عتله اسلوب
مجنونه چونامه اولدی اصل در گوردی عقیقه مقابل
مفهومدن ایندی کسب مقصود لیلی طرفندن اولدی خشنود

بو مجنونی آناسی صحرا ده بولدیفیدر
و نصیحتله اصلاحندن عاجز اولدیفیدر

تحریر قیلنده اهل اینشا
کیم غصه دهر میتلاسی
قالمشدی ملامت ایچره دونگون
گیتیش ایلی الین ایختیاری
قیلمزدی تردنده تقصیر
برگون آئی ایتدیلر خیردار
دون لیلی آناسی اول سیه دل
بو یوله بو ماله چکدی طغرا
مجنون شکسته نك آناسی
نه گونی گون ایلی نه دونی دون
گوننیز صبری کیچه قراری
بولمازدی بو درده هیچ تدبیر
کای بیر شکسته دل افکار
اول منعم سفله بیر جاهل

سر خیلی باتنده داد ایبردی
کیم بودلو حکمه اولوب رام
پیوسه بزه یتر بلاسی
هر نیجه که تنده جانی وارد
چون محض شر اولدی ذات افعی
ناموس بزم دگل سنگدر
چونکم ضررنده گوردیلر نفع
بادک دگل ایله اوغلوگی یاد
اول بیر دوشوب میگ اضرابه
صحرا لره توتدی سیل تک رو
منزل منزل سرشگی قانن
چون کیچه به گونزد اولدی تغییر
رفع اولدی علامه منازل
سر گشته گزر کن ایلیوب آه
اول بیرک اولوب دلیل راهی
صانندی اودی یاندیرن عربدر
بروانه کیمی یوز اوردی ناره
گوردیکه بوشعله بر نفسدر
مجنونگدر بو آه سر کش
قطع نظر ایلمش جهانن
نه مالک نه مال جست وجوسی

مجنون حزینی یاد ایبردی
خلقه بزلی ایبار اولدی بدنام
نوقل غضبندن ایت قیاسی
ناموسمزه زانی واردر
واجب گورنور مدام دفعی
دفع ایله گور که دشمنگدر
عزم ایلدیلر که ایدملر دفع
قیل چاره که دشمن اولمیه شاد
ناچار اوزین و پروب عذابه
جهدیهله بو گوردی گزدی هرسو
رهبر قیلوب ایستی نشانن
اولدی کیچه ظلمتی جهانگر
اول پیره تردد اولدی مشکل
بر شعله آکا گورندی ناگاه
روز ایندی اول اودشپ سیاهی
خیل وحشم اول اوده سبیر
چون بتدی و ایلی نظاره
نه شعله جرم خارو خس در
چکش اورمش جهان آتش
کچمش سرو چشم و جسم و جانن
نه آنا نه آنا آرزوسی

کیشم یله برک ایتباری
اول بیرجو گوردی اوغلی حالن
باتمه اونوردی زار غمناک
اول شیفه آجدی چشم برنم
گر ایچی ایسک یئور ییامک
ور بولجی ایسک اوتورمه غافل
اول بیر قضرع ایتدی آغاز
من درجم وسن درشب افروز
ای حاصل مزرع وجودم
ای جوهر جانمک هواسی
دیردم اوله سن منم بناهم
متدن بوسریر اولنده خالی
خلق ایده سنی گورنده یادم
گر طفلنلنگده مست ویی باک
اولنکثره عشق ایچنده مشهور
هر وقتهددر بر امر غالب
نورسلره عشق برهنردر
حالاکه مقام عقل یولدنک
سندن نهروا بو ماجرالر
گر غافل ایدنک اول ایمنی عاقل
وحشیلر ایله نهدر بو برلک

اول قلمش و مرک ایتباری
توکدی رخ زرده اشک آلن
ال اوردیکه چهره سین ایده باک
کیمن دیندی ای منله همدم
ویر مزده سن اول مه تماک
عزم ایله گوزت براوز که منزل
کای تقد حیاته کیسه بردلز
یعنی آتاگم من سیه روز
وی عمر خسارتنده سودم
وی دیده بختمک ضیاسی
فخرم شرفم امید گاهم
سن اوله سن اهل ملکه والی
باقی سنک ایله ارله آدم
صحرایه دوشوب یخک قیلوب چاک
معدور ایدنک اول زمانده معدور
هر عهددر بر ایش مناسب
سر حد کماله راهبرد
تحصیل کماله نابل اولدنک
سرمایه عیب اولان صدالر
صحرالره دوشمه گزومه غافل
إنسانله خوش داکمی دیرلک

هم جنس ايله خوشدر ايلمك سير
 قوسمه بو مشقت وبلاده
 بوسبجده سنسن آقايتم
 ميلم سينه* اولغينه در دال
 من اوزگه ديار عزمم اينتم
 ضبط ايله بساط احترامم
 بي فائده بت پرستلگدن
 بوخدر خيرك قباحتلگدن
 البته كه شرمسار اولورسن
 چون رفع اوله بو حجاب مستي
 البته سكا يتر خجالت
 بيشاد نباتي اوله قائم
 داماني اوله غباردن باك
 هر لحظه قيلور بر الله پرواز
 كه ابن سلامه مونس جان
 اول اولمه چراغ بزم انبيار
 بي فائده جان گداولقدن
 فرض ايله كه اولني يار يارك
 بر كون اولور آندن آبريلورسن
 ياد ايله اللهی آگمه غيری

وحشی ايله وحش طيرله طير
 رحم ايت من زار و نامراده
 كافوروش اولدی مشك نامم
 اولوق القم قرينه دال
 دوران ستميله جانه يتيم
 گل تايشوره يم سكا مقام
 نه سود همیشه مستلگدن
 ای مست کمال حد تگدن
 اول لحظه كه هوشيار اولورسن
 ای بنگده لر صنم پرستی
 مذموم اولوب ايتديگك بو حالت
 پر دلبره و بر گوگل كه دائم
 كر اولسه بولنده بو جان خاك
 سن صیدی اولان خجسته شهان
 كه نوفله در مطيع فرمان
 سن بوله بلاره گرفتار
 شرم ايله بو عشق بازلقدن
 بوخدر چو بناسی روزگارک
 وصل ائمه آنگله كيم يياورسن
 ترك ايله بو هرزه هرزه سیری

* مين - قبر

کیم نفسه معاد و مرجع اولدر
حق صانع و دهر کار گهدر
هر کیمسه گرک گلن محله
هر کیم بر عمل فیلورسه بیاد
ای کار که چایسه داخل
وقت اولدی ویرم قیایه تختم
گل یانمه ایله فصکر حال
چون آئی یغجه چکشم رنج
عشقک یلورم که بویله فالماز
بخنگ آویانده بو یخودن
فورخوم بوکه اوز که اوله حال
یکسکک اولوب سکا مقرر
عقل کشی دورین گر کدر
چون بندی نوکنی اول خردمند
دوللو سوزیه اولدی مائل
قطع ایسه سلاسل جنونی
ترک ایله آرزوی دلدار
اما نه عشق شهریاری
کای واری اولن منم جهانده
چانه طمع اینمه کیم منمدر
منن کچ و جان و تن آیرل

قطع ایت آکسوز که مقطع اولدر
بونده عمل اینمک گهدر
بو کار که ایچره بر عملده
مزدینی ویرر عملجه استاد
سن هم عمل ایله اولمه غافل
قدریله چکم قیایه رختم
ییکانه بیرمه ملک ومالم
قیمه که نصب غیر اوله کنج
دائم سنی غم بو حاله صالماز
حرصک بوریلنده جست وجودن
دنیاده نه من قالم نه مالم
بیکس اولسن مدام بی زر
دنیاده امید بر دیر کدر
مجنونه تفاوت ایتدی اول بند
بر فکر ایلمی که اولا عاقل
سوداسنک اولمیه زبونی
عشقه دخی اولمایا گر قنار
فرمانینا چکدی اول فکاری
نک وار سنک بو جسم و جانده
ترک ایله تنی که مسکمندر
قوی وارلفک اوز گله سن بل

کلین کیمی قانی جوشه گلدی
کای عین صلاح اولن امانی
من هم بو کا قالم که بندک
نسبت مکا خیردر دگل شر
گر چه سوزیگا قولاغ نوتدم
سن دیمه که توت خبر سوزمدن
عشق اولدی درونم و بروم
من عقله توجه ایلم چوخ
من قانندن و ترک عشق قانندن
طننگ ستمیله چانه یتدم
لطفیله زمان زمان و بروب بند
آرنار الم بو ماجرادن
بر شیشه که اولدی باره باره
تکلیفی قیلمه خانمانه
چون سن هم آئی قویوب گیدرسن
آحق مکا عرض ملک ومال ایت
فرض ایله که ماله اولدی والی
اول کشور عشق پادشاهی
تقریر فیلوردی ایلیوب آه
لرزان اولوبن تن حزینی
اول ویردی آناسنه تحیر

بلبل صفی خروشه گلدی
وعظی مکا عاقبت نشانی
مضمون کلام سود مندک
گر اولسه اشتمکی میسر
نه سود اشتمم و اوتدم
کیم یوخ خبرم منم اوزمدن
گیندی یله صبرم و سکونم
سودا بولی می تونار که یوخ یوخ
عشق ازلی چیقار می جانندن
ترک ایله منی چو ترک ایتدم
اصلاحمه اولمه آرزومند
آتش کیمی جنبش هوادن
پوندنه وار می هیچ چاره
گور سرعت گردش زمانه
آنده منی ایلیوب نیدرسن
ارغلوگی اوزک کیمی خیال ایت
گیندی بنه غیره قویدی مالی
اول اوج بلا و درد ماهی
باباسنه شرح غم که ناگاه
قان دولدی قونلتن آستینی
مجنون دیدی ایلمه تفکر

فصد ایلدی اول بت بری زاد
 اول زخم اثری گوردی منده
 بزده ایکیک نشانی یوخدر
 سن صانمه که اولدر اول منم من
 خرم اولورام او اولسا خرم
 اول پیر چو واقف اولدی حاله
 ییلدی که دکل یوقش باطل
 من بعد نصیحت اینمز اولدی
 ترک ایتدی طریقه نراعن

نیش اوردی آنک قولیه فساد
 بز بر روخز ایکی بدنده
 بر برینگ اوز که جانی یوخدر
 بر جابله زندهدر ایکی تن
 غم یته آکا مکا پتر غم
 ایصاف گوردی اول کماله
 اولمز حیل ایله عشق زائل
 طمن ایله فضیحت اینمز اولدی
 نومیه اولوب ایلدی وداعن

بومجنون آناسنک ترک نراع ایندی بگیلدر
 و ناچار حسرتله وداع ایندی بگیلدر

کای رشنه گوهر مرادم
 بر لحظه مگا ترحم ایله
 بروای من شکسته حال ایت
 ناخوش سگا مندن ابدی احوال
 زنهار شکایت ائمه مدن
 درلکده چو سندن آلمدم کام
 بودر ک-رمسگدن التماسم

آیینه عشق اعتقادم
 گفتمار ایشتم تکلم ایله
 عزم سفر ایلمم حلال ایت
 من گیتلوا اولدم ایمنی خوش قال
 اینجکلو حکایت ائمه مدن
 توستلکه دوشدک اولمدک رام
 کیم دوتنه سن اولدو گنده یاسم

بو مجنونك آتاسى وفاتندان خبردار اولدوغيدىر
و مزارينه يول بولدوغيدىر

صافى مى لاله قام يوخى
اولدردى منى غم نهائى
غم دفته دورمه ايله نددير
دنياكه ننگار دلربادر
سن گرچه اولوبسن آكا مقنون
سنسین آكا جهلله طلبكار
هر نجه كه آكا مهمانسن
دوزمن بوخماره جام يوخى
هيچ يوخى شراب ارغوانى
الدىن گلنى گل ائمه تقصير
زندهار اينانما بسى وفادر
اولدر طلبكده سندن افزون
اولدر سكا علمه هوادار
عيش وطرايله كامرانسل

هر لحظه ابدوب فغان وزارى
تکلیف نشاط و عیش قلمن
فریادو فغاندر اصل ماتم
اوز عادتک ايله ناله ايله
بودر غرضمکه دوست و دشمن
يیکسلگم اولمیه مگا عار
چون قلمى وصیت اول بریشان
دردو الم ایتدی آتی رنجور
دردینه بولتمز اولدی درمان
دنیايه امید توتوق اولماز
خوش خانه عیشدر بو عالم

آندن سفر اختیار اینده
گوز سرمسی ایلوب غبارک
بولگنه اوزین ویرر قایه
هر کیمکه بوتکه دندر آگاه
هم دبرلکنده عنایی اولماز
برکون آقیدوب سرشک گلگون
میگ طلعه برجچی صیاد
کای عاردن ایل ایچنده عاری
بوخسنده نشان نام و ناموس
إصاف دگل ستمده إصراف
دبرلکنده آناگی ایندک شاد
جان ووردی محتبکنده اول پیر
بوخدرمی چیلکنده ازرم
مجنونه پراخدی اول صداسوز
باران کیمی دشا اوردی باشن
قبرن صورت ایستدی نشانه
چون گوردی آتاسنگ مزارن
نار غمه دردی تاب ووردی
لوح ایلمدی کوکسنی مزاره
باغریه باصوب مزار باکن
افغانه تازه قیلدی ماتم

قربحقه یوز توتوب کیدنده
تامشتر اولور نگاهدارک
صاختر سنی تابشورر بقایه
دوران فلکنک اینمز اکره
هم موتدن ایجتایی اولماز
نجداوزره اوتور میشدی مجنون
اولزاره پشندی قیلدی فریاد
وی ناقص اولان عیار عاری
افسوس که عارسزمن افسوس
إضافسز اولدینکنده إصاف
باری قیل آئی اولنده بریاد
یاد ایلمدک نهدر بو تقصیر
آله دن ایلمزیمسن شرم
آرتوردی فغان اولسیه روز
می کیمی آباقه تو کدی باشن
اولدی کوزی یاشی تک روانه
شمع ایلمدی آگا جسمزارن
دل آتش ویدیه آب ووردی
در ناغله قیلدی پاره پاره
کل پیرانی ایندی لوح خاکن
افغانی ایچنده دبردی هر دم

کای بانی بنیه وجودم
پرشادینگی ییلدم غنیمت
یوز حیف که توتدم طریقک
فیضک مگا اولمدی میسر
جوريله سگا جفاار ایندم
ای دوتلم اولمه دور مندن
اولسم غم عالمه گرفتار
همرازم ایبدک شکایتمده
نولدی غممه گورمدک تاب
نولدی سبب ایبدک عزیمت
ای منشأ جوهر حیاتم
ییلدم ایشمی گناه کارم
دنیاده سنی من ایلمد زار
یاخدک منی آتش جفایه
سن دیل فراغ وراحت ایندک
کیم ایلمدی حل مشکلاتک
شب ناسحر اول اسیر هجران
چون مشکه تو کولدی گرد کافور
اجا قلوبن مراسم وجد

عصیانی زبان رضای سودم
یوزولای که فوت اولندی فرصت
بر نیچه گون اولدم رفیقک
سن خیر دبدک من ایلمد شر
یاگلش واردم خضال ایندم
وی شمع گوتورمه نور مندن
آنجق سن ایبدک انیس وغم خوار
دمسازم ایبدک حکایتده
قورخولدی مکرسنی بوگرداب
منمنی ایبدی سگا هزیمت
خوشنودلنگده در نجاتم
کلدم سکا خوار و شر مسارم
عقباده منی سن ایلمه خوار
صالدک غم و محنت و بلایه
بر کتچ توتوب فراغت ایندک
کیم ووردی بو غصه دن نجاتک
ماتم توتوب ایندی آه و افغان
ظلماته پراخدی برتون نور
توتدی ره گور خانه تجدد

بو مجنونك شمه كيفيت حاليدر و بعض صفات كماليدر

مجنون ايدى ملك درد شاهي
آهونك آلودى مشكى باجن
بر سرور ايدى كريم و عادل
خون جگردن اول وفادار
خوناب جگر تو كوب دمادم
دورنده درندهلر اولوب رام
گرك اولمشيدى پلنگه همراز
خيل دد و دام آتنگ سياهي
روياه سمورنك خراجن
جمله ددودامه عدلي شامل
خونخوارلري قيلوردى خونخوار
قيلمزدى سياح رزقنى كم
توتمشدى برى بريله آرام
اولمشدى كوزن گر كه دمساز

در تمامی سخن

ارباب كماله اول عياندر
حسن آينه جهان نمادر
حسن اولمه عشق ظاهر اولماز
حسن اولمه عشقن نه حاصل
اولماز ايه عشق حسن اولور خوار
مجنون ايدى جام راحت افرا
ليدن ايدى كمال مجنون
مجنونن ايدى جمال ليلى
بر گون مجنون دلشكسته
بر صفحه ده گوردى ايكي بيكر
اول عاشق مستمند غمناك
صوردلر آكا حقيقت حال
ديدى بزه بر درر حقيقت
اولمق كرك اهل دانش آگه
سائل ديدى بو دگلمتر عار
سن نيه فالورسن اول اولور حك
ديدى ره عشق ايجنده لاق
عشاقن تن و حبيب جاندر
معشوقه نه باك اولورسه مستور
كيم عالمه عاشق آخيدن ياش
كيم حسنله عشق تواماندر
كيفيت عشق آكا جلادر
عشق اولمه حسن باهر اولماز
معشوق ايدر اهل عشقى كامل
عشقله در اهل حسنه بازار
ليلى آكا باده مصفى
حسن ايله اولوردى عشق افزون
عشقى ايدن جماله ميلي
صحرا ده گوردى زار و خسته
مجنون ايله ليلى ي برابر
حك ايدى نقش بارنى باك
كيم نيه درر بو ايكي تمنا
برلكده يراشمز ايكي صورت
كيم بز ايكيكسنتز منز
كيم بار اوله بوخسن اولمسين وار
بارى آنى قوى سگا قلم چك
معشوقه اوله نقاب عاشق
تن ظاهر وتده جان نهاندر
عاشق كرك ايل ايجنده مشهور
معشوق كيم اولديفن قياور فاش

بو مجنونك صدقله مناجات ايتديگيدير
 و ناولك دعاسى هدف اجابته يتديگيدير

بر كچه كه ظلمت ضيا سوز
 بر لعلی بودوب سهر تاب
 بر سنجافی البوب نكوتسار
 قطره قطره حكيم افلاك
 دانه دانه عروس گردون
 كردابه دوشوب سفینه ماه
 حاجلی عطارك مداری
 زلف شبی ایتدی برقع روز
 گوستردی یرته میك درناب
 میك مهجه رأیت ایتدی اظهار
 خشخاشلرنده توندی تریاك
 ففتاته نیکدی در مکنون
 قیلدی اوزنه مجردهن راه
 آرتوردی بو صفحه به سوادى

شیر اولمشیدی ایس نخجیر
 یاتده تواردی مورخانه
 گاهی اولوب اشک سیلی قام
 که اودینی تنه تاب ایدردی
 ییل اولمشیدی الله درناغ
 مویتده غبار اولوب فرام
 آهی ایله سبزه زار اولوردی
 گر توتسا ایسی گوزنله خو
 کاول صودن اولوردی تازه وتر
 هر لحظه آلوب ایته برمار
 کاول سنبیل مشکبوی توتدیم
 قیلان کیمی جانه اوردی میك داغ
 آرسالنلرک اولدی یشواسی
 نخجیر امردی شیردن شیر
 گوز یاشندن یغاردی دانه
 سیلابه کیدردی میك پیام
 میك جانوری کباب ایدردی
 بردن صاورردی باشه طبراق
 اشکیله چکوب زمان زمان نم
 گلزار جنون بهار اولوردی
 آخردی گوزنن اولقصر صو
 هم برک ویرردی شاخی هم بر
 خورسند اولوبن دیردی اولزلز
 سر رشته آرزویی توتدم
 آرسالن صفی اوزاندی درناغ
 قیلانلرک اولدی مقداسی

زهره داغیدوب میاه کیسو
 خورشید نهان اولوب ستاره
 دبرندی سر ستان بهرام
 بر جیس گبروب سیه لاسه
 آینه اولوب سپهر گردان
 کردونه نوابت اولدی مسمار
 گوگده حمل اولدی آشکاره
 گاو فلک اولدی گاو عبر
 جوزا کبری مرصع اولدی
 خرچنک قلوب سحر یلین دفع
 اولدی اسد آقابدن دور
 کیسوسنه ویردی سنبله تاب
 میزانی ایوبو فلک ترازو
 عقرب برآخوب کمند برخم
 قوسینی قوروب سپهر لایع
 بز غاله آسمان توکوب مو
 دلوی دلوب آفت زمانه
 حوت ایلدی جیس یونس روز
 عرض ایلدی آخشنه عباس
 هم هقعه جماله ویردی زیور
 شرطین و بظین سماک واکلیل

تا صادر و وارده نعام
 تریزین ایچون ایتدیلر مها
 ویردی روش سپهر و آخر
 مجنون متحیر و پریشان
 کردونه آچاردی دبدۀ تر
 هر اختره عرض حال ایلردی
 اوّل اولوب آسمانه مائل
 کای اهل حسابہ کارفرمای
 ای ناسخ نسخه معانی
 قسام مقاصد و مطالب
 درد دلمک حسابی چوخدر
 برنامہ دردمی رقم قیل
 شاید اثر ایده فیض خلمهک
 گوردیبهک عطارد آکلمزراز
 یوزدوندروب آندن آغلیوب زار
 کای والی و منند شجاعت
 سن صاحب نصرت وظرفسن
 من عاجزم وقویدر اغیار
 عاجزلره لطف ایوبو مدد قیل
 چک تیفی ایله دفع دشمن
 چون گوردی بلند برده درکام

صرف ایله صرفه ایله دایم
 لعلن دبران درن نسر یا
 ترتیب مقدم و مؤخر
 فالمشدی سپهر ایشنده حیران
 بر یوزینه دولوروردی اختر
 میک آرزوی محال ایلردی
 شرح ایتدی عطاردۀ غم دل
 مستوفی عقل و مشرف رای
 فہرست رموز آسمانی
 رسام مناصب و مراتب
 سندن اوزگہ دیر بوخدر
 سلطانمہ عرض ایت کرم قیل
 نموید خنوم اوله نامہک
 بر اوزگہ ترنم ایتدی آغاز
 مریخہ نازن ایتدی اظہار
 شمشیرگہ عالم اهل طاعت
 ارباب سلاحہ تاج سرسن
 من یکس و خصمدر ستمکار
 یکس لردن بلائی رد قیل
 تا دوستہ ہم نشین اولم من
 نه تیر یتر آگا نہ بهرام

تنبله قلمند اولدی نومید
 درگاهه توتوب رخ نیازن
 کای تیغه مین وکلکه رهبر
 ای فرق امل کلاهدوزی
 رحم ایت من زار و بی نوايه
 لیلی بی سن ایلدک بری وش
 سن قیلدک آئی بلای عالم
 وپردک آکا حسن عالم افروز
 دردیه منی سن ایلدک زار
 لیلی که منی بلايه صالحی
 بوخدر روشنده ایتباری
 یچاره در اوز ایشنده اول هم
 هم سن کرمکدن ایت علاجم
 ای درده قیلن منی گرفتار
 چوخ چوخ حکمایه سولدم حال
 یلدمکه حکیم فرد سن سن
 گر درد وگر دوانسنگدر
 بئی که یور کماله ذوقم
 صال چشمه لئلک خالان
 دائم آئی منده ظاهر ایله
 قدرم غمی اچره معتبر قیل

کیم کیمسه به اول اولوب میسر
 کیمسه مکا اولیه برابر
 گورمک رخن اولماز اولسه منور
 خونبار گوزومه اولسون نور
 ذوق الی اولورسه ناباب
 معجروح تمده اولسون تاب

بوغرل مجنون حزینین دیلندندر

یارب کمال مرتبه مصطفی حقی
 صدق وصفای سلسله انبیا حقی

سندن یتر ولیاره تأیید اقرار
 سن مقتدای عالم ایدن رهنما حقی

دوشمز حرم قریبکه ییگانه لر بولی
 لرل بارگاهه محرم اولان آنا حقی

فهر گده کی سیاست و آسیب خو فیچون
 لطفنگده کی لطافت فیض ورجا حقی

عشاقه یار قیلدی جور و جفا ایچون
 معشوقه عاشق ایتدیکی مهر و وفا حقی

لیله ظاهر ایله دیک ک فیض حسن ایچون
 معجونو نور دیک ک غم و درد ویلا حقی

فقرو فنا سادنی لطف ایت فضولی به
 آتمه اولان سعادت فقر و فنا حقی

تمامی سخن

ایلهدی و سوزله مناجات
 کا چلدی گل حدیقه روز
 مرغ دم صبح چکدی آواز
 هم صفحه عالم اولدی روشن
 کون آینه داری اولدی کردون
 صبح اوردی صفا صدقن دم
 تأثیر صفای جام خورنید
 لاله کیمی داغه چینهی میچون
 گوردیکه گلور ندیم کامل
 رخسارنه نشاطمن نور
 بوخ ذرهجه غصه وماللی
 سوردیکه نهدنر اینباطک
 مقصودیکه دسترسی بولدک
 نه قدرله سربلند اولوسن
 زید آچدی در خزانه راز
 دون طوف دیار یار قیلدم
 نمودن وسیله سبیله بر دم
 گوردیم مه غرضی ضیاسز
 نه لعل اینده قطره آب
 دل تره اشکی کوهر انکیز
 محترمه ایسیوب مکافات
 کوسردی کونش جمال فیروز
 زاغ شب تیره قیلدی پرواز
 هم دانه انجم اولدی خرمن
 توکلی قدیمه در مکتون
 آچلدی گل نشاط عالم
 کولک کلشین ایتدی بزم جمشید
 نظاره به آچدی چشم بر خون
 همراز قدیم زید قابل
 بهجت گوزنه جمالی منظور
 میخونه عجب گورندی حالی
 عادتجه گورنمین نشاطک
 دلدازگه هم قسمی اولدک
 نولدیکه نشاطمند اولوسن
 کای طرفه همای اوج اغزاز
 اول سرویگا کنلر قیلدم
 اوام حرم وصاله محرم
 آینه طلعتی چلاسنز
 نه ماه رخنده ذره تاب
 برک گله نر کسی گهر ویزا

کوردی منی ایتدی ناله زار
 دوشدی اوله نهدمه رهگذارک
 میچونمی گوردک اسه بالله
 نیجه کچر اوله ماه و سالی
 بالله کنر اینسک اول بکجه
 مندن آکا شرح ضمت الالات
 سوله فیجهسن هجوم غممن
 مات زده اولدینک ایشتم
 اول سرو که چقیدی بوچمنن
 آنحق بر اولدیکه چکوب غم
 چوخ گوردی بزم سهر غدر
 بر ظلمدر بو آشکاره
 بودر که آز دگل اوکشر
 من تونکه مقید حصارم
 کز شمع آچله شرح رازم
 کرابهه سویلم غ دل
 نه بازمه نامه اختیارم
 غنچه کبیم من بریشان
 مشکیم شه کشور رضاسن
 بوخ حکمی سگ چوخامه غیرک
 آیا نه ایچون فلورسن اهما

راز آچدی مگه که ای وفادار
 کوردک اوله حالن اول ککارک
 ایله من زاری آنسن آگاه
 کیم وله رفیقن نول حالی
 رحم ات من زر مبتلاه
 حالین من خصه دن سؤل ایت
 طغزن مشقت وستمن
 قیلدم بقه چاک وشبون ایتدم
 مندن کیندی دگل که سندن
 ایسردی منی سنگله همدم
 یوز میگ غبار ایچنده بر یار
 اللن نه گلور بوگا نه چاره
 هم صبر ایده که صر خوشتر
 محبوس حجاب تک و تارم
 سایمن اولور بک احترازم
 شمعک حسدی گلور مقابل
 نه اینمکه عرض رازدارم
 اغزم توتولی ایچم دولو فان
 هر کیمه دیارسک آشناسن
 اوز بشکدر همیشه سیرک
 حل دلاک ایلمزسن ارسال

اوز نظم لطف دلکشگدن
 لطفله قلوب همیشه تحریر
 سندن دگلم بو ایشده راضی
 نظم ایلیون یان حالگ
 ارسال ایله گور من خزینه
 لفظی اولوبن همیشه ذکرم
 طرز غم ایندنه جانه تصویر
 هم حال دن قیلوردی اظهار
 مضمون عبارت خوشگدن
 کوندرمدیکک دگلمی تقصیر
 حالا کرم ایت خلاف ماضی
 شرح رخ زرد و اشک آلك
 اول جوهره جان ایلم خزینه
 بو کارگه ایچره بکر فکرم
 اول نقشدن ایله چاشنیگیر
 هم بو غزلی قیلوردی تکرار

بو غزلی لیلی دلپذیرنلر

نیچون اول شمع کافور اوزره کلکون مشکبار اینمز
 یازوب بر رقمه میگ لطفه بیزی امدوار اینمز
 منله دوست لطفن آز ایوب چوخ طر ایمر دشمن
 نیچین لطف ایلیوب دشمنلری بر شرمسار اینمز
 کل ای کوز بار خطن نامهده کورمک هوس نیلمه
 که خط نامه دفع درد هجر خط یار اینمز
 کوزدن اومردم نامهسن کور ضعف طالع کیم
 کوروب آم اودن مندن یگا اول هم کدار اینمز
 فضولی نامه دلدار بر تمبوزدر گویا
 کیم آتسز خسته دللر خاطری بر دم قرار اینمز

تمامی سخن

مجنون که ایشندی اول یامی
 اقبالنه اعتقادی اولدی
 خنواب سرشگدن چکوب نم
 هم گولدی یوزی چراغلر تک
 زنده دیدی ای رفیق صادق
 چون مژده مرحمت بتوردک
 مندن هم آکا تور تالیر
 خاک درنه تور نیازم
 کای چاتمه شهد اولان دوداغلی
 لله الحمد یار ایش سن
 عدگنه وفا بولندی آخر
 ییلمکه منی سورسن ای ماه
 لطفک خبری قرارم آلدی
 لطفک ایشیدوب بولورچکر ناب
 آه ارقیلوب اوز کورسم بنیاد
 تلخ اوله سوزک مثال باده
 خوبان ایشی جورله جنادر
 قربان سکا اوز که نازنینلر
 کیسه چو سکا وفاده تمز
 معشوقه ایکن اولوب وفادار
 بخت متعرد اولدی رامی
 دلدارنه اعتقادی اولدی
 گلزار ضحیی اولدی خرم
 هم کولگی اچلدی داغلر تک
 من وحشیه همدم ووافق
 یارم خبرن مگا کوردک
 عرض ایله درود ایله دعا
 درگاهه عرض ایله رازم
 کواکلم فرحی کوزوم چراغلی
 من ایستدیکمجه وار ایش سن
 شهد گنه وفا بولندی آخر
 احسنت احسنت بارک الله
 شیرین سوزک ایتبارم آلدی
 شیرین سوزیکه گورمزم ناب
 ناگه توتاسن طریق یناد
 لطف اولمیه قبر اوله آواده
 سندن کوروش مگا وفادر
 ادراککه بوزمیگ آفرینار
 جانن سکا کیسه ویرسه اینمز
 عاتقانیگی هم ایتدک اظهار

عاشق دیر ایش مگا خلاق
 من ناقص ای حریف قابل
 تحسین که یگانه زمانسن
 هر شوخنده کر اولیدی بوطور
 کرغیره بو حال اولیدی مقذور
 یاد غمگ ابله اولمش شاد
 ها بویله من حزینی ناد ایت
 ای سرو مستبرکل اندام
 ای خسرو کشور ملاحه
 چون بنده به رحمت ایلر اولدک
 من بعد طریق مهر توتفل
 قومه چیتا حسرتیه جانم
 میل من زار بیقار ایت
 همدردم ایسن منمله یار اول
 سن اوله مقیم مسند ناز
 سن محفل عیش کامکاری
 عشق ایجره گوزوم روایدر بو
 کردوغری ایسه وناده لاندک
 گل رفع ایدلم غم فراتی
 اولسون دون و کون منمله سیرک

کورم بو گاهم اوزومی لایق
 سن سن زه عشق ایچنم کابل
 جان ویرمک اولورسنگا که جانسن
 سن اولمز ایدک یگانه دور
 سن اولماز ایدک جهانده مشهور
 سن ناد اولمن همیشه من یاد
 که گاه ترجم ابله یاد ایت
 تراج مناع صبر و آرام
 مهتاب شب و نشاط راحت
 اظهار محبت ایلر اولدک
 اولکی طریقتی اونوتفل
 حددن اوتنه ناله و فغانم
 گاهی بو یگابه برگذار ایت
 همد دلکک بوخسه وار اول
 من بویله بلا و درده دمساز
 من گوشه درد دلفکاری
 راه و روش وقامیسر بو
 مندن نه ایچوندر انحرافک
 یاندیرلم اوده اشتیاقی
 چون من سنکم سن اولماغیرک

ور این سلام مانع اولسه
 ییلر قلبن سیاه بختن
 چون رازدن تو کنی اول یار
 بروانه سوزین دیوب چراغه
 سدره وصل واقع اولسه
 بر آهله تارو مار تختن
 زید ایلدی کوی عزم دلدار
 بلبل خبرین بتوردی باغه

بو ابن سلامت کیفیت وفاتیدر
و لیلی ناک اول بلان نجاتیدر

ساقی فلکک کور اقلان
می آینه جهان نمادر
بو فزده بس دکلمی آندن
بر خواب و خیال ایش بو عالم
احوال زمانه منقلدر
غم ماتمن اینده بنیاد
کیم این سلامی ایندی کردون

گردستر قرح ایچر می حبابن
خاکی زر ایندن بو کییاددر
کیم فارغ ایسر غم جهانندن
بو خوب و خیاله اولما خرم
آندن خرد اهلی مجتبیدر
ناج بو نوع چکدی فریاد
آماج خدنک آه مجنون

اولستی گوتورمکه آرادن
اول نورس ناتوان دمام
حسرت المی یمان المدر
دردو غم حسرت فغانی
پوز اوردی بوزلمغه طلسمی
کیم پیکری قتش بستر اولدی
گون کونندن اولوب خراب حالی
دردینه دوا بوتمنز اولدی
اشرشته عمری اولدی باطل
کیدر که گلوب جهانه کینمنز
بودر ره رسمی روز گارک
لیلی بی گورمکه فغانه
ماتم توتوب ایندی اول گرفتار
چاک ایندی قراغنايه جامه
باندردی ایون قوباردی تخنن
کیسوی معنبر ایندی براد
کردون کیمی رختی نله اوردی
دیرلر بو ایهی عربده نادت
بر ایل ایکی ایل توتوردی ماتم
خوش گلندی بو عادت اول نکاره

اشک اولدی روان ایکی یگاندن
شوقیله چکردی محنت و غم
غم برفقه ره عدمدر
سرو قدین ایندی خیزرائی
برغایته یتدی ضعف جسمی
رعنائدی بستر ایستر اولدی
قالمدی ساغالمق اخصالی
رنجینه شفا بوتمنز اولدی
جان ویردی و حقه اولدی اصل
کیم کامل اولور زواله یتمنز
کیم اوله خیزرائی هر بارک
اول واقعه اولدی بر بهانه
درناغی ایله یوزبی انکار
فائن ایندی فغانی خاص و عامه
تاراج قایه ویردی رختن
افلاکه بتوردی آه و فریاد
آتش کیمی باناکول صاوردی
کیم اراگر اولسه قالسا عورت
فریاد و فغان ایدهوب دمام
فریاد و فغانه بولدی چاره

مانگنده ایلدی مقامین
 برنیچه گون آنده آغلیب زار
 اما دون و کون فغان ایبردی
 فریاده گلنده گاه و بیگاه
 کیم این سلامه رحمت حق
 رفع ایلدی برده مدارا
 اول واقعه دن اولوب خبردار
 گوردیکه شکسته حال مجنون
 چون ویردی سلام قیلدی اعلام
 ویردی بو قضیه دن بشارت
 دهر این سلامی قیلدی پامال
 مجنون چکوب آه قیلدی ناله
 حیرتله دوشدی زید غافل
 کیم فوت رقیب ایشته عاشق
 تحقیق بیان حال قیلدی
 مجنون دیدی ای وقالو یارم
 جانانه یه جان ویرن یؤبدر
 لول دوستم ایدی دگلدی دشمن
 اول جاتی ویردی واصل اولدی
 قصص منم ایرمدی کماله

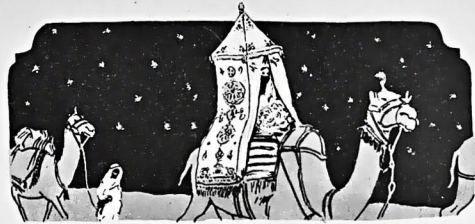
ماتدره کچوردی صبح و شامین
 هم آنا اوینه دوندی ناچار
 خوتاب جگر روان ایبردی
 اوز کو گلنده دبردی اول ماه
 عشقم روشنه ویردی رونق
 پنهان غم اینهی آشکارا
 توتدی ره دشت زید غمخور
 دورمش ددودام ایچره مخزون
 کیم این سلامه تدی ایام
 کیم قیلدی معارضک خسارت
 لیلی اوز اوینه دوندی خوش حال
 افغان ایوب اغلادی بو حاله
 بو حالت آگا گورندی مشکل
 گولمک کرک اغلامق نه لایق
 اول واقعه دن سؤل قیلدی
 بو خدرمی بو بولده تک و عارم
 جان ویرمین آراده ایتوبدر
 هم اول آگا عاشق ایدی هم من
 اوز مرتبه سنده کامل اولدی
 عیب ایلمه آغسلم بو حاله

غزل

عاشق اولدر کیم قیلور جانن فدا جانته
 میل جانان ایتسون هر کیمکه قیماز جانه
 جاتی جانانه ویرمکسر کمالی عاشقک
 ویرمین جان اعتراف ایتمک کرک نقصاته
 وصل ایلمی ووروب جانانه جان راحت بولن
 بکسر آندن کیم صالر جانن غم هجراته
 عشق رسمن عاشق او گرنمک کرک پروانه دن
 کیم بانار گورد کده شمعک آتش سوزاته
 فانی اول عشق ایچره کیم بگزر فانی عاشقک
 فیض جاویدله خضرک چشمه حیواته
 عشق دردینک دواسی قابل درمان دگل
 ترک جان دیرلر بودردک معتبر درماته
 هیچکیم جانان ایچون جان ویرمکه لاف ایتسون
 کیم کلوبدر بو صفت آجبق فضولی شاته

بوللىنىڭ ابن سلامدىن سۆز مەجراسىدا
وزاۋىيە مەختەمە ۋاقە اولان بلاسىدا

چون آتا بوئە كلىدى لىلى
توتمشىدى طريق اهل ماتم
هر قانده يلودى وار برزار
جمع ايدوب اولوردى انجمن ساز
گر ابن سلام ايدى بهانه
آغز نده ايدى براوز كه ذكرى
انظار قیلوردى اوز كه آدن

افغانه اولوب همیشه میلی
تجدید عزا قیوب دمام
اندوه و مصیبه گرفتار
ایردى سرود نوحه آغاز
مجتون ايدى باعث اول فغانه
كو گنده ايدى براوز كه فكري
بهانې ايدردى اوز كه يادن

بورتكله دائم اول برى زاد
سوز دلته كئورمبوب تب
آخىق آقا قالدى شمع همدم
يىتى نه روا شب سياهم
تتها قالوب ايدى ناله وزار
كاي درد و غم زمانه بالله
تهالته من ايلرم خو
كوردى غم و درده بوخ نيازيت
كاي پخت سياهمك نظيرى
اول بوخ ايدى سىك قرارك
حالانه ايچون قرار ايدوسن
سر مترلمى اوزك يوردك
ماتم زده سن سبه لىسك
دردو الم د كيزى داشدى
تير فلكه نشانه اولدم
ماتمگه در بو كچه عالم
نه صبر قالوبدر نه آرام
اولمش بو كچه تمام كوكب
صبح آينىنى ژنك تومش
لى صبح سىك نه اولدى حالك
كو كلك خوش ايسه بسم ايله

ايلردى فراغيله فریاد
بر كیچه داغلی یارو اصحاب
سوندردى بر آهله آنی هم
محتاج اوله شمع برق آهم
دردو غمه ایلدى عجزن اظار
اولماڭ بو كیچه منله همراه
سز اوزكه مصاحبه تونك رو
قیلدى شب تیره دن شكایت
آشفته قیلن من اسیری
سیربله كچردى روز كارڭ
ترك روش ایتبار ایدوسن
ياذلمت ایچنده یول ایتوردك
كىمدن اوله نیشه در بو یاسك
سیلاب بلا باشمن آشدى
طاحونه چرخه دانه اولدم
من بختی قرا بر اهل ماتم
ییلمن كه نولور مگا سر انجام
آزارم ایچون فلكنه عقرب
فیض سحرى فلك اونوتمش
دم اورمغا قالماش مجالڭ
مهرڭ وار ايسه طرح ايله

فریادمه همدم ایت خروسی
برغ سحری کور زبانه
چوخ آغلادی ایندی ناله و زار
گوردی مدینه صبح یتمز
بوز توتدی آگا که فیض عامی
رازدل زارین ایندی آغاز
بوخسر غم و دردمه نهایت
غم ییحد و من بسی ضعیفم
باویر مگا محتممه طاقت
گرجامه صبرم ایلم چاک
ور گوگلمه ویرسم ایشالت
ناموسدن ایلمس جدالق
فورخوم بو که عصمت اوله امال
قیلمس بو هواده حفظ ناموس
فورخوم بو که دود آه مجنون
صادقنلرک آهی معتبر در
اول اوله بو بویه نیلم وای
بارب منجیرم من زار
سر منزل امنه راه یلمن
گور باده غفلتله مدوش
دپرلر که ستم رسیده مجنون

آوازمه قوش صدای کوسی
گوتر دم صبحدن نشانه
درد دل زارین ایندی تکرار
شب درد دلته چاره اینمز
چکمش بومداره صبح وشامی
کای واقف حال و عارف راز
غمدن کیمه ایلم شکایت
من بویه غمه قجان حریفم
یاطاقم اولدیشجه محنت
حکمک بولی کورنور خطرناک
طاقچه دکال غم و ملالت
مجنونله قیلمس آشالق
فرمانه موافق اولمایا حال
معموره و صل اوله محروس
احوالی ایله دگر کون
آمن حنر ایتماک خطردر
یلمن من عاجزه نسر رای
محتارمه اولمشم گر قنار
سندن اوزرکه بناه یلمن
قیل پرده لطفکی خطابوش
اولمش من مبتلاهی مفتون

من بی سروبا آگاهه لایق
من ذره خارو خاکسارم
روح که بدندهدر سنگدر
گنجینه حسنکه امینم
بارب مدد ایت که بو امانت
تاقربه تونجه ایندیگم چاغ
که حسنه اوله کیمه عاشق
کرد رهو نلک رهگذارم
هرنشته که مندهدر سنگدر
سسن سیم که نازنینم
محفوظ اوله نادم قیامت
آتم آجیق اوله بوزم آغ

بو غزل لیلی دیلیندندر

بارب کمال بار که کبریا حقی
یعنی فروغ نور رخ مصطفی حقی

قیل غرقه بحر عشقه وجودم مقینه سن
فرمان خضره موسی ایدن ایتدا حقی

صیح وصاله ایله بنل شام هجرمی
صیحه دمنده کی نفس دلگشا حقی

دردو بلامی راه مجتبه قلمه کم
راه مجتبه کی درد و بلا حقی
اهل ضلالت مگا گوسر هداینک
اهدای راه راست قیلان رهنا حقی

اندو و درده گوگلمی صاحب تحمل ایت
درده تحمل ایلمن اهل رضا حقی

إخلاص ایتدعابه فضولی کیمی درست
درگاهده ایانه لایق دعا حقی

تمامی سخن

عجزیله دعا قیوردی اول ماه
اظهار نیاز ایدوب که تاگاه
چکدی جرس السرحیله آواز
رسم حسی ایندی ساربان ساز
کوج اولدی آچلدی بار کالسر
بختی لره مهسد چکدی مهلر
بر محله کیدی ایللی زار
کوه غمن ایندی نذقیه بار
افغانی ایدوب جرس سسین بست
عشقی می ایندی ناهبی مست

بو لیلی ناک ناهیه عرض رازیدر
و زبان حال ایله اظههار نیازیدر

چون ناهده کوردی نشه حال
کای غایه سوی و شیرین بوی
لی باشی آجیق ایغی بالین
سودازده نیشهدر داغک
کیمدن سکا زدی ظلم بیداد
عشاق طریقیدر طرفیک
نلان غم عشق یاردنسن
قبلدی آکا هم بیان احوال
کلچهر و خار خارخونخوی
بولش نیچه گز حرم وصالن
کو کسگنده ندر بواسکی داغک
هر لحظه ندر فن و فریاد
گر عاشق ایسن نم رفیقک
سن دخی بزم قطاردنسن

من کیمی بوخ آله اختارک
 چوخ دوشدی سنگله ایتاقم
 لطف ایله بنای کار خیرایت
 بو شقیته بی تور اول آیه
 ناگاه کیردی اولدی بیوش
 بیوشلغنه دوشدی اول نور
 اول نوع ایسی ظلمت شب تار
 چون کلدی اوزیه اول بریوش
 گوز آچدی اوزینی گوردی ایتیش
 درد اوزره مضاعف اولدی دردی
 چوخ جهله ایسی تک و بو
 نه راه نه راهبر بولندی
 تها بورر اولدی اول سمبیر
 چون سیر فلکده ایلی ماه
 ایلی صفتده گون چیحوب فرد
 دوشدی گذر اول سمن عذاره
 هریان نکران کزردی اول ماه
 صورمانه علامه منازل
 لطفیله تکلم ایسی آغاز
 باش قالد بروب اول اسیر محزون
 ایلی دینی ای ارزیه مغرور

بر اوز گه آله در مهارک
 رحم ایله مگا گور ایتاقم
 مجنونم اولان دیاره سیر ایت
 بو دردی بیشر اول دویاه
 مطلق اوزین ایلی فراموش
 همراهی اولان گروهمن دور
 کیم اولدی ساربان خیردار
 اولدی بو قضیه من مشوش
 همراهی برافمش آئی کینش
 تیرتدی عنان رهنوردی
 چوخ بول آریوب کزردی هر سو
 نه قانله دن اثر بولندی
 ظلمتده مثال ماه انور
 شب قافله بی ایتوردی ناگاه
 جمازه به چکنی محمل زرد
 مجنون حزین اولان دیاره
 بر شخص حزین گوردی ناگاه
 اول شخص حزینه اولدی مائل
 کیمسن دیوین توردی آواز
 دوندردی جواب آگا که مجنون
 حاشا دبه ازدها سوزین مور

حاشا دیه زاع بللم من
 مجنون دیدی ای در یکانه
 اول شقیته ننگ ندر نشانی
 ایلی دیدی اول پری لقادر
 سن شقیتمن اسیر ماتم
 سن خوارمن اول عزیز عالم
 مجنون دیدی اهل عشق اولور خوار
 ایلی دیدی ای پناه برداز
 یکسر تو نام تو کلدی غمندن
 مجنونی دیدیلر اهل ادراک
 سنده قانی اول ادای دل سوز
 مجنون دیدی اهل حال اولور لال
 ترتیب عبارت و فصاحت
 راحتدن اولان من کیمی دور
 ایلی دیدی چون سگا شکم وار
 ایلی بی سورسک ایله بنیاد

بالاف او ره خار کیم کلم من
 مجنونه یلوره سین نشانه
 گورد کده نمن یلور سن آئی
 رخ ارله قدی دلربادر
 رخساری شکسته قامتی خم
 سن بی سرو پاسن اول معظم
 حسن اهله در صفا سزاوار
 قید دل زارمه فسون ساز
 یاناننگ اولدی خم ستمدن
 اعماری لطیف وله جمی پاک
 اشعارو حکایت دل افروز
 بسدر تم ائیک شاهد حال
 عشق اهلینه در دلیل راحت
 بکر صامت اوله دکلمی معذور
 مجنون ایسن ایله حالک ظهار
 بر شعرو کچن زمانک ایت یاد

بومجنونك لیلی به اظهار حال زار ایتدیگیلر

مجنون حزین ایشدی سو کند
تفصیل غمینه وردی اجمال
کای سبزه دردمه ورن آب
صورمه نیجه کجسی روز گارک
دلدار غمینی سولیم آه
چکدم نیچه کون جنای مکتب
آخر که چوخ اولدی طمن اغیار
فان اولدی چو عالمه فساتم

کوردی آنی شره آرزومند
قیلدی آکاعرض صورت حال
سر رشته نابن آجان ناب
عشق اچره نه اولدی حال زارک
یابند وطن جنای بدخواه
هر روز مشقت ابله ناشب
آیرلدی من شکسته دن یار
تدیرمه دونسی آتم آتم

که دغدغه طیب کوردم
آچیلدی هیچ بابدن باب
که نوفله ایلدم تضرع
که این سلامه یار اولوب یار
که زبد یسانه اینساندم
امیدله عمرم اولدی ضایع
القصه وجودم اولدی بریاد
کو کالینه قلوب فراقی تأثیر

که سعی ابله کعبه به یو کوردم
تدیرمه عاجز اولدی احباب
فیضنده بوولمندی توقع
ویردی من مبتلاسه آزلر
هر وعد که ویردی دوغروساندم
حالم تبه ایندی ضف طالع
بر لحظه فلکدن اولدم شاد
برطرفه غزل هم ایندی تقریر

غزل

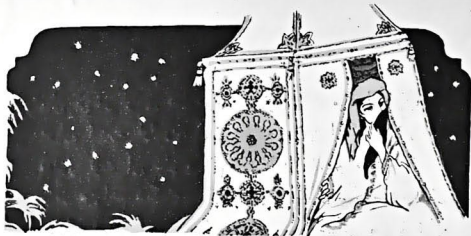
آه کیم بردم فک رایجه دوران ایندی
وصل درماتله دفع درد هجران ایندی

یاردن میک درد دل چکدم بو هم بردرد کیم
یلدی میک درد دلم بر درده درمان ایندی

وادی غربته جان ویردم منی اول شاه حسن
بر کیچه خون وصالی اوزره مهمان ایندی

دوستلر چاک گریانم کوروب عبب املک
کاؤل کلی کیم کوردیکم چاک گریان ایندی

قمر ملکین توت گراسترسک کمال سلطنت
کیم بو ملکک قحظی قفقور و خانان ایندی

بو لياينگ مجنوندن خيبردار اولديغيدر
و متاع وصلنه تقد جانله خريدار اولديغيدر

چون ييلدي كيم اولديني ليلي
كربان ديسي اي كوزم چرنغي
سن من ديديكيم حبيب ايمش سن
سنسن دون و گون دلمده ذكرم
كر تايه ييلميم روادر
كيسه كه اوزندن اوله غافل
اولديمكه دماغه نبي بويك
رخسارنه آخدي اشك سبيلي
وحشيلره ايل مشله يئغي
درد دلعه طيب ايمش سن
گوگلمده اولان خيال وفكرم
مستم من و مست ايشي خطادر
بر اوزاكي ييلمكه نه قابل
كوز كوردى شاع ماه رويك

تغ يدايله هر دم قانمي توكنك خنبر
اي فك هر كيم دم اوردى عشقن فان اينمى

عهد و پيمان ايندى يارم كيم سگا يارم ولي
باراق و قى و قاي عهد و پيمان اينمى

عقل ميداتي زندان بلا ييلمز هنوز
كيمكه بر مدت خون ملكيني سيران اينمى

سر عشقن اينمى آنجق فضولى آشكار
بو مبارك ايشي هر كيم ايندى نهان اينمى

جان بی خبر اولدی عقل شیدا
 دریای تجیره اولوب غرق
 معذور توت ای صنم بو حالم
 سئیز من ایلم شکسته خاطر
 گلزار ایلم اولدی سیراب
 عیش و طربم چراغی یانسی
 ای دل که ایبردک آه و ناله
 هادوت وصل و ذوق دیدار
 ای دید، تو کوب سرشک گلگون
 منظورک اولوبدر اول سمنبر
 ای جانکه چکر دک انظارای
 بندک آکا گل چیق ایلمدی تدن
 دردینی دیرکن اول بری زاده
 تن قیادی میگ اضطراب پیدا
 اغیاردن اینتمد سنی فرق
 طمن ایلمه ویرمه انتمالم
 یوز شکر سکا بنشدم آخر
 یارب بو خیالدر می یا خواب
 بختم بوخودان مکر او یانسی
 دائم نکران اولوب وصاله
 بالله دخی ایتمه ناله و زار
 هر دم دیر ای دیک که قانی مجنون
 قیل مقدسه تشار گوهر
 گورمک دلپوب همیشه یاری
 کیت یاره کس اختلاطی مندن
 سوزله بو شعری اینسی بنیاد

بو غزل لیلی دلدنددر

آچمنی گو کالم فلک تابغری می قان اینتمای
 قیلندی خرم منی تا زار و گریبان اینتمای

قیلمادان ییئدله یوز یاره برخون کدر کلیمی
 بوچمنده گل کیمی بر لحظه خندان اینتمی

شکر کیم یوردی فلک کام منی نو مید ایبدو
 شیوه مهر و محبتدن بشیمان اینتمی

درد بوخسر کمهده یوخسا طیب فیض عشق
 کیمده گوردی درد کیم اول درده درمان اینتمی

سیر یوخسر مردم عالمده ورنه روز گار
 قاننی مشکلدیر که ندر یجیله آسان اینتمی

توتندی سیلاب دو چشمیم بر یوزون اما خوشا
 کیم بناسن صبر مین اول سیل ویران اینتمی

عشق سوداسته سودا یتیم متاع وصلدن
 ای فضولی جان ویرن جانانه نقصان اینتمی

يگانه دن اومزڭ بو خالی
 یهوده دکل بو گو کلم آتوق
 عقل اولسه ایدی منمله همراه
 غم گو گلمی ایتسیدی بی تاب
 غفلت خللتن آیریلوردم
 چون منده بوخ احتمال ادراک
 برالفندن دکل بو خالی
 کلمک باشم اوزره سابه صالحق
 احوالکندن اولوردم آگاه
 گوز برده سی اولمیه بی خوناب
 البته کیم ابدینک ییلوردم
 سن سویله اوزڭ که کیمسن ای پڭ

بو غزل مجنون دلدنددر

اوله سرمستم که ادراک ایتزم دنیا ندر
 من کیم ساقی اولان کیمدر می و صهبا ندر

کرچه جانانن دل شیدا ایچون کام ایترم
 سورسه جانان بلنزم کام دل شیدا ندر

وصلدن چون عاشقی مستغنی ایلر بر وصال
 عاشقه مشوقدن هر دم بو استغنا ندر

حکمت دنیا وما فیها یلین عارف دکل
 عارف اولدر یلمیه دنیا وما فیها ندر

آه فریادک فضولی اینجدوبسر عالی
 کر بلا ی عشقله خشنود ایسک غوغا ندر

بومجنون حیرانک نهایت حیرتیلدر و لیلیدن استغنا ایله غفلتیلدر

مجنون دینی ای مکا آچن راز
 کیم سن مکا ظاهر ایله آدک
 جان تازه تور فصاحتکن
 خلقی خوش و لفظی جان فراسن
 باله نه دلدردان گلورسن
 کر لاله ایسک نه دلدنسن
 شیرین شیرین تکلمک وار
 لطفیله قیلن منی سر افراز
 بو بادیده ندر مرادک
 بو لهجه پر ملاححتکن
 بوله کورنور که آشتاسن
 نه راهکناردن گلورسن
 وروسن ایسک نه بغدنسن
 حال دلسه ترحمک ولر

جواب لیلی

لیلی دینی ای قرینه روح
مژده که زمانه ویردی کامک
مژده که میسر اولسی مقصود
مژده که مرادک اولسی حاصل
لیلی منم آرزوی جانک
مشتاق جمال ایسک همیشه
حالاکه میسر اولسی دیدار
گور دولت وصلی غنیمت

کام دل مبتلای مجروح
دولتی می عشرتبله جامک
سودا ایله آخر ایسک سود
مقصوده ستی حق ایندی اصل
کام دل زار فئاتوانک
محتاج وصال ایسک همیشه
تقصیر تملل اینمه زنهار
کل یانمه قوت اینمه فرصت

دل نافر وصال فاشنگدر
چون دوشدی مجالک اینمه اعمال
گر خسته ایسک منم طبییک
کل بزم وصاله محرم اولغل
ویر نرکسه لاله ایله روتق
فیروزه یی ایت قرین باقوت
پیوند گد ایله ارغوانی
ور عاشق مبتلا دکلسن
تقلیدله کوسستروب علامت
برعقل وفراست ایله پیدا
ای گل بو مگا دکلمیر تنک
من عرض ایدم آفتاب رخسار
من جام تو تام دیم که گل آل
چوخ تجربه نیلشم اولور آز
انظار جمالین ایلمک گل
تقربیله اول بت دلارا

ور جانم ایسه امانتگر
کل نفرگمی توت امانک آل
ور عاشق ایسک منم حییک
بر لحظه منمله همدم اولغل
ریحان تر ایله زیب زنیق
قیل طوطیه قند نابدن قوت
خضره پتور آب زندگانی
مجروح غم و بلا دکلسن
قیلمه اوزگمی منی ملامت
آنجق بزى اینمه خلقه رسوا
کیم اولیه سین منمله همرنک
سن قیلمه سین حرارت انظار
سن دور میاسن آباغه فی الحال
ممشوقه عاشق ایلمک ناز
بلبل گوروب ایلمک تفاعل
بر طرفه غزل هم ایندی انشا

بو غزل لیلی دلدندندر

ای قیلان شیدا منی مدن بو استفا ندر
نیسه صوره زسنکه احوال دل شیدا ندر

بو لیلی به مجنونك استغناسیدر
و اثبات صفای املاسیدر

مجنون دیدی ای بت بروش
باندبرمقامه یتیر خیالک
ز تهار گورمه ای سمنبر
بر ذریه کیم وجود یسوخدر
اول کونکه کوز مده واریدی نور
حالا که نظارک اولدی مشکل
عشق ایندی بنای وصلی محکم
خاشاک ضعیفه اورمه آتش
یسوخدر مگا طانت وصالک
آینه عارضک برابر
آیندن آکا سود یوخدر
کوزدن یوزنی فاجوردک ای حور
دورمق نه ایچون مگا منابل
منیده منی مشکله همد

کر مگا خلق ایچره بروا قلمدک منذورین
بسویله تهالقه قلمزسن مگا بسروا ندر

سهلدر کر یلمیوب حالم ترجم قیلامق
خالعی یلمک ترجم قیلامق عمداندر

کل تمناسنده دیرلر بللک غوغالرین
چون کلی گورد کسه قلمز میل بو غوغا ندر

اول بری مطلق من رسواه قلمز التات
ای فضولی یلمزم جرم من رسوا ندر

رفع اولنی بو اختیار صورت
لذت رخ یار دلستانان
جانم کیدلی بسی زماندر
سن سنن حالا تمدنه جانم
مندبری ایلدگ منی سنن
هنده اولان آشکار سنن سن
دائمه سکلمنده در تجلی
گرمن من ایسم نه سن سن ای یار
چون من اولوبم سنگله مملو
کیم طشرده استیم نشانگ
اول بو ایشی ایدنده بنیاد
ایتمشیمی سیکامنی مقید
حالا فیلوبم کمال حاصل
چون تندی گماه سرخط عشق
رسوالته چون من ایتمه آد
توت پرده نصبت ایچره آرام
مجنون مگا دبرلر اهل علم
سین اولما فسانه خلیق
مجنون منن ای و فالو دانداز
سینن ایلمه حالکی دگر کون
غمخورسن ای بت بری رو

حاشا که اولم شکار صورت
چاندیر بولان ای دریغ جانان
جسممده کی ابدی وز که چاندیر
گوزده نورم چکرده قائم
عرشه کیمه ایلم سنن من
من خودبوخم اولکه وارسن سن
من غیردن اولشم تسلی
ورسن سن ایسن نهیم من زار
وحدت روشنده خوش دگل بو
بو اوز که مکان یلم مکانگ
من طفل ایلم وزمانه اسناد
کویا اوخوردی درس ایجد
ایجد سبقن اوخورمی کامل
سرخط گوروب آتجو ایلرم مشق
سن هم بو ساوکی ایتمه نیاد
رسولای منن سن اول نکونام
آتیق میگادر چون مسلم
مجنون ایشی لیلی به نه لایق
دیوانه لیکه منن سزاولر
لیلی نه روا که اوله مجنون
غمخورلنگ همین تر بو

کیم برده نشین اولوب همیشه
گون کیمی چقیوب مدام سیره
کیم سنده نه اولسه رسم عادت
من عشق کندر گهنده خاکم
رحم ایت مگای بت وفادار
چون من ره رسم عشق توندم
سن عقل اتکینی قویما الدن
تقریبه اول غریب و مهجور

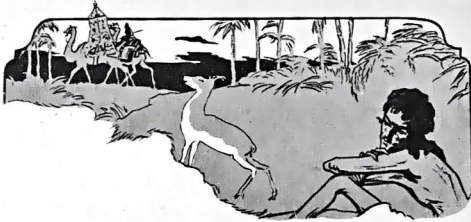
دائمه قبله سن حجاب پیشه
گوستریمین جمال غیره
اطوارمدر منیم شهادت
ایل جمله یلور منی که باکم
طعن اهلنگ آغزن آچمه زنار
ناموس طریقن اونوتونون
ناموسگی صافله هر خللن
بونادره شعری ایتمی مذکور

بو غزل مجنون دلدندلر

خیالیه تلیسر ککول میل وصال اینمز
کوکلدن طشره بریار اولدینین عاشق خیال اینمز
حقیقی عشق چون مستوجب نقصان دگل مطلق
اوزن اهل حقیقت واله حسن و جمال اینمز
کمال عشقه طالب محرزدر حسن صورتن
که قید حسن صورت عاشقی صاحب کمال اینمز
دلیل چیلدر عشق اهلنه صورت پرست اولوق
که عاقل اقرافی ممکن ایله اتصال اینمز
کوکلمده دوست تمکین بواسه اولماز گوزده جولای
محبت نابت اولسه اوز برندن انتقال اینمز

سواد ماسوادن لوح دل خالی گرك داتم
 موحد صفحه ادراكه نقش خط وخال ایتمز
 ارادت ضایع ایتمز اهل معنی صورتاً هرگز
 حقیقت جوهرن وجد مجازه پامال ایتمز
 مقید اولمز اهل صورتك رنگینه حال اهلی
 فضولی کیم مقیددر مگر ادراك حال ایتمز

بولیبل دن مجنون اطوارنه تحسیندیر

وحسن اعتقادنه حسن یقیندیر

قرب حقه عصمت ایله قابل	لیلی دینی ای وجود کامل
معراج کمالگی سیناردم	کیفیت حالگی سیناردم
اولدوم نجه اولدینیگدان آگاه	خوش مرتبهدر بو بارک الله
احسنت که ذات پاک ایش سن	پاکیزه وجود خاک ایش سن
انصاف همین اوله قناعت	تسکین هوایه استطاعت
عشقگنه ریاگمان ایتردم	اطواریکلی امتحان ایتردم
للمنة لله اولدی معلوم	وصل اولدینی مشربگنه مذموم

غمشك ايدم ايلدك مني شاد
برغافل خود برست ايدم من
آرايش زلف و خال ايدردم
كيم سن هلب وصال ايدرسن
حالامكا روشن اولدي حالك
من بيلديكم بو زلف و خالی
اوز جانم ايجون دگل شب و روز
نا ايله سن دمی نظاره
هم سن اوله سن مراده واصل
بوخدر چو نظاره میلی سنده
تن درجه در در روانم
دیردم اوله صرف رهگذارك
توفیق وصالك ايدم ادراك
حالاکه میسر اولمادی کام
نسخ خط اعتبار قیلدم
تا نیجه ویره غبار صورت
وقت اولدی که روشن اوله مرآت
خوناب غمبله دولی کو کلم
فرض اولدیکه طی قیلم باسطم
ستر تن ایدم عدم حجابن
تا حسن رخم که استغز بار

بو قید تعلقندن آزاد
جهلیله مدام مست ایدم من
پیوسته مونی خیال ایدردم
نظاره زلف و خال ایدرسن
معراج حقیقت کمالك
چشم سیه و عذار آلی
ندر نظر کدر ای دل افروز
تسکین ویره سن دل فکاره
هم اوله مگا ثواب حاصل
نیلر بو جمال خوب منده
کنج بدنمده نقد جانم
گورد کده قیلم روان تارک
اندیشه هجردن اولام باک
اولمق نه روا آراده بدنم
راه عدم اختیار قیلدم
آینه ذاته کدورت
مسنغنی اوله صفاتدن ذات
غنچه صفتی تولدی کو کلم
قطع ایدم اوزمدن احتلاطم
رخساره چکم فسا تقابن
اولمابه نصیب چشم اغیار

زیرا که نصیب حسن قابل
اولدر آکا عاشق اوله مائل
حسمنده چو بوخ قبول عاشق
نقصان ابله اولمغم نه لایق
بو حاله مناسب اول بری زاد
فی الحال بو شعری ایندی بنیاد

بو غزل لیلی دلدندندر

نه دلبر کیم مدامد عاشقه عرض جمال اینمز
قالور ناقص بولوب فیض نظر کسب کمال اینمز

دگل جذب ایتمین عشاقی معشوق اولماغا قابل
نه حاصل حسن صورتدن که جذب اهل حال اینمز

گرک رخساره معشوق مخفی غیر عارفدن
که عارف اولمین ادراک صنع ذوالجلال اینمز

هوای و صلدر کیم خوایلر وصلینه طالبدر
وگر نه عشق کامل فرق هجران و وصال اینمز

اولن نقد حیاتن عاشقک معشوقه صرف ایلر
بوظلمی آه اگر معشوقه عاشق حلال اینمز

مجاز اهلینه خوایلر جلوه ناز ایسونلر کیم
اوزن اهل حقیقت مبتلای خط و خال اینمز

فضولی عالم صورتده سرگردان گزر زاهد
زهی غافل بوسودانک سرانجامک خیال اینمز

بو مجنونك معراج فضائليدر
وييان مرتبة حسن خصاليدر

شاهنشه ملك محضت ودرد
بر باك ابدى كيم بوعرصه خاك
معموره قرب حق مقامى
چون نفرت شر نسل آدم
هر وحشى دوتنده برفرشته
ظاهرده رفتهى وحشله طير
قبلمشدى كمال اعتدالى

بمى مجنون درد پرورد
آنك كيمى گورممشدى برباك
ارواحه فرينه احترامى
قيلدى آگا وحشى مسلم
يار اولدى اول آدمى سرشته
باطنده ملائكه همسير
كثرت العندن آنى خالى

تمامى سخن

حتم ايلمدن سوزنى اول ماه
ناقه ايله بر نفر سبك خيز
ييلدى بت گلرخ سمن بوى
ييلديكه رقيب بد گماندر
اول ماهوش اولدوغنده غائب
گلزاره هنوز يتمدن خار
اول حاله واقف اولمدن غير
جوينده گوروب اول آقايى
توفيق مراده اولدى خوشدل
شهيازى يتوردى آشيانه
مجنون ينه قالدى زار ومهجور
نه دورماغا طاقت وقرلىرى

بر ناقة نشين گورندى ناگاه
گورديكه گلور نسيم تك تيز
كيم اوزى ايجوندن اول تك وبوى
اندوه دل وبلاى جاندر
اولمش آگا سرعيله طالب
كل قيلدى وداع سخن گلزار
تيرندى جمازه سبك سير
ترك ايتدى شتاب واضطرابى
دوندى ينه قيلدى عزم منزل
ناپشوردى نهالى باغشانه
هم صحتى مار وهمدى مور
نه گرمكه الهه اختيارى

چکمز دی جهانده اول جهان گرد
 یلمشدی جهانک اعتبارین
 اولمشدی وجود پاکی بر نور
 تحصیل قیلوب صفای سیرت
 اعیانه بوخیدی اعتمادی
 موزون ابدی طبع نکه دانی
 آوازی ابدی بسی ملایم
 تحریر ایله هر چکنده آواز
 گاهسی غزل و گهی قصیده
 سوزیله اوخوردی گاه و بیگاه
 یازارلر ابدی تمام شعرین
 عالمیره اول غریب و مهجور
 آوازی و ذهنی و جمالی
 کیم اولسه بو اوج کماله قابل
 پیوسته قیلوب کمالن اظهار

بوغزل مجنون دلدندر

بز جهان معمور سن منیده ویران بلمشوز
 عاقیت گنجن بو ویران ایچره بنان بلمشوز

گراوزین دانا ییلور تقلید ایله صورت برست
 عالم تحقیقه بز آنی نادان بلمشوز

میخبرلر شربت راحت ییلورلر باده بی
 بزحکیم و قتر آنی تو کمشوز فان بلمشوز

بلمشوز کیم ملک عالم کیمسه به قیلمز وفا
 اول زماندن کیم آنی ملک سلیمان بلمشوز

آیرو بلمش سن فضولی مسجدی میخانه دن
 سهو ایش اول کیم سنی بز اهل عرفان بلمشوز

لیلینک بهار عمری خزانه ایردیگیدر

ساقی کوزه کلدی نشتمی
 عزم طرب ایندک اهتمام ایت
 بزم اهله جام لاله کون توت
 زیراکه هنوز نیم مست
 خوشدور طرب اهنگ بو بزمی
 تاریخ نویس حال ایام
 کیم وصلدن اولمیوب تسلی
 کسمشدی تعلقی جهاندان

برنجه قدح بریت بیایی
 ذوقن طرب اهنگ تمام ایت
 امامکا جملهدن فزون توت
 غم سلسله سینه پای بستم
 داغلمنه اولمیبسی عزمی
 بو تصبیه بولمه ویردی انعام
 مجنوندن اولنده دور لیلی
 قطع نظر ایلمشدی جانان

برفصل که دست غارتدی
 ماتمکده اولدی عرصه باغ
 لیلی کیمی اولدی لاله مستور
 رفج برناتندن اولدی اشجار
 سونندی گل ولاله ننگ چرائفی
 گل بیم تعرض هوادن
 رختینی باشوردی باغلرده
 برمار منالی اولسی هر نهر
 گوگدن بره ایندیکنده باران
 گویاکه بوردی باغه ییاد
 برسحر ایله آبی آهن ایندی
 برگون بو هواده لیلی زار
 کوردی گل ولاله دن اثر بوخ
 صحن چمنک صفاسی گیشش
 نه سبزه تنده ناب قالمش
 ماتمکده گوردی بوستانی
 سوز جگوبله یانه یانه
 کای باغ نهدر بو آه سردک
 من داخی سنگ کیمی ترام

گلزار باطن ابلدی طی
 ماتمده سرود ناله زاغ
 مجنون کیمی شاخ ارغوان عور
 لرزان وضعیف وزرد رخسار
 صرصریلی ظلمت ایندی باغی
 لاله ستم دم صبادن
 لعلینی اینوردی داغلرده
 هر لرزده صو مئابه زهر
 هر قطره اولوب مثل ییکان
 کیم شعبده تحرك باد
 آندن تن باغه جوشن ایندی
 غم دفعنه ایندی میل گلزار
 انواع شجرده برگ و بر بوخ
 تقصان صفا کماله بتمش
 نه برگ بو زنده آب قالمش
 رفق اودینه توتشدی جانلی
 شرح ایندی غمینی بو ستانه
 من خسته به ظاهر ایله دردک
 بر گلدن ابراغ زردو زارم

نه دولت قربنه قبولم نه روضه كوئنه وصولم
 سن گرچه خزانه سن گرفتار البته بهاره بنمك و لر
 اميد وصال منده يسوخر سندن غم و غصه منده چو خدر
 آرتوردی غم آغلا دقجا دردين گريان گو که توتسی روی زردین

بو لیلی نك آنا سنه وصیت ایندی یگیدر
 و دوست یادیله دلیان گیتدی یگیدر

مبوده عرض قیلدی رازن
 کای حاکم عرصه قیامت
 نومیدلک آتشیه یاندم
 چون دوست یاتده ناقبولم
 من شمع شب فراق یارم
 یانردی منی جفای عالم
 دیردمکه وجودم اوله باقی
 یلردی کو گلده کی نیازن
 سلطان سریر استقامت
 بالله بو وجوددن اوصاندم
 بالله بو حیانتدن ملولم
 سوزان و سیاه روزگارم
 دگانه نغمزم اولمینیجه بر دم
 شاید دوشه وصل اتفاقی

بر تو برجندہ آقام
 یارب منی ایت فایہ ملحق
 پاک ابدی دعاسی ابدی تأثیر
 تأثیر هوای نا مناسب
 کلد کجہ زیادہ اولدی دردی
 محو اولدی تب ایچرہ اول بری وش
 اکسندی عرقده حسن تابی
 ضعف تی اولمقامہ بندی
 بسترده طلب قیلن نشان
 رفع اولدی نشانه سلامت
 عزم ایلدی اولماغا مسافر
 رفع ابدی حجاب احترازین
 کای درد دلم دواسی آنا
 غم گزلمک ایلہ جانہ یندم
 حالا کہ مقرر اولدی کیمتک
 اولسون سگا ای ضعفه روشن
 جسمده یوخ اوزگه درد تابی
 من عاشق زار و ینوایم
 سوداسی ایلہ یوخ اولدی وارم
 چوخ آرزو ایلدم جمالن
 حالا کیدرم گو کلدہ سوزی

بلدمکه وجود ایش حجابم
 کیم راه فنا ایش ره حق
 فی الحال مزاجی اولدی تغییر
 تر کینتہ قیلدی ضعف غالب
 تب لرزه فراغتن کیدردی
 بر شمع کیمی که گوره آتش
 بر کل کیمی کیم گیده گلایی
 کیم بستر ایچنده جسمی ابدی
 گورمزدی وجود ناتوان
 موتنه گوردی میگ علامت
 رحلت اثری جو اولدی ظاهر
 فاش ابدی آنا کیزلو رازین
 شمع اعلم ضیاسی آنا
 تا ممکن ابدی تحمل ایندم
 فرض اولدی بوسری ظاهر ایتک
 کیم تیغ هوا هلاکیم من
 الا غم عشق اضطرابی
 بر ماه لقایہ مبتلایم
 کچدی هوسیلہ روز گرام
 بر دم گوره ییلدم وصالن
 الدن نه کلور بویادی روزی

آتجق دگلم من بریشان
 اول هم من زاره مبتلادر
 مندئر آنک جنونی افزون
 دائم کچورز غمده ایلم
 رسوای زمانه اولدی مندن
 بیپوده دکل فغان وآهی
 من کیم کیدرم بوخا کداندان
 ای مونس روز گارم آنا
 من دار بقایہ عزم ایندنه
 من سز چکوب آهله فغانر
 دوشسه بولک اول اولان دیاره
 زنهار آکا اولندا اصل
 داماتی نوت رضائن ایسته
 عرض ایلہ که ای وفالو دلدار
 عشقکده برینه بندی لاقی
 سویله من زار مبتلادن
 خلونکه انسه محرم اولدم
 سن هم کله گور تملک ایتمه
 کر صادق ایسن بو اولده هم سن
 کل کام دل ایلہ اولهلم یار
 دائم اولالم بر ایوده همراز

اول یار غمده زار و گربان
 سر گشته وادی بلادر
 قیس ایکن اولوبدر آدی مجنون
 برگون آکا حاصل اولما یوب کام
 آفاقه فسانه اولدی مندن
 یانغرمی منی آنک گناهی
 دردم بو که شرمسارم آندان
 غمخورم و غمگسارم آنا
 دنیاہ وداع ایدوب کیدنده
 صحرائره دوشدیکک زمانر
 عرض غم ایلہ اول فکاره
 خوش کیمسه در آندان اولماغافل
 من مجرم ایچون دعاسن ایسته
 جان ویردی یولکده لیلی زار
 دعواسنک اولمدی خلاقی
 کای عشقده لاف ایدن وفادن
 آزاده وشاد و خرم اولدم
 من منتظرم تفاعل ایتمه
 صبر ایلمه ایلہ ترک عالم
 بر برده که بوخدر آنده اغیار
 کیم چیخما باد بیره آندان آواز

خوش منزل امنه بولمش راه
 مندن سنی ایلک خبردار
 چون قیلدی وصیتی آخر
 یاد ایلدی یار مهربان
 کیمدر که جهانده فانی اولماز
 دنیا یندی باشلو ازدهادر
 هرلطفنه در دفته‌میگ قهر
 دوران اوزرینه در زمانه
 ارباب زمانه‌یه ووروب بند
 بو شعریه نه خوش‌دیمش‌خردمند

غزل

بو عالم کیم گوگل قیدن چکرسن محنت و غمدر
 فنا سوزمتزلن سیرایله کیم بر خوشجه عالمدر

آگوب تهالی قیر ایچره نفرت قیلما اولمکدن
 طریق انس توتکیم هر آووج تویراق بر آدمدر

دگل محکم جهان ملکنده هر بیاد کیم قیلسن
 بقاملکننده توت منزل کیم اول بیاد محکمدر

اجل آلابش خوف و خطرندن فورترنفسی
 بو جوهر کیمیای نفسه بر اکسیر اعظمدر

کمال عشق انسان موت ایلندر راه حکمتده
 بلی مجری قیلن حکمن مثالن قتش خاتمدر
 بهار ایامی گیرسن لاله‌زاره خاگ اجزاسن
 محقر گورمه کیم هر ذره برجامیله برجمدر
 اسیر نفسدر اهل جهان ییلمز فنا قدرن
 فضولی ترک تجریدی سکا آنجق مسلمدر

تمامی سخن

لیلی گل گلشن لطافت
 بامال خزان اولوب بهاری
 ییجاره آنسی آجسی باشن
 کافورنی توکندی زعفرانه
 چوخ آغلادی ایلدی آه وناله
 القصه توتوب طریق ماتم
 تنظیمیله توتدیله غزاسن
 تن اولدی مقیم عرصة خاگ
 شوق اهلته قرب حاصل اولدی
 چون گوردی خزان ایله آفت
 انجامة یتشدی روز گاری
 باشندان آشردی قائلو باشن
 سوز دل ایله گلوب فناه
 آغلر کیم اولورسه بویله خاله
 اول واقعه یئلدی عالم
 قبون دوزوب اوردیلر بناسن
 روح اولسی قرین اوج افلاک
 دریاسنه قطره واصل اولدی

مجنونك لیلی وفاتندن خبردار اولدوغیلر و دوست یادی ایله دنیادن گتدیگیلر

محنت چمتمده گل درنلر
غم نسخهسن ایلمتده تهریر
کیم زید ستم رسیده زار
فی الحال قلوب عزیزت راه
کای شیفته شکسته طالع
ادبار طلسمک اولدی باطل
بازار بوزولدی یغ بساطک

عالمده بمان خبر ویرنلر
ویرمشلر آکا بو نوع تشریر
اول واقعه دن اولوب خبردار
مجنون خرنی ایتدی آگاه
افسوس که سمک اولدی ضایع
بو مشغله دن دخی نه حاصل
بو سلسله دن کس ارتباطک

لیلی سگا ویردی زندگانی
سن صدقهسی اولدینگ بریوش
عزم ره جنت ایتدی اول حور
مجنونکه خبردن اولدی آگاه
کیم غنله سن هم اول زماندا
آز قالدیکه ناله سیله دلدار

بر لحظه بلند اولوب خروشی
چون کلدی اوزیه قیلدی ناله
طعنه سوزن ایتدی زیده نیاد
تمم سگا قصد جانم ایندک
قیدک من زار ناتوانه
زهر ایلدی مگر بو ویردیگک جام
بر مورچه به نهدر بو کینه
تأثیر ستمدن اجتاب ایت
ایلت منی یار اولان دیاره
دوشدی یوله اولدی زیده همراه
چون گوردی مزار گلنلارک
کو کستی قلوب لحد کیمی چاک
قبر اوزره آقتمدی قائلو باشین

سن اول باقی اولدی فاتنی
صدقه سگا اولدی ای بلاکش
فردوس مقامن ایتدی معمور
سوز جگر به چکنی بر آه
جانانی ایشندی اول جهاندا
اول خواب اجلدن اوله بیدار

دوشدی بره گیندی عقل و ووشی
یاغسردی خرنی اوزره زاله
کای ساقی بزم ظلم ویداد
قصد دل ناتوانم ایندک
اوردک ستم آتیشنی جانه
کیم مرگ بیان ایتدی اعلام
فولاده دوبریمی * آبکینه
باری بو گناهه بر ثواب ایت
شمع ایله منی مزار یاره
بر حالیه کیم نموز بالله
دوشدی وقوخلدی مزارن
مرفد کیمی صاحبی باشنه خاک
لعل ایلمی باشی قبری داشین

پر یوزن ایلوب سرشکی مملو
 اولدی در اشک یقرا ری
 کوز باشنی ایلدی مخاطب
 چیقیق سگا اولدی ایمنی واجب
 بریرچی مقام توتمش اول ماه
 سن دوزما اگر مرونگ وار
 کور قسدهدر اول دریکانه
 بابوس ایلوبین تور نیازم
 کای شمع ندر بو اجتابک
 جام می غم توتسده عالم
 مست اینتی مکر سنی بو باده
 برنادره شمع ایذک شبافروز
 بر نیچه زمان اگرچه باندک
 بیدارلنه کتورمدک تاب
 همراهم ایذک بویوله ای ماه
 افلاکه قفاخر ایله ای خاک
 زلفینه معارض اولما ای مار
 حالیه تعرض ایتمه ای مور
 ای عمر گل ایمنی باشمن هم
 عالم خوشیدی که وار ایمنی یار
 ای جان تن خستهدن وداع ایتم

کجینی یره اول سرشکدن منو
 قبر ایچره ننگارنک تازی
 کای تیره شب فراقته کو کنب
 کیم اولدی اول آفتاب غائب
 کیم اولماز آکائسیم همراه
 کیز تورباغه ایسه آنی زهناز
 تمش آکا آفت زمانه
 ییلدر بو تضرعیه رازم
 من بختی سیاهدن حجابک
 همسن ایچدک بوجامی هم من
 کیم بزمدده دورمدک زیاده
 دوشدی سگاذوق عشقندن سوز
 سوزده دوزمدک اوساندک
 شهلا کوزک اولدی مائل خواب
 همراهی قویوب کیدرمی همراه
 کیم اولدی رفیقک اول درپاک
 کیم آنده مقبعلر دل زار
 کیم باغلودر آنده جان مهجور
 کیم چشمه تیره اولدی عالم
 چون باربوخ اولسوننه کیم وار
 بو خسته ایله تر تراغ ایتم

مشتاقکم ای اجسل کرم قیل
 قورنار منی اضطراب غمندن
 آینه می ایله زنگیدن پاک
 رفع ایتم نه ایسه آراهه حائل
 تکلیف وصال ایلمر مگایار
 من گیتمه مک ایلمس خطا در
 بالله مسده مسده قیلمه اهما ل
 یارب مگاجسم و جان گر کمز
 من بعد ذلیل و خوار قیلما
 افغانده ایکن گیدوب قراری

غزل

یاندی جانم هجر ایله وصل رخ یار ایسترم
 درد منده فرقم درمان دیدار ایسترم

بلبل زارم دگل بیوده افغان ایتمدیگم
 قالمشم نالان قفس قیدنده گلزار ایسترم

دهر بازارنده کاسددر متاع همیتیم
 بو متاعی صانغنه بر اوزگه بازار ایسترم

فانی اولمق ایسترم یعنی بلای دهردن
 راحت جسم ضعیف و جان افکار ایسترم

نوله گر قيلم شب هجران تمنای اجل
نيلم چوخدر غم دفينه غمخوار ایسترم

چون بقایزمنده در دلدار من هم دورمزم
بو فنا دبرنده بزم وصل دلدار ایسترم

ای فضولی ایستز کیمسه رضاسیه فنا
منکه یوندان اوزگه یایم چاره ناچار ایسترم

تمامی سخن

چون راز درونی ایندی تقریر
امداد قیلوب غیایت حق
گل دردی حدیقه املدن
قبرینی قوجاقلادی نکارک
لیلی دیدی ووردی جان شیرین
انصاف همین اوله محبت
گویا که الله ایندی جانی
چون دوریله یتدی اول زمانه
هر نیجه که وار ایندی نکاری
چون قیلدی نکاری ترک عالم
چون گوردی بو حالی زیدغمناک
فریاده قیلدی نوحه بی-باد
رأینسه موافق اولدی تقدیر
قیلدی آنی مقصدینه ملحق
می ایچدی صراحی اجلدن
جان صدقسی ایندی اول مزارک
اول عاشق بی قرار و مسکین
بو دائرددر مقام حیرت
دائم گوزه دردی ازل زمانی
آندن بر اجازت اولدی جانیه
عالمسه ایندی آنک قراری
بو عالمی ترک قیلدی اول هم
افنان قیلوب ایندی یاخمن چاک
اوج فلکه یسوردی فریاد

زار آغلدی اوله کیم هم اولدم
ایل جمع اولوب ایندی نظراره
قبر اوسته گوردیلر یخیلش
احواله آغلیوب سراسر
غسل ایویون تن ترارین
قویدیلر آنی هم اول مزاره
روح اولدی فلکنده روحه همراز
رفع اولدی تعلقات حائل
بر بزم ایکی شاهه محفل اولدی
قبر اوسته قویدیلر نشانه
طوقنده قیلوب مراد حاصل
کچد کچه زمان مکرم اولدی
بو در اثر محبت پاک

تمامی سخن

ساقی متغیر اولدی حال
من بعد زیاده ویرمه باده
خوش غفلت ایله کچوردم ایام
سرمایه عمر گیندی اللن
فریاد بو وجودن که گردون
دون دیدنه تر قیلوب گهر بار
سولشمگه قالمسدی مجالم
رحم ایله که سرخوتم زیاده
یلمم که تولور ایشم سر انجام
سود ایتمم ایندیکم عملدن
احوالی ایلمدی دگر گون
گردونه دیدمکه ای جفاکار

هرگز روشکدن اولمادم شاد
اجابه تقيض دور ايدرسن
مجنون اگر اولسه ايدى جاهل
فرمانسنه انتقياد ايدردك
اهل هنر اولدغى سيبين
افرائى اچينده خوار قيلدك
ليلى گر اولدى بر حياض
اولمادى آگا همیشه جورك
فضل اهله مائل اولديندان
دائم غم اتنده زار قيلدك
من هم گر اولدم اهل تزوير
سندن غرضم اولوب سر انجام
چون اهل وقاروتك وعارم
بو يوزدن ايمش سنك مدارك
گردون انيدوب منم عتابم
كاي صورت خالدين خبرسن
من امره موافق ايلرم دور
اما سن اينن عمل خطاير
شاعرلنه افتخار ايدوسسن
مجنون ديديكك وجود كامل
ديوانه آگا سن ايلدك آد

دام غم ومحتسكن آزاد
ارباب كماله جور ايدرسن
اولمادك اطاعتنه كاهل
گوگايى مدام عباد ايدردك
صاحب نظر اولدغى سيبين
بى عزت واعتبار قيلدك
باسن كيمي مهرسنز وفاسن
كامنجا مدام اولوردى دورك
ادراكله كامل اولديندان
آشفته روزگار قيلدك
ايتزدك اعاتمنده تقصير
دورگمه مكالولوردى آرام
جورگله همیشه خوار وزارم
وار ايدى كه بوخدر اعتبارك
ويدى بو ادا ايله جوابم
هر حكمنه عيب اينن هنرسز
حكمنده وفادر ايتديكم جور
كيم بير طريقتك هوادر
كذبى اوزيگه شعار ايدوسن
هردانشه مندن اولدى قابل
سندن آگا ايتى ظلم ويداد

لیلی دیدیکڭ مه تمامی
 رسوای حلابیق ایلدک سن
 که نوفله غدیری قیلدک انطاق
 شرم ایت بونه هرزه درنه مهمل
 شرح ایلمک ایستدک فسانه
 کوردی چوروموش سمکله آزار
 اموات مظالمینه کی-ردک
 جرمینه اولانده خالق ملزم
 اولغزیمی بو باعث عذابک

من بردهده صالحلم کرامی
 میک طمنیه لایق ایلدک سن
 که ابن سلامه ظلمی الحاق
 نه ابن سلام وقتنی نوفل
 قیلدک سوزه آگلری پناهه
 تهنترکه اولوب گرقتار
 آسوده لره عذاب ویردک
 لازم سوریلور بو افتراهم
 بو مسئلهده ندر جوابک

جواب مسئله

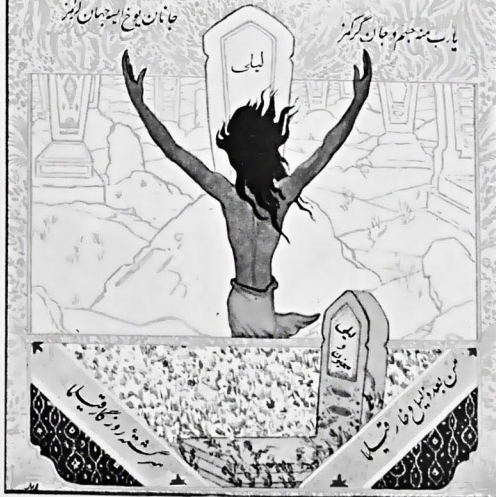
ای طوطی بوستان گفتار
 آلدانما اگر سبهر لابع
 اشماره یمن دیوب اوصانما
 سوزدر گهر خزانه دل
 جان سوزدر اگر یلورسه انسان
 پالله بویمانیدرکه حالا
 مجنونله لیلی بی قلوب باد

صرف سخن فضولی زار
 طمن ایله سکا دیدسه کاذب
 سرمایه نظمی سهل صانما
 اظهار صفات ذاته قابل
 سوزدر که دیرلار اوز که درجان
 امواته سوزیله ویردک احیا
 ارواحلرینی ایلدک شاد

جانان بوغ ایله جهان گریز

یارب منزه جو جان کرکیز

لیلی

کشتار ز کافریا

من دیدم ایلیغ افار قیسا

خون جگر آب جویاری
 اولدمکه بونسخه اولدی مرقوم
 لیلی مجنون آدینه موسوم
 اظهاره گلوب رموز وحدت
 ناریخته دوشدیلر موافق
 نوک مزه ابر نو بهاری
 وحدتده تمام اولوب حکایت
 بر اولغیله اول ایکی عاشق

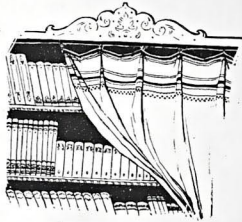
بو بیان عذر تألیف کتابدر
 و تاریخ زمان فتح بابدر

ای کلک رونده بارک الله
 دیک سعلله حاجتم بتوردک
 رحمت سگا کیم سن ایندک امداد
 اشکیله برونی سیم اندود
 مخزنلری گنج گوهر درد
 الفصه مرتب اولدی بر باغ
 اولدک من ره نوره همراه
 بو منزله عاقبت بتوردک
 بو اسکى بنایى ایندک آباد
 آهیله درونی غیر آلود
 روزنلری منفذ دم سرد
 هر لاله سی بغری اوزره یوزداغ

عیب هنر اختیار قیلما
 بیوده یت تر عرض ایله
 ترک ایله تعرض و عنادی
 دم خیر سوزندن اور دمامد

شعرم حسدین شعار قیلما
 کر قادر ایسک جواب سویله
 کیم وادی جیلندر بو وادی
 ور خیر دیغزسن ایسم ایسم

بو ارباب وفادن توقع قبول معذرتدر
 و أصحاب ذکادن تمنای دعای مغفرتدر

انصاف ویر ای حسود انصاف
 احوالی گور خراب و مضطر
 سوز دائرہ سی دگل بو احوال
 مندن طمع ایتمه فکر صائب
 آذر دیمه جوهر صفاسین
 باله گور اولیدی بر خریدار
 فی الجملة بوهم که اولدی مسطور
 طمن ایتمه که جوهر گد گل صاف
 اندوه زمانه دن مسکدر
 انصاف مگا کیم اولمزم لال
 احوالہ در سوزم مناسب
 بر صور که نه ویردیله پلاسین
 میلک گنج نھان قیلردم اظهار
 بر شوق ایله ذوقندن دگل دور

فہرست
مجلد اول
تعارف
مجلد دوم
تعارف
مجلد سوم
تعارف

آغوش - هوجاق
آفاق - افق
آفت - بلا، گوزل مناسندادا -

ایشله نیر
آفتاب - گونش
آفرینش - بارادیش، خلقت
آگاه، آگاه - خبردار
آل - حيله؛ قیریزی؛ نسل
آلایش - بولاشیق؛ صنعی برك
آماج - هدف، نشان
آماده - حاضر

ا
ابجد - عرب الفبأسنك قدیم
دوزولشی

آ

آب - سو
آبدار - صولی، تره
آب ودانه - دن وصو، روزی
آرا - بزهین
آرایش - زینت، برك
آرایش صحبت ایله ساقی -
ساقی صحبتی بزه
آزار - اذیت، عذاب، اینجیتمک
آزوده - اینجینمیش
آسا - کیمی
آسیاب - دگرمن
آشیان - یووا
آغاز - باشلانمیش، باشلاماق
آغشته - بولاشمش

ابرو - قاش
 ابرو کمان - یای قاشلی
 ابرسم - دانسما
 ابواب - فابولر
 ابواب فنون نظم مسدود -
 شعر فننگ فابولری باغلی
 اترک - ترکلر
 اختور - اولدوز
 اختر - قور
 ارباب کمال - کمال صاحبی
 ارواح - روحلار
 اسرار - سرلر
 اسعار - نرخ
 اشک - گوز یاشی
 اشکبار - گوز یاشی توکن،
 آغلابان
 اشکریز - آغلابان
 اطفال - اوشاقلار
 اعظم - بویوکلر
 اعالی - بویوکلر، عالی لر
 اعداء - دشمنلر
 اعماء - کور
 افزون - چوخ، آرتیق
 افسر - تاج
 افسرده - دوگوش
 افکار - فکدرلر، یارالی
 افلاک - گوگلر
 اقران - هم یاش، تای - توش
 اکابر - بویوکلر

اکل و شرب - ییمک ایچمک
 الف - عرب الفباسنک ایلک حرفی
 القصه - خلاصه
 امارت - امیرلک
 اموال - واردولت
 اندوه - غم، غصه، کدر
 اندیشه - فکر، خیال، دردغم
 انیس - همدم، یولدانی
 اهل و سهلا - خوش گلمیسک
 ایاغ - قدح، پیاله
 ایام - گونلر؛ زمان

ا

استخوان - سوموک
 استطاعت - طاقت، قدرت،
 گوج
 استقناء - احتیاجیزلیق، چکینمه،
 نوزنی آغیر تومتق
 استقبال - گلهجک
 افتاده - دوشمش؛ وورولمش
 اقرار - اعتراف ایتمک
 اكرام - حرمت ایتمک
 اكره - اگر نمک
 انبساط - آچیلیم؛ فرح
 انتها - صوگ
 انحراف - میلنمک، آزماق
 ایرشمک - چاتماق، يتشمک
 انس توتتمق - آلتماق

ب

باب - قابو، فصل
 بابل نژاد - بابل نلندن
 باک - کرلک
 باد پیما - بوش-بوش گزن، آوارا
 بار - یوک
 بارگران - آغیر یوک
 بارکش - یوک چکن
 بارور - میزملی
 باران - یاغیش
 باز یچه - اوویونجاق
 باک - قورخو
 باور ایتمک - اینانماق
 بحر - دگر، شعر اولجوسی
 بداهت - بردن بره شعر سوله مک
 آشکار، آیدین
 بدخشان - لعل و یاقوت ایله
 مشهور برشر
 بدس - اون دورد گجه لک آی
 بدگو - هامی حقنده ییس دانشان،
 خیر سولیمز
 بدل - عوض
 بدل - یورک ایسته دیگی قدر
 ویرمک، اسیر گه مک

برس - بارباق
 برگزیده - سچیلیمش
 برگشته - ترسنه دونموش
 بری - پاک، آزاده
 برهنه - جلیبق، عریان
 بزم - مجلس، قوناقلق
 بسته - باغلی، باغلامش
 بلاکش - بلاچکن، دردلی
 بهانه پرداز - بهانه دوزلدن
 بهائم - دورد آقبالی لار، حیوانلار
 بهرام - مارس اولدوزی
 بوم - یاقوش
 بوی - قورخو
 بیاض - آغ
 بی پروا - قورخوسیز
 بیخ - کوک
 بید - سوگوت
 بیدار - اوابق
 بیدرنک - دایانمادان، جلد، تیز
 بییش - آرتق، چوخ
 بیشر - داها چوخ
 بیگانه - یاد
 بیهم - قورخو
 بیمار - خسته

پ

پای - آباق
 پایسته - آباغی باغلی

پابرهنه - آباغی یالین
 پای بند - آباغی باغلی، آباغی
 باغی
 پایمال - آباغی آلتیندا قالماق
 پاکدامن - ناموسلی، عصمتلی،
 تمیز
 پاکیزه - لطیف، تمیز
 پامال - آباغی آلتندا قالمش
 پاخته - بیشمش
 پادر - آتا
 پر - قوش قانادی
 پر - دولو
 پرفو - ایشیق
 پروا - قورخو
 پرواز اینتمک - اوچماق
 پروین - اولکر اولدوزی
 پری رخسار - پری یوزلی،
 گوزل
 پری زاک - پری بالاسی، گوزل
 پست - آلیچاق
 پسند - بگنمک
 پنبه - بانوبق
 پهلو - بوور
 پیام - خیر
 پیچ و تاب - اضطراب، تلاش
 پیراهن - کوینک
 پیرایه - بزک
 پیدا - آشکار

پیر - فوجا
 پیمان - اولجین
 پیمانیه - بویوک قدح
 پنهان - گیزلی
 پوست - دری
 پیوسته - متصل، آراسی کلمه -
 دن
 پیوند - بند، باغ، کیین
 ت
 تاب - ایشیق؛ قیورم؛ قدرت
 تارک - تپه
 تاریک - قارانلیق
 تادیب - اولدندیرمک
 تب - فیزدیرما
 تبلرزه - ایصیتنه - فیزدیرمه
 تیرتمه
 تپاه - محو اولماق
 تپخاله - خسته لکدن دوداقد
 عمله گلن اوچوق
 تپدل - دگشمک
 تجاهل - ئوزنی ییلمزلیگه
 وورماق
 تجرید - صوبیق، عربان اینتمک؛
 نفسی دنیادان کسمک
 تجلی - آشکار، عیان اولماق
 تجمل - زینتلندیرمک، بزندی -
 مک

تحریر - بزماق
 تحیر - حیران اولماق، حیرته
 دوشمک
 تدریج مبادی - زمان کیچدکجه
 تر - نازه، طراوتلی؛ یاش،
 رطوبت
 تراب - تورپاق
 ترانه - نغمه
 ترحم - رحم اینتمک، مرحمته
 گلکم، آجیماق
 تزویج - آره ویرلمک، ایونلمک
 تسهیل - آسانلاشدیرماق
 تشخیص - سچمک - آیرماق
 تشخیص مرض - خسته لیگی
 معینشدیرمک
 تضرع - یالورماق، خواهشله
 ایستمک
 تعب - مشقت، زحمت، بورغونلق
 تعذیب - عذابه دچار اولماق
 تعزیز - عزیزلیمک
 تعلل - بهانه گتیرمک، یوانماق
 تعویذ - گوزه گلیمک ایچون
 آسیلان دعا
 تفتاخر - فخر اینتمک، اوگونمک
 تغافل - ئوزنی ییلمزلیگه وورماق
 تغنی - نغمه اوخوماق
 تقصیر اینتمک - آسیرگه مک
 تکاپو - تلاش ایله آت سگرتمک

تک و یو - اوزا - ورا قاجماق
 تکلم - سوز سوله مک، دانشماق
 تلخ - آجی
 تلخ گفتار - آجی سوز
 تلخکام - مایوس، اوقاتی تلخ
 تموج - دالغانماق
 تن - بدن
 تنعم - نعمت ایچنده راحت یاشا -
 ماق
 توجه - بیرینه یوز دوتوب
 مراجعت اینتمک
 توسن - باش آباران آت؛ سرکنش
 توهم - وهم اینتمک، واهمه یه
 دوشمک
 ته - دیب
 تھی - بوش
 تھی دست - الی بوش
 تیر - اوخ
 تیره - بولانق، قارانلق
 تیره شب - قارانلق گیجه
 تیز - جلد
 تیز پرواز - سرعتله اوچان
 تیز رفتار - سرعتله گیلین
 تیشه - کولنگ
 تیغ - قلمچ
 تیغ زبان - کسکین دبللی، ایچی -
 دبللی

ثريا - اولكر اولدوزى
 ثمر - ميوه، محصول؛ تتيجه
 ثوابت - كچمش نجوم علمينه
 گروه حرکت ائتمه بن اولدوز-
 لار
 ثور - اوکوز؛ اوکوز برجی

جاریه - خدمتچی قیز، کنیز، -
 قاراباش
 جام - قدح
 جامه - پالتار
 جان - روح
 جانبخش - جان باشلایان،
 روح ویرن
 جانپورور - روچه خوش گلن
 جانسپار - جانینی فدا ایدن،
 فداکار
 جانسوز - یورک یاندیران، کدرلی
 جان فزا - جان باشلایان،
 فرحلی
 جان سگداز - جانی ارسندن،
 بیزار ایدن
 جبال - داغلار
 جبیل - داغ
 جبلت - خلقت، خاصیت

چدا - آیری، اوزاق

جدال - شدتلی ووروش
 جرس - دولرک بونونا باغلا-
 نان زنگ

جزع - صبرسیز لیکله تلاش، آغلا-
 یوب شکایت ائتمک

جزم - قطعی قراره گلمک

جفادیده - جفا گورمش

جلاب - گلاب

جمازه - ایتی گیدن ارکک دوه

جنبش - حرکت؛ اگکنجه

جند - عسگر

جو - آریا

جوشن - زره، زرهلی حرب

پالتاری

جوی - آرخ

جویبار - چی، آرخ

جوینده - آختاران

چاک ائتمک - پارچالماق، بیر-

تماق

چاک چاک - پارچا-پارچا

چاک گریبان - یاخا بیرتماق

چاکر - قول، نوکر

چپ - صول

چشم - گوز

چین - فیوریم؛ توپلایان
 چین ابرو - قاش قاباق ساللاماق

حارث - اکنچی

حاسد - باخیل

حب - سهوگی، دوستلق

حباب - صواوستونده کی قاپارچق

حجاب - اوانانماق؛ اورتوک

حبيب - سهوگیلی

حجر - داش

چچراسود - مکه ده کی قاراداش

حرمان - محروم اولماق

حریر - اییک

حسد - باخلق

حسن - گوزللیک

حشمت - عظمت

حکاک - مبروسائر فازان آدام

حما - حرارت، قیزدیرما

خارا - مرمر

خاشاک - چور-چوب

خاک - تورباق

خاکبای - آباق تورباقی

خاکدان - دنیا

خاکسار - توز تورباق ایچنده

قالمش

خاکستر - کل
 خاموش - ساکت، دینمز، دانشما-

یان

خامه - قلم

خانه - ايو

خندگ - اوخ

خرامان - نازلایریمک

خرد - عقل

خردمند - عقلی

خرسماه - چادر

خشک - قوری

خصم - دشمن

خصم جان - جان دشمنی

خطرناک - تهلکه لی، قورخولی

خلخال - قادیلارین بالدیرلارینا

ناقديقلاری قزل و گوموشدن-

قولباغی کیمی زینت

خلف - اولاد، نسل

ختم - اگری

ختم اندر ختم - فیوریم

ختم گشته - آگیلمش

خمپیده - بوکولموش

خنده - گولمک

خواب - بوخی

خوار - حقیر، ذلیل

خوان - سفره

خواهناخواه - ایسترا ایسترا

خوب - گوزل، یاخشی

خوف - قورخی

خوبار — فان یاغدیران
خونخوار — فان ایجن
خونی — فانی، فانیل
خیره — فاشقی؛ حیران
خیل — طبا، دسته
خیمه — چادر

۵

داد — عدالت، انصاف
دار — ایو
دارالامان — امان ایوی، سیغینا —
جاق بر
داربقا — آخرت ایوی، قبر
دال — دلالت ایدن
دام — تور، تله
دامگاه — تورقورولان یر؛ دنیا
دامن — آنک
دانا — عالم، بیلیجی
دانش — بیلک
دراز — اوزون
درج — قریل گوموش صاندو —
فجاسی
درد — خلط، تورنا
دردمند — دردلی
دردناک — دردلی
درهم — قارماقاریشقی
درد — اوغرو
دست — آل
دست آموز — آلاوگر نمیش فوش

دستار — چالما، عمامه
دستگیر — آلدوتان، حمایه ایدن
دستور — اجازه، رخصت، سرانجام
دقائق اهلی — اینجه فکر ایلر
دل — یورک
دل آرا — یورک یزین، سهوگیلی
دل آزار — یورک اینجیدن
دلپذیر — یورگه یانان
دل افروز — یورگه فرح ویرن
دل فریب — یورک آلدادان
دل فکار — یورگی یارالی
دلگشا — یورک آچان
دم — فان؛ نفس؛ زمان، آن
صحبت، عیش و عشرت
دم او رماق — بحث ایتمک، سوز —
آجماق
دمساز — سرداش، یولداش
دمادم — متصل
دهان — آغیز
دهر — زمانه؛ دنیا
دهقان — کندلی
دون — گنجه
دون — آلچاق
دیت — فانیلن ویردیگی فان بهاسی
دیچور — قاراتق، ظلمت
دیندار — یوز، گوروش
دینده — گوز
دیر — مناستر؛ دنیا

ذ

ذقن — بوخاق

ر

رائز — سر
رازدل — یورکده کی سر
راغب — رغبت ایدن
راقم — یازان
راه — یول
رأیت — بایراق
رحیل — کوجمک
رخ — یوز، بناق
رخشان — بارلاق، ایشیقی
رخنه — یاریق؛ ضرر، زیان
رزاق — روزی ویرن
رزم — ووروش، محاربه
رزمگاه — محاربه میدانی
رسان — پشدرین
رسم — عادت، دب
رسن — آب
رشک — قیصقانماق، حد
رعد — گوزگ گورولتیبسی
رغنا — گوزل، لطیف
رفیق — یولداش
رک — دامار
رمیده — اورکمش
رنج — اذیت

رواق — چارداق
روان — گیدن؛ روح
روباه — تولکی
روز — گون
روش — گیدیش
روشن — آیدین، ایشیقی، بارلاق
روی — یوز
ره — یول

رهمنمون — یول گوسترن
رهاقیل — فور تار
ریزان — آخیدان
ریش — یارا؛ صفا

ز

زار — ضعیف؛ آغلار
زاغ — قارغا
زیان — دیل
زیانه — آلاو دیلی
زیبون — قوتسز، عاجز، ضعیف
زخم — یارا
زخمدار — یارالی
زغن — قارغا
زمین بوسی — یراویمک
زنج — چنه
زنده — دیری
زنهار — صاقین
زیب — زینت، بزک
زیبا — زینتلی، بزکلی، گوزل

ژ

ژاله - شبنم، شه

س

ساحر - سحر ایدن، سحر باز
 سایه - کولگه
 سایه گستر - کولگه سالان، حامی
 سبکبار - تیز گیدن
 ستاره - بولدوز
 سحاب - بولوت
 سخن - سوز
 سخن دان - سوزبین، هاعر
 سخن سنج - شاعر
 سر - باش
 سراپا - باشدان آیانا
 سر بلند - باشی اوجا
 سرخ - قیرمزی
 سرخیل - طاقه باشچیسی
 سر رشته - ایپ اوجی
 سرزنش - دانلاق
 سرطان - خرچنک برجی
 سرگشته - آواره، سرگردان
 سرنگون - باشی آشاغی
 سرود - نغمه
 سریر - تخت
 سمن - یاسمن

سور - توی، تونالقی

سوزن - ایگنه

سوزند - آند

سهل - آسان

سهی - دوز

سیاره - حرکت ایدن بولدوز

سیاست - جزا

سیاه - قارا

سیران - گزرنک

سیم - گوموش

سیمبر - گوموش سینه لی

ش

شایسته - لایق

شب - گیجه

شب تاریک - قارانلق گیجه

شب آفرز - گیجه نی ایشیقلا ندران

شبخیز - گیجه لر یانمایان

شور - قینلجم

شرم - اوتانماق، حیا

شرمسار - اوتانان، خجالتنلی

شرمنده - خجالتنلی

شعبده باز - حقه باز، او یوناز

شکوه - شکایت

شمس - گونش

شمشیر - قنلج

شکوفه - چیچک

شوم - اوغور سیز

ص

صائب - خطاسیز، دوغرو

ط

طائر - اوجان

طاحونه - صود گرمی

طرب - شنلیک

طرفه - غربیه، گور و نهمه ش

ع

عافیت - جان ساغلیغی

عالم آفرز - دنیانی ایشیقلا -

ندیران، گونش

عالم سوز - دنیانی یاندران

عتاب - آجیق، مذمت

عجز - عاجزلیک

عجم - فارس مناسیندا ایشله نیلر

عدم - یوخلوق

عدو - دشمن

عدار - یاناق

عروس - گلین

عزائم - دعالار، افسونلار

عزم - برایش گورمگه تشبث،

گیتنک

عقاب - قاراقوش

عقد - نکاح، کبین

علائم - علامت

عنایت - یاخشلیق، لطف، کرم

عندلیب - بلب

غ

غازه - ائلیک

غالبه مو - مشک توکلی

غبار - توز

غشبق - یوخاق

غدر - مرحمتسزلیک، حقسنزلیک

غراب - قارغا

غزال - جیران

غلطان - یووارلاق

غمزده - درده گرفتار اولموش

غمکسار - تکی و برن، سرداش،

همدره

غمناک - دردلی، غملی

غمناز - سوز گرد برن، غیبت ایدن

غماساز - اوخوماق

غنی - وارلی، دولتی

غواص - اوزر گوجی

ف

فارغ - آزاده، آسوده

فاش - میداه جیقما، آشکار اولما

فر - ایشیق، آیدنلق؛ زینت

فراق - آیریلق

فرخنده - مبارک

فرزند - اوغول

فرقت - آیریلق

فريب - يالان، آلداتماق
 فزون - آرتيق، زياده
 فسانه - افسانه
 فساد - فان آلان
 فصد - فان آلتاق
 فقد - يوقلق
 فكار - يارالى
 فيروز - شاد، خوشبخت

ق

قابل - قابيلتى
 قاتى - برك، محكم
 قاسم - بولن، تقسيم ايدن
 قبائل - قبيلهلر
 قران - ياخلىق، ايكى اولدوزوڭ -
 ياخىلتاشماسى
 قريب - ياخين
 قسام - بولن، تقسيم ايدن
 قليل - آز
 قوى - قوتلى

ك

كار فرما - ايش بويوران
 كارگر - ايش ايشلهين
 كاسد - قيمتمز، كساد
 كامبين - مراد يئناش
 كان - معدن يري، منبع
 كاه - سامان
 كباده - تعليم ياي، كمان آتماغى
 بىكى اوگرين آدام
 كپوتر - گوگرچين
 كبير - بويوك
 كحل - گوزه سورمه چككم
 كذب - يالان
 كرامى - عزيز، محترم
 كرىه - ايجرنج
 كشته - اولدورولموش
 كشور - اولكه
 كم - آز
 كم قيمت - قيمتمز
 كمان ابرو - ياي قاشلى
 كماندار - اوخ آنان
 كمين - يوسقو
 كواكب - اولدوزلار
 كوكب - اولدوز
 كوتاه - قيصا، گودك
 كوه - داغ
 كوهكن - داغ چابان؛ فرهادك
 لقبى در

كاخ - قصر، يوكسك بنا
 كاذب - يالانچى
 كار - ايش
 كارخانه - ايش يري، دستگاه؛ دنيا

گ

گنجه - گنج، خزينه
 گواه - شاهد
 گويما - سولهين، دانيشان
 گهر ياش - گهر ساچان؛ خوش -
 صحبت
 گيتى - دنيا
 گيتى نما - دنيا گوسترن
 گيسو - ساچ، هوروك
 گردون - دونن، دور ايدن؛ فلک؛ -
 دنيا

گرمى - قورت، جاناوار
 گرم - ايسى
 گره - دو گوم، فيورجق
 گر هگير - فيورجقلاشمش
 گريان - آغلار، آغلابان
 گرييان - ياخا
 گريز - قاچماق
 گريبان چاك - ياخاسى پارچا -
 لانمش
 گز - دمه

گز يلد - سه چيامش، بگنلمش
 گشتار - سوز، دانشيق، كلام
 گشگو - ديدى، قودى، سوز -
 صحبت، دانشيق

گلمين - گل كولى
 گل برك - گل يارباغى
 گل تر - تزه گل
 گل رعنا - قرمى گل، گوزل گل

ل

لاعب - اويون باز
 لافى - سوز
 لاله فام - لالارنگلى
 لب - دوداق
 لباب - آغز يئناقدردولو
 لبيك - امرينه حاضر؛ بلى
 لحد - قبر، مزار
 لحن - نغمه
 لرز دناك - تيرمين
 لعب - اويون
 لعبت - اويونچاق
 لعلگون - لعل رنگلى، قيرمزى
 لؤلؤ - اينجى
 لواء - بايراق
 لوح مزار - مزار داشى
 لهو - اويون، آكلنجه
 ليلى - گيجه

محمل - دوه اوستونده اوتورماق -
 ايچون قويولان سبت
 مداد - قلم، مرکب
 مرآت - گوزگي
 مرحل - مرحله، منزللر
 مريع - دورديك؛ هر بندي دورت
 مسراعدان عبارت شعر
 مرجع - مراجعت اولونا جاقي ير
 مدبر - تدبير ايدن
 مدعي - عئادجي، ادعا ايدن، دشمن
 مدقق - دفته ايش گورن، تدقيق - ايدن
 مذکر - ارکک
 مذکور - ذکر اولونان، سويله ن
 مرتب - ترتيب اولونموش
 مردم - انسان؛ گوزيگي
 مرده - اولموش، اولو
 مرصع - جواهرلي، بزکلي
 مرغ - قوش
 مرقد - قبر، مزار
 مرگ - اولوم
 مرکب - مينيك
 مريخ - مارس اولدوزي
 مزاک - ييرمالی بهاسناماق ايچون - بازار اچيقارماق
 مزین - زينتلي
 مساء - آخşam
 مسدود - باغلانمش، باغلي

ماتم زده - ياسلي
 مادر - آنا
 مار - ايلان
 ماروت - ديني افسانه ده بلده بير -
 قويدا دوستاق اولان بر ملكك -
 آدى در؛ سحر باز
 مانند - بگزر، اوخشار
 ماه نو - يگي آي
 ماه پاره - آي پارچاسي
 ماه بيكر - آي يوزلي
 ماه تابان - پارلاق آي
 ماهي - بايق
 مبداء - باشلانغ
 مبدل - دگشيلمش، چه ووريلمش
 ميرم - اصرار لاختر ايش ايدن
 منالم - كدرلي، دردلي
 متغير - باشقلاشمش، يوزولموش
 مشتوي - هر ييتي اولوزلو گونده -
 قابيله ن شعر
 مجالس - مجلسلر
 مجروح - يارالي
 محافل - ييغنجاق
 محبوب - سو گيلي، سهولن
 محجوب - اوتانان، اوتانمش
 محفوظ - قورونمش، حفظ اولو -
 نوب ساخلانمش

ملاحت - دانالماق، طنه ايتمك
 منازل - منزللر
 منزلت - درجه، رتبه
 منعكس - ترسينه
 منعم - وارلي، سخاوتلي
 مور - قارشقا
 مورخ - تاريخچي
 مهار - جلو
 مهذب - بشيك
 مهر - گونش؛ محبت
 مهمان - قوناق
 مهيب - قورخولي
 مهيبی - حاضر لايان
 ميان - اورتا
 مي ناب - صاف شراب
 ميزان - تراز ورجي
 مسرت - سهونج، شادلق
 مسرور - شاد
 مسعود - خوشبخت
 مسلسل - زنجير كيمي بربرينه -
 باغلانمش
 مشاطه - گينك بزگيني دوزلنن -
 قادين
 مشاعلر - مشعللر
 مشرب - طبيعت، مزاج، خاصيت
 مشكبار - مشك باغديران، عطري
 مشكفام - مشك رنگلي، قارا
 مشوش - تشوشلي
 مصاف - محاربه، ووروشماق يري
 مصحف - قرآن
 مضاري - طرواتي، تره
 معاني - معنلر
 معاند - عئاد ايدن
 معبود - عبادت اولونان، آله
 معذرت - عذري قبول ايتمك
 معروف - مشور
 معين - كومك ايدن، يارديمچي
 مغبون - آلدالمش
 مفتاح - آچار
 مفتوح - آچيلمش
 مفيد - فايдали
 مقارن - ياخين
 مقيد - باغلانان
 مكرر - تكرار اولونموش
 مكرم - حرمتلي

ن

ناب - خالص، صاف
 نابود - يوق اولان، موجود اولمايان
 ناتوان - ضعيف، قوتسيز
 ناخن - درناق
 ناخواه - ايسته ميه رك
 نادم - پشيمان
 نادیده - گورولمه ميش
 نار - اود، آتش
 ناسفته - ديشلمه مش

ناشاد - كدرلی، دردلی
ناصیه - آلین
نافر جام - آخری خیر اولمیان
ناقه - دوه
ناقه نشین - دوه به مینمش،
ناھید - زھرہ اولدوزی
ناھمتا - برابری اولمیان
نایاب - ناپیلیمان؛ صوگسبز
نثار - شاباش ایتمک، توکمک
نخل - خورما آغاجی
نخوت - خود بینایک، تکبر
ندامت - پشیمانچیلیق
نزار - آریق
نزاع - جشمک، ووروشماق
نسرین - گل آدر
نسق - ترتیب ایتمک
نسیان - اونوتماق
نشاط - شادلق، شنایک، سهوشج
نشاط افزا - شادلق آرتیران
نشاط بخش - شادلق ویرن
نشسته - اوتورموش
نعائم - آتک منر لرنیدن برنگ آدی
نقی - انکار
نقییر - گرنای آدلانان بوری
نقاب - یوزاور توگی
نگاه - باخماق، باخیش
نگون - ترسنه دونموش
نمام - سوز گردیرن
نمک - دوز

نمک - عار، حیا
نہال - فدان، تره بن آغاج
نورس - یگی تہمه
نوزاد - یگی دوغولموش
نوخیز - یگی چیقمش، یگی
 گوگرمش
نورد - گرن، دورایدن
نوک - اوج، قلم اوجی
نوم - یوخی
نومید - امیدسبز
نونهال - یگی قالخان فدان
نیاح - آغی دیہن قادین
نییش - آری تیکه نی
نیک وید - یاخشی یامان
نیک اختر - خوشبخت
نیکنام - یاخشی آدلی

و

وابسته - باغلی، مربوط
وادی - ایکی داغ آراسی؛ صحرا؛-
اسلوب
وارون - ترسنه دونموش
واقر - چوخ، بول
واقف - خبردار
والا - یوکسک، یوجا
وحدت - تکلیک، بالگراق
وحشت - غم، غصه؛ قورخو،-

تہالق، صحرا دایاشماق
وحوش - وحشیلر
ودیعہ - امانت
ورد - گل یاریاغی
ورطہ - اوچورم
ورع - گناھدان پرھیز ایتمک؛-
 زاھد

ھاروت - دینی افسانہ دہ بابل قویو-
 سوندا حبسہ آلمنش بر ملک-
 (ھاروت-ماروت)
ھزار - مین؛ بلبیل
یوم - گون

ی

Чана издаланмыш 28/X-1958-чи ил. Форматы
60X32/16—4,06=8,125 ч. в. Уч. наshr. в. 14+8
япышдырна шыкы. Тиражы 5000. Сифарш 728.
Гайматы 13 ман. 20 гал.

Ушаканчашр, Бакы, Фиолетов кучасы, № 8.

Азарбайжан ССР Маданийят Назирлигинин
26 комиссар аамна матбаси, Бакы,
Эли Байрамов кучасы, № 3.

فهرست

5	.....	مقدمه
۲۵	.....	لیلی و مجنون
۲۴۱	.....	تفت

Ф у з у л и

ЛЕЙЛИ ВӘ МƏЧНУН

Бакы . Ушаккөнчюпр . 1958

1958

894